

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 36

Lauantaina syyskuun 6 p:nä

1952

ILMESTYY JOKA LAUNTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 200.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 5.— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15 — 16.30
paitsi lauant. klo 9 — 11.

Muut potilaat: arkipäiv. klo 9 — 11.
Torstai- ja sunnuntai-iltoina ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanottoa
ei ole syyskuun aikana.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10 — 12 ja 15 — 16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aattoina klo 10 — 12.

Äitiys- ja lastenneuvola
0 — 7 v. lapsille lääk. vast. otto kk. III tiistai
klo 13 — 14. Terv. sis. tiistaisin klo 13 — 15,
perjantaisin klo 8 — 10.

Odottaville äideille lääk. vast. otto kk. II
tiistai klo 11 — 13. Kätilön tiistaisin klo 10 — 12.
Synnyttäneille 2 kk. synn. jälkeen II:sta tiistaita
edell. torstaina klo 11 — 13.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8 — 18. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 8 — 17. Sunnuntaisin klo
9 — 13. Puh. 444 tai 445, (ellei 444 vastaa, soi-
tettava 445).

Kansallis-Osake-Pankki
avoinna arkipäivisin klo 9.30 — 14. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 9.30 — 13. Puh. 429.

Janakkalan Osuuskassa
Tervakosken sivukonttori, Eino Uotilalla puh.
410. Auki 8.30 — 13.30, lauant. 8.30 — 12.30.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Jumalanpalvelus huomenna klo 10
kirkossa, saarnaa rovasti Niinivaara. Ju-
malanpalveluksen jälkeen evankeliumiyh-
distyksen juhla samassa kirkossa.

Napialan Uhkoilan ja Melkkolan
yhteinen seurakunta-ilta tiistaina klo 19
Napialan koululla.

"Ne 17" kokoontuvat pappilassa
keskiviikkona klo 19.

Rippi ja Herran pyhän ehtoollisen
vietto on sunnuntaina syyskuun 14 p:nä
Tervakosken kirkossa.

— 60 vuotta täyttää 6.9.52 por-
tinvaria Väinö Kustaa Tamminen.

Herra Tamminen tuli Tervakoskelle
1.11.1935 ja on pääasiassa työskennel-
lyt rakennusosastolla.

— 60 vuotta täyttää t.k. 9 p:nä
putkiasentaja Kalle Norosalo Uhkoi-
lassa.

KIITOS

Täyttäessäni 75 vuotta jouduin su-
kulaisten, naapurien ja tuttavien monien
onnentoivotusten ja tervehdysten koh-
teeksi, mikä minua suuresti ilahdutti.
Kaikesta tästä ja saamistani runsaista
lahjoista lausun täten sydämellisen kii-
toksen.

August Rosvall.

OLYMPIALAISET

Tässä on eletty meillä täällä Terva-
koskellakin olympialaisten merkeissä,
joten olivat jääneet melkein kaikki
muut vapaa-ajan harrastukset sivuun.
Näin ollen on ymmärrettävää, että niin-
kin mestarillinen kuvaus Lapin kevät-
yön kauneudesta, sen valovoimasta ja
väriiloistosta, kuin Innan keväinen kirje
Kaiun lukijoille olikin, on jäänyt aivan
liian kauan puoleltamme kiitosta vaille.
Kun nimimerkki Olus sen aiheuttajana
on lähinnä kiitoksen velkaa, haluan täten
lähettää parhaimmat kiitokset toivossa,
että myöhemminkin saamme tämän yhe-
teisen pikkulehtemme palstoilla lukea yhtä
nautittavia kuvauksia.

Siirtyäksemme aivan toisiin asioihin
ja olympiakisoihin vielä palataksemme
tyydymme toteamaan, että hyvät olivat
kisat, katsomme niitä sitten miltä puo-
lelta tahansa. Erikoisesti yleisurheilulajien
osalta, jotka kisoissa saivat suurimman
huomion osakseen, ne olivat kaikin puo-
lin loistelijat sekä tuloksiltaan että jär-
jestelyiltään. Yleisurheiluhan on ollut
aina Suomen kansan lempilapsi, siitä se
onkin kolme, neljä vuosikymmentä saan-
nut suurimmat ilonaiheensa. — Näissä
kisoissa se ei saanut nauttia omiensa
kanssa voiton hurmaa, mutta se näki
loistavia suorituksia eri lajeissa, ja se
ymmärsi sekä osasi antaa arvon muiden-
kin suorituksille. — Ja siitä voimme olla
varmoja, että joskus taasen tulee omien-
kin vuoro — vähälukuisuudestamme huoli-
matta, ja silloin ne riemun hetket ko-
hoavat sitä korkeammalle.

Muissa urheilulajeissa kuten sou-
dussa, nyrkkeilyssä ja painissa edusta-
jamme osittain yllättivätkin toiveemme,
joten ilon aihetta kohdallemme tuli tasa-
puolisesti ajatellen aivan tarpeeksi asti.

Taloudellisesti eivät kisat ehkä ole-
leet juuri sitä, mitä oli odotettu, mutta
toisaalta sehän ei ole niinkään ratkaise-
vaa, varmasti painaa enemmän vaa'assa
se suuri suosio ja ylitsevuotava tunnus-
tus, mitä kisojen johdosta on kirjoitettu
osaaottavien maiden lehdissä, vaikka

siinä tietenkin onkin osittain kohteliai-
suutta joukossa, se on varmasti hyvää
mainosta maallemme.

Kisojen myönteisiin puoliin on eh-
dottomasti luettava myös se kanssakäy-
misen ja yhteisymmärryksen syntyminen,
mikä eri kansojen edustajien kesken val-
litsi. Kisat olivat eräänlainen rauhoitettu
alue, jossa erilaiset maailmankatsomukset
eivät saaneet sijaa, vaan jossa kaikki,
olivat he sitten etelästä tai pohjoisesta,
idästä tai lännestä, mustia tai valkoisia,
keltaisia tai ruskeaihoisia, näyttivät su-
lautuvan yhdeksi kokonaisuudeksi, rehel-
lisessä kilvassa kisaileviksi yksilöiksi. Se
oli kaunista katseltavaa. Se lämmitti
varmaan kansojen yhteisymmärrykseen
pyrkivien miellä. Se osoitti, että näitä
kansojen keskeisiä rauhan kisoja voidaan
jatkaa ja että niillä on rakentava merki-
tys kansojen ystävyyden kannalta, kun
niihin oikeassa hengessä ja olosuhteissa
sopeudutaan.

Olus.

— BRIDGE-KILPAILU
suoritettiin viime lauantaina ja sunnun-
taina Tervakoskella. Vastakkain olivat
Helsingin Bridge Klubi, jota edustivat
tri Garoff, vuorineuvos Wahlfors, ken-
raali Österman, joht. Skoroupo ja hra
Damsten sekä Tervakosken Bridge Klubi,
jota edustivat hrat Witting-Rubinstein,
Moring-Josefsson ja Gröndahl-Lindberg.

Ensimmäinen jakso alkoi tervakos-
kelaisille huonosti tuoden masentavan
tappion 4—26 pist., mutta seuraavalla
jaksolla tappio otettiin korkoimeen takai-
sin 26—1, joten T:koski oli johdossa.
Sitten kävi peli tasaisesti. Erät päättyi-
vät 2 tai 3 pisteen eroihin, kummankin
johtaen vuorotellen. Kerran oli pistemää-
rä kummallakin 77. Lopussa T:koski on-
nistui paremmin ja lopputulos oli 11 pis-
teen voitto.

Kilpailussa oli kiertopalkinto, jonka
Helsinki oli voittanut 3 kertaa peräkkäin
ja neljännellä kerralla olisi palkinnon
kohtalo ollut joutua helsinkiläisten omak-
si, mutta nyt saivat tervakoskelaiset
kepin pyörien väliin ja kilpailu jat-
kuu.

"KAMALASAUNA"

otsikoi englantilainen sanomalehtimies Bill Mc Gowram artikkelinsa koko Suomen kansan lempeilästä. Hän oli kuullut ennakkomainontana saunasta, että siinä on kaikki turkkilaisen ja venäläisen kylvyn hyvät puolet, ja niinpä hän olympialaisten aikana Suomeen tultuaan päätti rikastuttaa kokemuksiaan käymällä suomalaisessa saunassa. Tästä hän kertoo seuraavaan tapaan:

„Päätin lähteä saunaan, mutta minua olisi totisesti pitänyt hiukan varoittaa ennakolta. Saunan ulkopuolella oli suurin kirjaimin BAD, en tiedä, mitenkä pohjoismaalainen sen kääntää, mutta ulos tullessani se sanoi minulle melko tyhjentävästi, mitä siellä sisällä oli odotettavissa (bad = paha). Kun siis olin päässyt pukukoppiini ja riisuutunut, ovi avattiin ja ovelle seisoi Sauna-Floora, joka minun mielestäni näytti paremminkin Tarzanin puolisoilta. Tempasin pyyheliinan suojakseni, ja vähän aikaa seisoin liikahtamatta kuin härkä taisteluareenalla. Floora oli se härkä ja minä matadori parka, jolla ei ollut suojanaan muuta kuin pikkuihin pyyhkeeni. Mutta tätä hiljaisuutta ei kestänyt kauan, sillä parin sekunnin kuluttua Floora retuutti minut niskasta kärsimyskammioon ja paukautti oven perässäni kiinni. Huone oli täynnä sokaisevaa höyryä, joka tunkeutui keuhkoihini ja antoi minun aavistaa, mitä on kuolla tukehtumalla. Heittäydyn maata lauteille, ja vakuutan, että jos olympialaisissa olisi kilpailtu korkeushypyssä makuulta, olisin varmasti tuonut kultamitalin mukanaan Englantiin, sillä se penkki oli kuuma.

Kärsittyäni 10 minuuttia tätä yksinäistä kurjuutta minä melkein olin hukkumaisillani omaan hikeeni, mutta silloin tuli ovesta silmiini eteen ilmestys, joka mielestäni eniten muistutti gorillaa pitäen kainalossaan nuorta tammea. Mutta se olikin vain Floora kantaen kunnioitettavan kokoista vihtaa, jolla hän alkoi antaa minulle sellaista selkäsaunaa, etten muista mokomaa saaneeni sen koommin, kun panin hilloa äidin ompelukoneeseen.

Huutaen kauhusta taistelin tieni ovelle, joka johti valkeaseinäiseen huoneeseen. Sen viileä lattia tuntui taivaalliselta polttavissa jaloissani, ja se oli täynnä ihanan viileätä ilmaa, mikä hieman lievensi rakoille palaneiden keuhkoheni tuskaa.

Floora näytti olevan hieman harmissaan pölkkyäisyydestäni ja kostoksi siitä heitti päälleni sangollisen vettä. Kun vielä haukoin henkeäni, heitti hän minut pitkäkseni penkille ja alkoi hieroa minua maailman kankeimmalla harjalla. Sitten hän päätti raaputtamisen heittäällä päälleni vielä kymmenisen sangollista vettä.

Sitten pani Floora minut istumaan (minulla ei ollut enää voimia vastustaa häntä) ja pesi tukkaani jollakin shampooilla. Kun sain saippuaa silmiini, ei Floora ollut huomaavinaanakaan, vaan jatkoi harjoituksia, ja lopuksi piti päätäni kaiketikin puolisen tuntia veden alla viruttaessaan tukkaani.

Tämän kaiken olin valmis antamaan anteeksi, kun Floora komensi minut lämpimään suihkuun. Kehräsin mielihyväästä ja olin tyytyväinen elämäni, sillä kuvittelin, että olimme ystäviä jälleen, mutta iloitsin liian aikaisin, sillä jälleen heräsi paholainen Flooran sisikunnassa ja hän väänsi vipua sillä seurauksella, että vesi muuttui jääkylmäksi.

Tulin tajuihini pienessä pukuhuoneessa kiedottuna lämpöiseen pyyhkeeseen. Oven läpi näin Flooran istuvan ja kutovan. Se olikin ainoa naisellinen piirre, jonka koko aikana huomasin hänessä.

Oli todella vahinko, että minä en osaa suomea eikä Floora englantia. Olisinhan voinut saada Flooralta neuvoja nyrkkeilyn tekniikassa ja vaikkapa haastaa Randy Turbinin tai Sugar Rayn kamppailemaan maailmanmestarien tittelistä.

Mutta ainoa sana suomea, jonka osasin, oli KEETOS (ja sekin oli väärin! toim. huom.), joka merkitsee thank you, ja sitä sanaa en vapaaehtoisesti sano Sauna-Flooralle”.

ANTREAN ESAN
JA TERVAKOSKEN PADON

välinen seuraottelu suoritettiin Tervakosken urheilukentällä viime keskiviikkoiltana ja tämän erittäin tasaväkisen ottelun voitti Esa 60 pisteellä, Padon pistemäärän ollessa 57. Tulokset:

Yleinen sarja:
100 m:

1. Erkki Viskari	Esa	11,5
2. Esko Ruponen	»	11,7
3. Veikko Angervuo	Pato	12,1

400 m:

1. Esko Ruponen	Esa	54,8
2. Toivo Rahkonen	»	55,2
3. Risto Santala	Pato	55,5

1500 m:

1. O. Kuparinen	Esa	4,21,6
2. T. Rahkonen	»	4,25,2
3. E. Salli	»	4,27,0

Pituushyppy:

1. Yrjö Tamminen	Esa	626
2. Leo Pihlajamäki	Pato	594
3. Erkki Viskari	Esa	588

Keihäänheitto:

1. T. Levänen	Pato	50,69
2. P. Ikävalko	Esa	49,74
3. A. Vanhanen	Pato	49,37

Korkeushyppy:

1. Raimo Valo	Pato	165
2. Helge Laitimo	»	165
3. Toivo Linna	Esa	160

Kiekonheitto:

1. Helge Laitimo	Pato	37,36
2. A. Kuparinen	Esa	33,80
3. Toivo Vepsä	»	33,14

Kuulantyöntö:

1. Helge Laitimo	Pato	12,21
2. Toivo Vepsä	Esa	12,10
3. A. Kuparinen	»	11,82

Pojat alle 19 vuotta — 3-ottelu:

1. Juhani Sinivuori	Pato	1687 pist.
2. Raimo Kujo	»	1358 »
3. Kalevi Haanperä	Esa	1276 »

Pojat alle 17 vuotta — 3-ottelu:

1. Leo Pihlajamäki	Pato	1631 pist.
2. Onni Tuovinen	Esa	1368 »
3. Reino Kuparinen	»	1253 »

4 x 100 m viesti:

1. Antrean Esa	47,1
2. Tervakosken Pato	47,4

SAAPUNUT SYYSTAVAROITA

Tervetuloa ostoksille.

Riihimäen

Uusi Kemikalikauppa Oy.

Riihimäki, Keskuskatu, Teräksen talo.

KANTAKERHON ELOKUVAT

"AATAMIN KYLKILUU"

(Spencer Tracy — Katharine Hepburn)

Näytäntö: maanantaina klo 19.30.

Kiell. laps.

Syysjuhlan

järjestää Tervakosken V. P. K. sunnuntaina syyskuun 7 päivänä klo 13.

Ohjelmassa

palokunnan marssi urheilukentälle, jossa torvisoittoa, kansankilpailuja ja palokuntalaisten kalustokilpailu y. m.

Illalla TANSSIT

Seuratalossa alkaen klo 20.

Soittaa: Samin yhtye. Liput 100:—.

Ilotulitus ja soitukulkue.

Tervetuloa!

TANSSIT

Tervakosken urheilukentän lavalla

keskiviikkona 10. 9. klo 20 — 24.

Soittaa levyt. Liput 60:—.

Järj. Pato.

Ravikilpailut

Riihimäen Raviradalla syyskuun 6 p:nä klo 15 ja sunnuntaina klo 13.

RIIHIMÄEN RAVISEURA r. y.

TERVAKOSKEN MIESKUORO

Syyskauden harjoitukset aloitetaan keskiviikkona 10. 9. klo 19.00. Uudet laulajat tervetulleet. Ilmoittautuminen 1/2 tuntia ennen harjoitusta.

Kuoron vuosikokous pidetään keskiviikkona 17. 9. klo 19.00.

Johtokunta.

PADON JÄSENTENVÄLISET
MESTARUUSKILPAILUT

10-ottelussa pidetään syyskuun 9 — 10 p:nä klo 16.30

Sarjat: yleinen, alle 19 v. ja alle 17 v. Ikämiehille 5-ottelu.

Pato.

Yleisradio

TIEDOTTAA

uusille radiokuuntelijoille toimenpiteitä varten, että olympiaradiointien johdosta hankituille radiovastaanottimille on ehdottomasti hankittava radiolupa kuluvaan syyskuun 15 päivään mennessä. Lupa voidaan lunastaa lähimmästä posti- tai lennätintuomipaikasta.

— Napialan Työväen Näyttämö aloittanut syystoimintansa. Harjoituksen alaiseksi on valittu Arvo Salmivaaran "Kulkija tuli taloon". Näytelmä on 3-näytöksinen 5-kuvaellinen ja ohjauksesta on huolehtinut Unto Salonen. Näytelmästä on ensi-ilta syysk. 14 p:nä. Tämän avajaisilaisuuden lippuja on ennakolta saatavana työväentalon vahtimestarilta.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1952.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 37

Lauantaina syyskuun 13 p:nä

1952

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G.A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 200.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 5.— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15 — 16.30
pöytä lauant. klo 9 — 11.

Muut potilaat: arkipäiv. klo 9 — 11.
Torstaiamupäivisin ei vastaanottoa.
Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10 — 12 ja 15 — 16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aattona klo 10 — 12.

Äitiys- ja lastenneuvola
0 — 7 v. lapsille lääk. vast. otto kk. III tiistai
klo 13 — 14. Terv. sis. tiistaisin klo 13 — 15,
perjantaisin klo 8 — 10.

Odottaville äideille lääk. vast. otto kk. II
tiistai klo 11 — 13. Kätilön tiistaisin klo 10 — 12.
Synnyttäneille 2 kk. synn. jälkeen II:sta tiistaita
edell. torstaina klo 11 — 13.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8 — 18. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 8 — 17. Sunnuntaisin klo
9 — 13. Puh. 444 tai 445, (ellei 444 vastaa, soi-
tettava 445).

Tervakosken postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin klo 10.30 — 11.30,
arkipäivinä klo 9 — 12 ja 15 — 17 ja lauantaisin
klo 9 — 12 ja 15 — 16.

Kansallis-Osake-Pankki
avoinna arkipäivisin klo 9.30 — 14. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 9.30 — 13. Puh. 429.

Janakkalan Osuuskassa
Tervakosken sivukonttori, Eino Uotilalla puh.
410. Auki 8.30 — 13.30, lauant. 8.30 — 12.30.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Huomenna klo 10 jumalanpalvelus,
jonka yhteydessä Rippi ja Herran Pyhän
Ehtoollisen vietto.

Punkan seurakuntailta Jaakonsaa-
ressa maanantaina klo 19.

Evankeliumiyhdistyksen juhlat Sau-
valassa Veljekset Taurulla keskiviikkona
klo 19. Puhujina mm. piirisihteeri Mu-
honen Lapualta ja piirisihteeri Kuisma.

Tervakosken ja ympäristökyläin py-
häkoulujen yhteinen Syysjuhla pidetään
Tervakosken kirkossa sunnuntaina syys-
kuun 21 p:nä. Juhlat alkavat klo 10
lasten jumalanpalveluksella, minkä jäl-
keen on väliaika tarjoiluineen (lapsille
pullat, ja piparkakut ja limonaadia, pyhä-
koulunopettajille ja vanhemmille kahvit).
Väliajan jälkeen on lastenjuhla, johon
pyydetään jokaiselta pyhäkoululta yksi
ohjelmanumero. Mm. seuraavat pyhäkou-
lut kutsutaan mukaan: Tervakoski, Na-
piala, Uhkoila, Melkkola, Vähikkälä, Sau-
vala, Paisto, Nummenpää, Punkka, Hal-
lakorpi ja Kelhänkylä. Pyhäkoulut voivat
osallistua tarjoilumenoihin tuomalla esim.
kahvipaketin, sokeria ja vehnäjuuhoja.

Toivotaan, että kaikista edellämäi-
nituista ja myös mahd. muista pyhäkou-
luista saavutaan joukolla tähän yhteiseen
juhlaan! Ohjelmaan kuuluu myös näkö-
tornissa käynti sitä haluaville.

Lähetysompeluseura kokoontuu tiis-
taina klo 19 Kirkon kerhuhuoneessa (rva
Uotila).

TERVAKOSKEN VPK

vietti traditioiden mukaista syysjuhlaansa
viime sunnuntaina. Kun tiedustelimme
palopäällikkö P. Kinokselta juhlan jälki-
tunnelmista hänen osaltaan, kertoi hän
saaneensa sen vaikutelman, että rakkaat
tervakoskelaiset tuntuivat olleen kovin
vahingoniloisia, kun perinteiden mukaisesti
taasen satoi. Mutta onhan se taivas tänä
kesänä muistanut sateillaan vähän itse-
kutakin, joten ei paikkakuntamme asu-
jamisto näyttänyt pahasti sitä säikähtä-
neen, koska oli niin runsaslukuisena tul-
lut seuraamaan päivän tapahtumia.

Viimeisen putsauksen ja puleerauk-
sen jälkeen kalustovajassa uskaltautui
palokuntalaisten sinipukuinen joukko yleis-
sön arvosteltavaksi. Marsittiin Lepolan
kautta urheilukentälle, jossa piti lippu-
laulun kajahtaessa vetää lippu salkoon.
Urheilupuistoon oli järjestetty monenlai-
sia kenttäpelejä: heiteltiin renkaita, tik-
koja ja palloja. Varhaisnuorisoi onki "suun-
sa makoseksi" tikkukivoja, lakritsapötköjä
jne. Salko oli tänä vuonna 6,660 metrin
pituinen, ja sen arvasi kolmen muun
kanssa oikein Toivo Santala, jonka on-
netar valitsi voittajaksi. Karkkilan pa-
lokunnan lahjoittamaan Högforssin mal-
jaan sai kiinnityksen tällä kertaa Tauno
Mustonen.

Illalla sitten tanssittiin päättäjäisiä
Seuralla, vesitornin mäeltä ammuttiin
suuren katsojajoukon riemuksi räitiseviä
raketteja, soitukulkue marssi tavanmu-
kaisen kierroksensa torvisoittokunnan kul-
kiessa edessä.

Lopuksi vielä tulokset kalustokil-
pailussa:

Yleinen sarja:

1. Tauno Mustonen 3.13
2. Ilpo Virtanen 4.19
3. Ilmo Nurmesniemi 4.21
4. Veikko Rinne 4.30
5. Allan Forsman 4.35

Yli 35-vuotiaat:

1. Kaino Jokinen 3.30
2. Martti Virtanen 4.04
3. Ahti Tamminen 8.10

Yli 45-vuotiaat:

1. Jussi Ahonen 5.23
2. Lauri Korpio 5.35
3. Väinö Syrjänen 5.43

VERKKOPALLOKILPAILUT

Viime vuonna kilpailivat Tervakos-
kella Suomen Pankin, Suomen Paperiyh-
distyksen II osasto ja Tervakosken jouk-
kueet ins. Serlachiuksen lahjoittamasta
kiertopalkinnosta. Kiertopalkinto jäi sil-
loin Tervakoskelle.

Viime lauantaina ja sunnuntaina
suoritettiin uusi kilpailu Helsingissä lau-
antaina ulkokentällä, mutta sunnuntaina
sateen vuoksi Tennishallissa.

Tulokset olivat:

Miesten kaksinpelissä:

T:ki — SP 6—0, 6—0

T:ki — II os. 6—0, 6—2

II os. — SP 6—0, 6—1

Miesten nelinpeli:

T:ki — SP 6—4, 6—0

T:ki — II os. 11—9, 7—9, 2—6

II os. — SP 6—2, 6—1

Naisten kaksinpeli:

T:ki — SP T:ki luovutti

T:ki — II os. 6—2, 6—1

II os. — SP 6—4, 6—3

Sekanelinpeli:

T:ki — SP 2—6, 6—0, 6—1

T:ki — II os. 6—2, 6—2

SP — II os. 5—7, 6—4, 6—0

Miesten kaksinpelissä edusti Terva-
koskea hra Nilsson, Suomen Pankkia hra
Asp, Paperiyhdistystä hrrat Dettman ja
Thomé. Naisten kaksinpelissä SP. neiti
Sauro, II os. rva Sumelius ja Tervakos-
kea olisi pitänyt edustaa rva Paersch'in,
mutta kun hänen sunnuntaina oli mat-
kustettava ulkomaille, oli hänen pakko
luovuttaa ottelunsa.

Miesten nelinpelissä pelasivat: T:ki
— Lindberg — Witting, SP — Björklund
— Kajantie ja II os. — Dettman — Tho-
mé.

Sekanelinpelissä T:ki — rva Paersch
— ins. Serlachius, SP — neiti Nieminen
— hra Österlund ja II os. — nti Nyman
— hra Kjälfolk.

Pistemäärät olivat: T:ki 6, II os.
4 ja SP 2. Tervakoski sai siis toisen
kiinnityksen kiertopalkintoon.

Erikoisesti on mainittava rouva
Paersch'in erinomainen peli. Hän sai
lauantaina pelata 3 ottelua peräkkäin,

Oma Rakkaamme

SEMMI ANTTILA

synt. 24.3.1912 Luvialla, poistui äkkiä luotamme 4.9.1952 Tervakoskella.

Syvästi kaivaten

Selma ja Ulla
Äiti, isä, siskot ja
veli perheineen.

Jokainen lähtö voi olla viimeinen
ja jokainen hyvästijättö ikuinen.

Rakkaamme siunataan Janakalan hautausmaalla 14.9.52 klo 11.30, joka täten kutsuna ilmoitetaan.

joka on melko rasittavaa, varsinkin kun ottaa huomioon, että hän sairauden takia ei ole voinut harjoittaa keväällä eikä kesän aikanakaan ole kovin ahkerasti ehtinyt käydä kentällä.

KANSALAI SOPISTON KUODES TOIMINTAVUOSI Tervakoskella Alkaa

Kirjoittautuminen opistoon tapahtuu Kansalaisopistolla maanantaina ja tiistaina kuluvan kuun 15 ja 16 p:nä klo 19 — 20.

Opetus on kaikissa aineissa ilmainen, kirjoittautumismaksuna vain peritään mk 200:—

Opistossa annetaan opetusta opinto-
piirin muodossa seuraavissa aineissa:

Yhdistystoimintajoiden harjoituspiirissä perehdytään pätevien opastajien johdolla puheenjohtajan ja sihteerin tehtäviin, tilikirjanpitoon y. m. yhdistystoimintaa koskeviin asioihin.

Maapallon ympäri matkastaamista sanoin, kuvin ja opetusfilmein harrastetaan leht. Kalle Väänänen johdolla.

Englannin ja Saksan kieltä opiskellaan leht. Maija Blombergin johdolla, edellistä jatkokurssilla, jälkimmäistä alkeiskurssilla.

Vanhat, hyvät aineet — naisten käsityöt — ovat jatkuvasti ohjelmassa, ohjaajina rouvat Laina Kinnunen ja Anna-Liisa Salovaara.

Naiskuoro jatkaa viime vuonna alkamaansa tietä ja mieskuorolaulun ystäville tarjoutuu tilaisuus äänenmuodostuksen harjoitteluun sekä kvartettilauluun. Miesten hyvää kuntoa ylläpitää op. Helge Laitimo muokausvoimistelun ja lentopallon avulla ja samoin tarjoutuu tilaisuus naisille harrastaa joko kansantanssien tai voimistelua siihen liittyvine tanssiharjoituksineen. voim. op. Kerttu Postin johdolla.

Jos joku ei ole ylläolevasta ohjelmasta löytänyt itsellensä mitään sopivaa

harrastuksen kohdetta, pyytää allekirjoittanut häntä saapumaan ilmoittautumistilaisuuteen. Opisto pyrkii, mikäli jonkun alan harrastajia löytyy vähintään 10, mahdollisuusiensa mukaan järjestämään pätevää opastusta toivomuksien mukaan.

Opistotyön nopea ja määrätietoinen alkaminen riippuu paljon siitä, että jokainen opiskelija ilmoittautuu valitsemaansa harrastuspiiriin heti kirjoittautumistilaisuudessa. Estetyt voivat ilmoittautua myös puhelimitse (446) kaikkina päivinä ensi viikon aikana, varmimmin klo 17—18. Opiston ovet ovat avoinna kaikille, joilla on halua tyydyttää tiedonjanoaan ja kehittää käytännöllisiä taitojaan.

Tarkka työsuunnitelma julkaistaan ensi Kaiussa.

Salmela.

— Omenavarka at ovat jälleen liikkeellä, näin valittavat ainakin Lepolan vanhukset. Houkuttelevia ne ovatkin nuo hyvin hoidetut puut, mutta poikaviikarit, ajatelkaa, että nämä puut ovat vanhusten ainoa ilo näin syksyllä. Ajatelkaa, että he koko kesän rakkauksella ovat hoitaneet näitä puita odottaen syksyn tuloa, jotta saisivat nauttia niiden hedelmistä. Onko teillä tosiaan sydäntä murskata heidän toiveitaan.

Lapset tuskin lukevat ylläolevan, mutta, vanhemmat, puhukaa te vakavasti lastenne kanssa ja kehoittakaa heitä olemaan koskematta vanhusten omenapuihin.

— Pohjoismaisten maataloustyönantajajärjestöjen johtokuntien neuvottelukokous alkoi maanantaina Helsingissä.

Keskiviikkona kävi Tervakoskella noin 25 päivän joukko osanottajia tutustumassa tehtaaseen maatalousneuvos Kaltion opastamina.

KIITOS

Sydämellinen kiitokseni kaikille lahjoista, kukista ja ystävyysosoituksista, jotka tulivat osakseni merkkipäivänäni.

Kalle Norosallo.

TELEFUNKEN

ym. radioitten myyntiin otamme jälleenmyyjiä ja asiamiehiä Hyvinkään ja Karkkilan kauppaloihin sekä Lopen, Hausjärven, Janakkalan, Nurmijärven ja Hyvinkään pitäjiin.

Hyvä lisäansio esim. radio- ja sähköalan miehille.

Riihimäen Sähkö ja Radio Oy.
Riihimäki, Valtak. 7. puh. 3925.
(Myös iltaisin.)

MAAMIESSEURA-ILTA

Keskivarilla 16.9. klo 19. — Tervetuloa.

KASVAVAA KAURAA

myydään huutokaupalla t. k. 14 p:nä klo 14 Joensuun tilalla.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT

"Sammakkomiehet"

(Richard Widmark—Dana Andrew—Gary Merrill)

Näytännöt:

Lauantaina klo 19.30

Sunnuntaina klo 16.00 ja 19.30

12 v. täytt. lapsille pääsy päivänäyt.

NAPIALAN TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖN ensi-ilta

Napialan työv. talossa tk. 14 p:nä klo 20

Kulkija tuli taloon

3-osainen 5 kuvaelmainen kansannäytelmä Kirj. Arvo Salmivaara. Ohj. Unto Salonen. Lopussa tanssia.

Liput 120:— ja 100:—. Ennakolta vahtimestarilta puh. 439.

Tervakosken Yhteiskoulun Kannatusyhdistyksen

SYYSKOKOUS

pidetään T. O. Y:n konttorissa maanantaina syyskuun 22 p:nä klo 15.

Käsiteltävänä sääntöjen 13 §:n määrämät asiat.

Johtokunta.

PADON JÄSENTENVÄLISET SARJAKILPAILUT

jatkuvat lauantaina syyskuun 13 p:nä alkaen klo 15.00.

Kilpailulajit: kuula, kiekko ja keihäs. "Osuuskaupan malja"-kilpailut 3-ottelussa syyskuun 13 p:nä klo 14.30.

P a t o.

VANHEMMILLE,

jotka vielä tänä syksynä aikovat lapsiaan lastentarhaan, ilmoitetaan, että tilanah-tauden tähden ei toistaiseksi voida lapsimäärää lisätä.

Päiväkotilapsista voi neuvotella edelleenkin johtajattaren kanssa.

Hallitus.

KUNNALLISTIEDON OPISKELU

aloitetaan Napialan työväentalossa. Halukkaita opiskelijoita pyydetään saapumaan kerhon perustavaan kokoukseen työväentalolla keskiviikkona syyskuun 17 p:nä klo 19.

Napialan T. Y. Voitto.

OSTOKORTTIEN JAKO

toimitetaan Tervakoskella Seuratalossa alempana mainittuina päivinä.

22. 9. A — I	25. 9. O — R
23. 9. J — K	26. 9. S — T
24. 9. L — N	29. 9. U — Ö

30. 9. ne joilta on jäänyt määräpäivänä hakematta. Jako aika on klo 15 — 18.

MYYTÄVÄNÄ

Hallakorvessa Ihtola niminen mökki, pinta-ala 40 aaria. Vast. Kaiun painoon 20 pv. mennessä.

MYYTÄVÄNÄ

käytetyt hyvässä kunnossa olevat naisten vaalea ulsteri ja musta talvitakki, sopivat isommalle koulutytöllekin. Tiedustella voi tämän lehden konttorista.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1952.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 38

Lauantaina syyskuun 20 p:nä

1952

ILMESTYÄ JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 200:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 5:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15 — 16.30
paitsi lauant. klo 9 — 11.

Muut potilaat: arkipäiv. klo 9 — 11.
Torstai- ja sunnuntai-iltoina ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanottoa
ei ole syyskuun aikana.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10 — 12 ja 15 — 16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aattona klo 10 — 12.

Äitiys- ja lastenneuvola
0 — 7 v. lapsille lääk. vast. otto kk. III tiistai
klo 13 — 14. Terv. sis. tiistaisin klo 13 — 15,
perjantaisin klo 8 — 10.

Odottaville äideille lääk. vast. otto kk. II
tiistai klo 11 — 13. Kätilön tiistaisin klo 10 — 12.
Synnyttäneille 2 kk. synn. jälkeen II:sta tiistaita
edell. torstaina klo 11 — 13.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8 — 18. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 8 — 17. Sunnuntaisin klo
9 — 13. Puh. 444 tai 445, (ellei 444 vastaa, soi-
tettava 445).

Tervakosken postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin klo 10.30 — 11.30,
arkipäivinä klo 9 — 12 ja 15 — 17 ja lauantaisin
klo 9 — 12 ja 15 — 16.

Kansallis-Osake-Pankki
avoinna arkipäivisin klo 9.30 — 14. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 9.30 — 13. Puh. 429.

Janakkalan Osuuskassa
Tervakosken sivukonttori, Eino Uotilalla puh.
410. Auki 8.30 — 13.30, lauant. 8.30 — 12.30.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Jumalanpalvelus huomenna klo 10
lapsille ja aikuisille. Tähän jumalanpal-
velukseen kutsutaan kaikki Tervakosken
ja ympäristökylän (katso viime lauanta-
in Kaikua) pyhäkoulut opettajineen. Toivo-
taan, että lapset ja aikuiset joukolla
saapuvat yhteiseen pyhäkoulujen syys-
juhlaan. Jumalanpalveluksen jälkeen on
väliaika tarjoiluineen ja senjälkeen pyhä-
koulujuhla, johon jokaiselta pyhäkoululta
pyydetään yksi ohjelmanumero.

Tervakosken nuorisopiiri aloittaa
toimintansa maanantaina syyskuun 22
p:nä klo 19.30 Kirkon kerhohuoneessa.
Kaikki nuoret tervetulleita.

Hallakorven seurakunta-ilta tiistaina
klo 19.30 Martti Salosella.

Vähikkälän seurakunta-ilta kansa-
koululla opettaja Lounavuorella torstaina
klo 19.30.

Rehakan seurakunta-ilta perjantaina
klo 19.30 Koivulassa.

Lähetysjuhlat Nummenpäässä Tuomas
Pulilaisella sunnuntaina 28. 9 klo 19.

— Avioliittoon on kuulutettu
hra Matti Nylund ja nti Annikki Hei-
nonen molemm. Tervakoskelta.

VANHAT PAIKANNIMET KUNNIAANI

Kiintymys kotiseutuun ja sen men-
neisyyden kunnioittaminen luo kiistatto-
masti myös yhdistävän siteen nykyisyy-
teen. Tämä on monasti koettu tosiasia,
jota ei pidä aliarvioida. Kiintymys paik-
kakuntaan tulee esille myös paikannimis-
sä. Kun tänne ensimmäisen maailman-
sodan jälkeen muuttaneita saksalaisia
sijoitettiin asumaan vasta valmistuneeseen
rakennusryhmään, niin oli varsin
luonnollista, että alue sai nimekseen
"Berlin". Nimi on täysin johdonmukainen
ja puolustaa paikkaansa tehdasyhdyskun-
nan nimistössä. Jos hyvin keksittyä ni-
meä pyritään keinotekoisesti matkimaan,
niin vaikutus on usein aivan päinvastai-
nen kuin mihin sillä on pyritty. Ei ole
mitään syytä nimittää Varisojan lähety-
villä olevaa rakennus ryhmää "Mosko-
vaksi". Ja kun "Ison kiven" seudulle ko-
honnutta kaunista rakennusryhmää on
alettu kutsua "Pariisiksi", niin ollaan aut-
tamattomasti hakotiellä. Se on mautto-
muutta. Emme tunne niitä motiiveja, jot-
ka ovat nimen synnyttäneet. Emme liioin
tunne henkilöä, kenen aivoissa ajatus on
syntynyt. Joka tapauksessa nimi on mau-
ton ja psykologisesti heikosti valittu. Ei
se liioin osoita kiintymystä paikkakuntaan
eikä ole omiaan yhdistämään asujamis-
toa. Se herättää auttamattomasti hymyilyä,
mikä ei ole eduksi tehdasyhdyskun-
nalle ja sen väestölle.

Tehdasyhdyskunta elää parastaikaa
voimakasta laajentumisen aikaa. Uusia
asuntoalueita syntyy jatkuvasti. Ei
pidä hyljeksiä vanhoja paikannimiä. Pie-
teettisyys puhuvat niiden säilyttämisen
puolesta. Vain menneisyyden pohjalle luo-
daan ehyt ja varma tulevaisuus.

Paikkakunnan olisi aika päästä muu-
tamasta nimihirviöstä.

Kotiseutuunsa kiintynyt.

Yllä oleva kirjoitus lähetettiin Kaiulle jo
pari vuotta sitten, mutta on erehdyksessä jää-
nyt laatikon pohjaan. Asia ei silti ole vanhen-
tunut. Mikä on "Pariisin" seudun vanha nimi?

— K u l t a h ä i t ä ä n viettävät
sunnuntaina 21. 9. Nestori Helenius
ja hänen vaimonsa Amanda Toivassa.

VAKAVA SANA TERVAKOSKEN NUORILLE.

"Kyllä täällä on ikävää kun nuori-
rilla ei ole mitään kristillisiä harrastuksia",
näin sanoi äsken eräs nuori minulle.

Varmaan täällä Tervakoskella kai-
vataan jotain vakavampaakin toimintaa
nuorten keskuudessa se on käsitykseni.

Käsi sydämelle, Sinä nuori, eikä
sydämessä tunnu joskus peräti tyhjältä
ja tylsältä tanssien ja huvitilaisuuksien
jälkeen. Muistan erään nuorisjoukon,
joka oli tulossa iltamista kotiin ja piti
matkallaan kovaa meteliä ja ilakointia.
Äkkiä sanoi eräs nuori: "Kyllä elämä
on tylsää". "Tylsää, tyhjää", yhtyivät
toiset ja samassa oli koko joukko hyvin
apean ja elähtäneen näköistä, oli kuin
naamari olisi pudonnut heidän kasvoil-
taan. Tuntui kun tuo hetki olisi paljas-
tanut nykyajan huvittelevan nuorison
onnettoman olemuksen sisimmän.

Tervakosken nuoret, teidätkin on
kutsuttu rikkaaseen ja onnelliseen elä-
mään. Ei kannata tuhjata nuoruuden
kalliita kultaisia vuosia syntiin, saastaan
ja turhuuteen. Muistakaa kallis lupauk-
senne rippikoulun päättyessä ja tulkaa
yhdessä toisten nuorten kanssa Tervako-
sken omaan seurakunnalliseen nuorisopiiriin,
joka aloittaa toimintansa ylihuo-
menna maanantaina 22. 9. klo 19.30 Kir-
kon kerhohuoneessa. Tule ja tuo ystäväsi
ja toverisi mukana. Jumala tahtoo aut-
taa Sinut onnelliseen elämään.

O. K.

HÄVIÄVÄÄ TERVAKOSKEA

Uuden paperikonesalin rakentami-
seen on ryhdytty. Kun sali tulee sijait-
semaan vanhan tehdasrakennuksen sisä-
puolella, on yhtä ja toista purettava sen
tieltä. Revitty on jo vanha pannuhuone,
jota viime aikoina on käytetty varastona.
Hanttulan käytävää revitään parhaillaan
ja vielä tulee revittäväksi itä-osa itse
Hanttulasta.

Uusi sali tulee siis nykyisen muun-
toaseman ja PK III väliin, ulottuen län-
nessä jonkun verran näitten rakennusten
ohi ja itä-osassa Hanttulan itä- ja etelä-
puolten ohi. Työt kestävät kevääseen 1954.

Veljemme ja setämme

VIHTORI KORHONEN

synt. 25. 11. 1883, kuoli Tervakoskella 17. 9. 1952.

Kiittäen ja syvästi kaivaten rakkautta

Sirkka, Jalmari ja veljen lapset sekä laaja ystäväpiiri.

Siunaus toimitetaan Tervakosken Pikkukirkossa sunnuntaina 21. 9. klo 15.00. Siunauksen jälkeen pyydetään saapumaan Seuratalolle, joka täten kutsuna ilmoitetaan.

— KOLARIN teki toissa perjantaina Kauko Viitamäki ajaessaan Napalassa työmies Heikki Härmän päälle. Härmä loukkaantui, ainakin pari kylkiluuta katkesi ja pyörä vahingoittui.

Härmä ajoi tien oikeata puolta, joten Viitamäen aikomus oli ohittaa häntä vasemmalta puolelta ja siinä tarkoituksessa antoi hän torvella varoitusmerkin noin 30 m. aikaisemmin. Vastaukseksi nosti Härmä vasemman känsä osoittaen, että hän aikoo poiketa vasemmalle ja tekikin sen samassa silmänräpäyksessä. Auto oli silloin jo liian lähellä häntä, eikä yhteenajoa voitu välttää.

Syy oli kokonaan Härmän, sillä aikooaan poiketa vasemmalle olisi hänen pitänyt antaa merkki paljon aikaisemmin. Tämä on yleinen virhe. Silloin kun poikkeuksellisesti merkki annetaan, tulee se aina liian myöhään. Suunnanmuuttamismerkki on tietenkin annettava niin ajoissa, että takana tuleva auto ehtii sen ajoissa huomata ja ajoissa jarruttaa.

Tämän yhteydessä tahdomme jälleen huomauttaa, että pimeässä pyörällä ajettaessa on pyörässä ehdottomasti oltava lyhty. Viime vuonna oli lyhtyjä vaikeasti saatavissa ja viranomaisten oli tästä syystä katsottava läpi sormien, mutta nyt lyhtyjä on kaupoissa ja niitä pyöräilijöitä, joita tavataan iltaisin ajamassa ilman lyhtyjä tullaan armotta sakkottamaan. Viranomaiset tulevat myöskin tästä lähtien tehokkaammin valvomaan, että joka pyörässä on lyhty.

Samana perjantaina varastettiin poliisi Eino Uotilan auto Riihimäen Seurahuoneen edustalta. Jälkiä voitiin Seurata Hyvinkään ja Lahden kautta aina Heinolaan asti, mutta siellä ne hävisivät. Seuraavana aamuna löydettiin kuitenkin auto Tuuloksesta pyörät taivasta kohti maantien ojaan ja täydellisenä romukasanä. Tätä kirjoittaessa ei varkaista vielä ole tietoa.

KIIITOS

Sydämelliset kiitoksemme kaikille, jotka muistivat meitä hääpäivänämme 6. 9. 1952.

Maija-Liisa ja Tauno Kanto.

ILMOITUKSIA KANSALLISET 50-v. Juhlakilpailut

Urheilukentällä sunnuntaina 21. 9. klo 13.

Lajit:

100 m, 110 m aitajuoksu, 800 m, kiekonheitto ja korkeushyppy

Alle 19 v. pituushyppy

Alle 17 v. korkeushyppy ja 1000 m juoksu

Naisten 100 m ja pituushyppy

Mukana Olympia- ja maaottelumiehiä.

Liput 50:—.

JUHLA-ILTAMA
Seuratalossa klo 18

Ohjelma:

Alkusoitto T:kosken Torvisoittok.

Tervehdyspuhe Padon puheenjohtaja

Tyttöjen voimist. Joht. Mirja Lehto

Poikien voimist. Joht. Reino Salmela

50-v. historiikkia A. Markkula

Mieskuorolaulua T:kosken Mieskuoro

Juhlapuhe Tuomo Heikura

— — —

Soittoa Torvisoittokunta

Poikien voimistelua

Ansiomerkkien jako

Vapaa sana

Maamme

Jäsenet tervetuloa
(ei lapsille)

Suomen Punaisen Ristin Tervakosken osaston varsinainen

SYYSKOKOUS

pidetään Vesavarassa maanantaina syyskuun 29 päivänä klo 19.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat.

Hallitus.

NAINEN

saa urakatyötä länkipatjojen toppaajana Nahkatehtaalla.

SUUNNISTAJAT

kilpailu Vähikkälän osastoa vastaan 21. 9.

Kokoontaan Ruhkaan klo 9. Sana on lämmin.

KANTAKERHON ELOKUVAT

"ABBOT JA COSTELLO
MUUKALAISLEGIONASSA"

Näytännöt:

Lauantaina ja maanantaina klo 19.30

Laps. pääsy maanantainäyt.

NIMIKILPAILU

Haluamme antaa sopivan nimen Tervakoskella kohdakkoin avattavalle hotelli-ravintolallemme ja pyydämme Teitä tekemään meille nimiehdotuksia. Nimelle olisi eduksi, jos siinä olisi jokin yhtäläisyys tai viite paikkakunnan menneisyyteen tai nykyisyyteen.

Parhaimman nimen ehdottajalle, joka nimi voidaan ottaa käytäntöön, maksetaan palkkiota mk 5.000:—.

Nimiehdotukset pyydämme lähettämään suljetussa kuoressa liikkeellemme lokakuun 1 päivään mennessä. Kuoren päälle merkintä "nimiehdotus" ja sisälle toisessa kuoressa ehdotuksen tekijän nimi.

Janakkalan Osuuskauppa r.l.

TUOTTAVAAN YHTEISTYÖHÖN!

Te teette työtä ansaitaksenne rahaa. Antakaa rahojenne myöskin ahertaa hyväksenne tuomalla ne pankkiin tilillenne.

Meillä on juuri Teitä varten erikoinen tili, nimeltään käyttötili, jolla rahanne ovat varmassa tallessa korkoa kasvavassa ja jolta voitte nostaa niitä pienemmissäkin erissä aina tarpeen mukaan.

Konttorimme antaa auliisti tästä tilistä lähempiä tietoja.

Kannattaa harkita — kannattaa kokeilla!

Kansallis-Osake-Pankki.

Puh. 429.

HUUTOKAUPPA

Tiistaina 23. 9. klo 16.00 myydään huutokaupalla V. Korhosen kuolinpesälle kuuluvaa tavaraa

PADON PAINIHARJOITUKSET

alkavat tästä lähin joka keskiviikko ja perjantai klo 17. Ohjaavat O. Aaltonen ja E. Ahonen.

KIHLOISSA

Eija Parkkinen
Arne Westberg
Borås, Trollhättan.

TERVAKOSKEN KANSALAIPOISTON TYÖJÄRJESTYS LUKUVUONNA 1952 — 53

Viikon päivä	Klo	Oppiaine	Opettaja	Opetuspaikka
Maanantai	18 — 19.30	Maantieteen alalta	Kalle Väänänen	Kansalaisopisto
"	19.30 — 21	Naiskuoro	Reino Salmela	Seura (yläkerta)
Tiistai	18 — 19.30	Saksan kiel. alkeisk.	Maija Blomberg	Kansalaisopisto
"	19.30 — 21	Mieskuoro	Reino Salmela	Seura (yläkerta)
Keskiviikko	18 — 21	Kudonta	Anna-Liisa Salovaara	Kansalaisopisto
"	19 — 20.30	Engl. jatkokurssi	Maija Blomberg	"
Torstai	18 — 21	Naisten käsityöt	Laina Kinnunen	"
Perjantai	18 — 19.30	Naisten voimist.	Kerttu Posti	Kansakoulu
"	19.30 — 21	Miesten voimist.	Helge Laitimo	"

Kaikki oppiaineet alkavat ensi viikolla lukuunottamatta maantieteellistä opinto-kerhoa, joka kokoontuu ensi kerran syyskuun viimeisenä maanantaina 29. 9. 52.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 39

Lauantaina syyskuun 27 p:nä

1952

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 200.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 5.— mm.

Viikkolista:

Lääkäriin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15 — 16.30
paitil lauant. klo 9 — 11.

Muut potilaat: arkipäiv. klo 9 — 11.
Torstaiamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkäriin vastaanottoa
ei ole syyskuun aikana.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10 — 12 ja 15 — 16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aattoina klo 10 — 12.

Äitiys- ja lastenneuvola
0 — 7 v. lapsille lääk. vast. otto kk. III tiistai
klo 13 — 14. Terv. sis. tiistaisin klo 13 — 15,
perjantaisin klo 8 — 10.

Odottaville äideille lääk. vast. otto kk. II
tiistai klo 11 — 13. Kätilön tiistaisin klo 10 — 12.
Synnyttäneille 2 kk. synn. jälkeen II:sta tiistaita
edell. torstaina klo 11 — 13.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8 — 18. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 8 — 17. Sunnuntaisin klo
9 — 13. Puh. 444 tai 445, (ellei 444 vastaa, soi-
tettava 445).

Tervakosken postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin klo 10.30 — 11.30,
arkipäivinä klo 9 — 12 ja 15 — 17 ja lauantaisin
klo 9 — 12 ja 15 — 16.

Kansallis-Osake-Pankki
avoinna arkipäivisin klo 9.30 — 14. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 9.30 — 13. Puh. 429.

Janakkalan Osuuskassa
Tervakosken sivukonttori, Eino Uotilalla puh.
410. Auki 8.30 — 13.30, lauant. 8.30 — 12.30.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Jumalanpalvelus huomenna klo 10
Tervakosken kirkossa ja klo 12 Leppä-
kosken seurakuntatalossa.

Nuorten retki Turengin kunnallis-
kotiin huomenna. Lähtö klo 12 linja-
autossa. Perillä hartaushetkiä, ohjelma-
esityksiä ja tarjoilua.

Tervakosken pyhäkoulu huomen-
aamulla klo 9 kirkon kerhohuoneessa.
Lähetysjuhlat Nummenpäässä Tuomas
Pullisella huomenna klo 19.

Tervakosken nuorisopiiri maanantai-
na klo 19.30 kirkon kerhohuoneessa, käsi-
työ-ilta.

Vähikkälän nuorisopiiri maanantai-
na klo 19 Sihvosella.

Napialan, Uhkoilan ja Melkkolan
seurakunta-ilta tiistaina klo 19 Nuoressa-
talossa. Kelhän ja Kukonnokan yhteinen
seurakunta-ilta torstaina klo 19 Juhu
Sokalla.

Tervakosken tyttökerho torstaina
klo 18 kerhohuoneessa.

K I I T O S

Kiitämme sydämellisesti niitä su-
kulaisia, tehtaan johtoa ja työtovereita,
jotka kunnioittivat Vihtori Korhosen
muistoa osanotollaan.

O m a i s e t.

Tervakosken Pato 50-vuotias

Sunnuntaina vietti Tervakosken Pa-
to suurta merkkipäivää, puolivuosisatai-
sen toimintatapaleensa päättymistä. Juh-
lallisuuudet alkoivat seppelien laskulla
seuraavien Padon toimintaa tukeneiden
ja sen hyväksi työtä tehneiden henkilöi-
den haudoille: Emil Rosengren, J. V. Kos-
kinen, Akseli Laiho, Ines Brofeld, Ahti
Heinonen, Ida Koskinen, J. V. Vilunen
ja J. V. Nieminen. Tämän jälkeen lasket-
tiin vielä seppelä sankarihaudalle.

Tervakosken urheilukentällä pidet-
tyjen kansallisten urheilukilpailujen jäl-
keen oli päivällinen Marttalassa, jolloin
Padon puheenjohtaja Sulo Syrjänen toi-
votti kutsuvieraat tervetulleiksi. Aivan
erikoisena huomionosoituksena Tervakoski
Osakeyhtiön taholta lahjoitti toimitusjoh-
taja, ins. Bror Serlachius seuralle kun-
niakiertopalkinnon kiitoksena puolen vuo-
sisadan työstä tehdaskylän urheilun hy-
väksi. Lisäksi sosiaalipäällikkö Leevi Syr-
jänen luovutti juhlivalle seuralle Kanta-
kerhon nimissä adressin.

Varsinainen iltajuhla alkoi Seurata-
lossa klo 18. Tervakosken Soittokunnan
esitysten jälkeen puheenjohtaja Sulo Syr-
jänen mainitsi tervehdyspuheessaan siitä
onnellisesta sattumasta, joka on järjestä-
nyt olympiakisat juuri Padon juhluvuote-
na Suomeen, samoin kuin siitä, että vain
alkuvuosien innostus ja uuttera työ ovat
pystyneet luomaan seuran toiminnan
niin lujalle perustalle, että täydellä syyllä
voi ylpeydellä katsoa menneisyyteen.
Lisäksi oli akuvaikkeuksien voittaminen
senkin vuoksi helpompaa, että Tervakos-
ki Osakeyhtiön pääkonttori oli siihen
aikaan Helsingissä, ja siten tehdaskylä-
me oli kiinteässä kosketuksessa pääkau-
punkiin ja sen rientoihin. Puheensa lo-
pussa hän vielä kiitti niitä, jotka ovat
auttaneet Patoa tekemään parhaansa voi-
mistelun ja urheilun hyväksi, sekä Ter-
vakoski Osakeyhtiötä, joka on aineellisesti
monin tavoin auttanut seuraa, samoin kuin
hän halusi kohdistaa kiitoksensa Uuden-
maan piirille ja lähiseutujen urheiluseu-
rojen edustajille, jotka olivat saapuneet
juhlamaan 50-vuotiaasta.

Opettaja Mirja Lehdon harjoitta-
mat voimistelijatyöt valloittivat yleisön
välittömällä herttaisuudellaan. Tämän
jälkeen esiintyivät opettaja Reino Salme-
lan ohjaamina telinevoimistelijapojat.

Juhlavuoden kunniaksi kirjoitta-
mastaan historiasta esitti opettaja Aimo
Markkula katkelmia kertoen m. m., että

vuotta 1897 voidaan pitää jonkinlaisena
lähtöpaaluna paikkakunnan urheiluelä-
mässä. Silloin näet avattiin keilaradat.
Vuonna 1911 jouduttiin kuitenkin keila-
rakennus luovuttamaan koulun käyttöön
ja Tervakosken Klubin vastaväitteistä
huolimatta ei tätä päätöstä saatu muu-
tetuksi. Vuonna 1897 aloitti myöskin toi-
mintansa konttoristi A. Kihlströmin joh-
tama voimisteluseura, joka kokoontui
kerran viikossa, mutta nukahti kuitenkin
jo alkuunsa, nim. vuonna 1899, ennätet-
tyään kuitenkin jo sitä ennen esiintyä
muutamissa tilaisuuksissa. Voimisteluseu-
ran toiminnan sammuttua syntyi sitten
luisteluseura, jota Klubikin erikoisesti
ryhtyi kannattamaan ja liitti 1900 sään-
töihinsä pykälän, jonka mukaan se halusi
järjestää jäsenilleen "tilaisuuden huvitta-
vaan, siveelliseen ja virkistävään ajan-
viettoon järjestämällä huvitilaisuuksia ja
kannattamalla luisteluseuraa ja muuta
ruumiinvoimia kehittävää urheilua". Niin-
pä sitten talvella 1902 järjesti Klubi hiih-
tokilpailut, ja samana vuonna, tarkem-
min sanoen 31. 8., perustettiin eri osas-
tona voimisteluseura, jonka säännöt hy-
väksyttiin saman vuoden syyskuun 19
päivänä. Seuran nimeksi tuli Tervakosken
Voimistelu- ja Urheiluseura, ja vuodesta
1932 lähtien on sen nimenä ollut Terva-
kosken Pato.

Alkuvuosina suurin huomio kiinni-
tetettiin voimistelun ohella hiihtoon ja
yleisurheiluun. Ensimmäisenä voimistelun
ohjaajana toimi E. Rosengren. Hänen jäl-
keensä tuli tälle paikalle V. A. Koskinen,
mutta Koskinen muutettua pois paikka-
kunnalta oli seuran johdossa useita mie-
hiä, kunnes vuonna 1911 J. V. Nieminen
otti vastatakseen puheenjohtajan tehtä-
västä. Hänen johtokautensa kesti miltei
yhtäjaksoisesti aina vuoteen 1925. Nais-
ten voimistelun alkuunpääsemisestä vastasi
taasen Ines Brofeldt. Alkuaikoina
voidaan katsoa myöskin olleen hiihdon
kukoistuskautena, sillä vuosina 1905 — 16
oli Padon riveissä sellaisia hiihtäjiä kuin
Eemeli Jokinen, Akseli ja Niilo Laiho,
Taito Levänen, Jalmari Sillantie, Oskari
Salomaa, Väinö Vainio, Väinö Nuotio,
Sulo Syrjänen, Pauli Tainio ja Hannu
Nuotio.

Tervakosken yleisurheilun johtavin
nimi on V. A. Koskinen. Hän hankki
seuralle sen ensimmäiset yleisurheiluvoi-
tot ja opetti nousevaa polvea kulkemaan
viitoittamia laturia. Suorituspaikat oli
raivattu n. s. "Pikkuniitulle" mutta sen
kehnon kunnan korvasi urheilijoiden vä-
symätön innostus ja uurastus mielihar-
rastuksen parissa.

Alkuvuosien kehityksen katkaisivat sotavuodet, mutta niiden mentyä ohitse alkoi seuran toiminta vähitellen vilkastua yhä laajemmalle rintamalle, vaikkakin nuo kolme mainittua urheilumuotoa yhä edelleen säilyttivät vankan aseman seuran ohjelmassa. Kun sitten vielä vuonna 1934 Tervakoski sai urheilukentän, voitiin toivorekkinä katsoa tulevaisuuteen. Aluksi Pato järjestikin joitakin kilpailuja, mutta mitään nousukautta ei kentän valmistuminen sentään aiheuttanut. Sellaiseen tarvittiin sisäinen innostuksen kipinä, jollaisen omasi Padonkin kantajoukko.

Kolmen viime vuosikymmenen aikana on seuran toiminta laajentunut käsittämään yhä uusia urheilumuotoja, niinpä siinä nykyään on toiminnassa kymmenen jaostoa: hiihtojaosto, voimailujaosto, naisjaosto, voimistelujaosto, yleisurheilujaosto, pesäpallojaosto, jalkapallo- ja jääkiekkojaosto, suunnistusjaosto, nuorisajaosto ja huvitoimikunta.

Lopuksi kertoi opettaja Markkula juhluvuoden hallitukseen kuuluvan seuraavien henkilöiden: puheenjohtaja Sulo Syrjänen, sekä Pauli Kinon, Reino Syrjänen, Erkki Korpio, Eila Rinne, Onni Helminen, Börje Lindberg ja Reino Salmela. Kunniajäsenikseen on Pato 1930-luvulla valinnut E. Rosengrenin ja kunniapuheenjohtajakseen J. V. Niemisen.

Tervakosken Mieskuoron esitysten jälkeen piti juhlapuheen lehtori Heikura, mainiten m. m., että puolivuosisataa on pitkä aika urheiluseurankin historiassa, ja että voi sanoa täydellä syyllä pienestä siemenestä kasvaneen suuren puun. Sillä on vankat perinteet, joita ei saisi kadottaa. Suomen kulttuurielämä on loistavimmat voittonsa saanut juuri urheilun alalla. Erikoisesti on muistettava Paavo Nurmen ansio Suomen nimen tunnetuksi tekemisessä. Lisäksi puhuja korosti terveen ja puhtaan elämän tärkeyttä sanoen, että huippu-urheilijoissamme on valitettavasti paljon sellaisia henkisesti heikkoja yksilöitä, jotka eivät osaa käytöksellään osoittaa, mikä on urheilun oikea henki, ja että on muistettava, ettei hengenviljelystä saa unohtaa, vaan on vakaasti pyrittävä siinäkin suhteessa yli keskitason. Uupumaton ja päättäväinen ponnistus vain antaa aseet urheilulle, ja myöskin jokaisen todellisen miehen kulkema tie tähtää ponnisteluihin isänmaan vapauden ja kunnian säilyttämiseksi. Ainoastaan sellainen nuori on kelvollinen ottamaan harteilleen urheilun painavan, mutta kunniaakaan viitan.

Poikien esiinnyttyä uudelleen voimisteluliniellään seurasi Padon ansiomerkkien jako. Näitä merkkiä annettiin 42 Padon toiminnassa ansioituneille henkilöille.

Sähkeillä oli juhliavaa seuraa muistaneet seuraavat yhdistykset ja yksityiset henkilöt: SVUL, SUL, Suomen Painiliitto, Suomen Pesäpalloliitto, Suomen Palloliiton Hämeen piiri, Antrean Esa, Hämeenlinna Tarmo, Riihimäen Pallon Lyöjät, Kantakerho, Tervakosken Pallo-Jehut, Kosti V. Varho, Väinö Salomaa, Antti Sinivuori ja Teuvo Syrjänen.

Vapaan sanan aikana toivat SVUL:n onnittelut herrat Koskinen ja Oinaala ja

jakoivat liiton hopeisen ansiomerkkin Sulo Syrjänselle, Pauli Kinokselle ja Herman Josefssonille. SVUL:n Lahden piirin terveiset toi entinen tervakoskelainen opettaja Eino Leino, Janakkalan Janan pienoisivierin luovuttivat maanviljelijät Antti Koskinen ja Mauno Holstila, minkä lisäksi Pato sai vastaanottaa maanviljelijä Koskiselta henkilökohtaisena lahjoituksena Vihtori Koskisen muistopalkinnon. Riihimäen Kiskon edustaja Aimo Oinaala esitti seuransa onnittelut ja kauppias Kalle Lindell oli edustamassa Riihimäen Voimaveljiä. Hausjärven Urheilijain puolesta lausui onnittelut U. Paajanen ja Napialan Pyrkivän kirvesmies Toivo Valtonen. Lopuksi vielä rehtori Väinö Nuotio esitti omakohtaiset onnittelunsa ja muisteli seuran alkuvaiheita.

Lämminhenkinen juhla päättyi yhteisesti laulettuun Maamme-lauluun.
ak.

T U L O K S E T

Tervakosken Padon Kansallisista kilpailuista 21. 9. 52.

110 m aitajuoksu:
Risto Syrjänen Jämsänk. Ilves 14,9
E. Ylinen Viipurin Urh. 15,6
O. Avenius H:linnan Tarmo 15,7

100 m:
Erkki Viskari Antrean Esa 11,2
O. Avenius H:linnan Tarmo 11,4
Leo Pihlajamäki T:kosken Pato 11,5

800 m:
E. Taimisto R:mäen Kisko 2.00,4
Reijo Paasivaara J:kalan Jana 2.01,1
Aarne Heikkilä T:loksen Säkiä 2.02,2

Korkeushyppy:
Pentti Häkkinen Rajam. Rykm. 175
Keijo Pekkola Pyhtään Kisa 170
V. Jantunen R:mäen Kisko 165

Kiekonheitto:
Helge Laitimo T:kosken Pato 37,22
Pentti Häkkinen Rajam. Rykm. 36,48
Toivo Vepsä Antrean Esa 33,09

Alle 19 v pituus:
Leo Pihlajamäki T:kosken Pato 626
Risto Santala - » - 557
Raimo Valo - » - 546

17 v 1000 m:
Risto Santala T:kosken Pato 2.51,8
Erkki Järvensivu Lepaan Kunto 2.57,6
Tauno Salmi Tuuloksen Säkiä 3.03,8

17 v korkeus:
Raimo Valo T:kosken Pato 160
Eino Siivola Janakkalan Jana 160
Veikko Houni Rajam. Rykm. 155

Naisten 100 m:
Inga Nyqvist H:linnan Tarmo 13,8
Ulla Uimonen - » - 14,7
Terttu Nummenpää Janakkalan Jana 15,2

Naisten pituus:
Inga Nyqvist H:linnan Tarmo 432
Liisa Vallin T:kosken Pato 422
Terttu Nummenpää Janakkalan Jana 418

PAINONNOSTAJAT

Pyrkivän jäsenten väliset kilpailut työväentalossa tiistaina t. k. 30 päivänä klo 18.

Uudet ja vanhat jäsenet mukaan.

Voimailujaosto.

TERVAKOSKEN SIVUKIRJASTON
aukioloajat tiistaina, keskiviikkona ja torstaina
klo 18 - 20.

TERVAKOSKEN PATO KIITTÄÄ

Padon johtokunta pyytää kiittää kaikkia niitä henkilöitä, jotka avustivat sitä 50 vuotispäivän ohjelman suorittamisessa, kuten Tervakosken Kantakerhon torvisoittokuntaa, Mieskuoroa sekä op. Mirjam Lehtoa ja Reino Salmelaa, joiden johtamina, edellisen nuoret tytöt esittivät hyyin miellyttävän vapaaliike ohjelman ja Salmelan johtamat nuoret pojat taidokasta telinevoimistelua.

Syvää kiittollisuutta tuntien Pato erikoisesti haluaa kiittää Tervakoski O.Y:n johtoa siitä hyvin arvokkaasta lahjasta, jonka toimitusjohtaja ins. Bror Serlachius luovutti seuralle jäsenten kesken kilpailtavaksi ja jonka säännöt myöhemmin lähemmin määritellään.

Samoin Pato edelleen lämpimästi kiittää Janakkalan Janaa kauniista viiristä, jonka se lahjoitti seuralle, sekä maanvilj. Antti Koskista, joka isänsä Tervakosken V.- & U.-seuran (Padon) perustajan Vihtori Koskisen muistoksi lahjoitti myös henkilökohtaisesti arvokkaan muistopalkinnon.

Pato haluaa myös kiittää seuraavia, jotka lahjoittivat kunniapalkintoja kilpailuihin: Kauppias Lempinen, liikennöitsijä Helintö, Tervakosken Osuuskauppa ja kauppias Mäkinen. Lahjoittajille kiitos!

Edelleen kiitoksen velkaa on seura Padon 50 vuotisen toimintakertomuksen laatijalle op. A. Markkulalle. Ja lopuksi tietenkin myös ennenkaikkea toimekkaille emännille, jotka huolehtivat kutsuvieraiden hyvinvoinnista.

— 50 vuotta täyttää t. k. 28 p:nä viilaja Eino Rapeli Tervakoskella.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT

Fennada-Filmin
"HALLIN JANNE"
Helge Herola — Eeva-Kaarina Volanen —
Rauha Rentola
Näytännöt:
Lauantaina ja sunnuntaina klo 19.30.
Kiell. laps.

KUKA PIIRIN MESTARIKSI?

Pesäpallomarkkinat huomenna urheilukentällä Janakkalalan Jana — Keravan KooPee klo 12. Pato — KooPee — noin klo 13,45
Jana — Pato — 15.30
Liput 100:— (kaikki otellut samalla lipulla).

Tiistaina t. k. 30 p:nä klo 16 pidetään Pomolassa

HUUTOKAUPPA

jossa myydään tamminen kirjoituspöytä ja tuoli, kampausslipasto peileineen ja tuolineen, korihuonekalusto, miesten polkupyörä y. m.

P. Helke.

ASUNTOA Yhteiskoulun I luokan pojalle etsitään Tervakoskelta tai lähi-ympäristöstä. Lähemmän 1.10 mennessä puh. Renko 761/113.

TYÖNJOHTAJAT

järjestää yhteisen marjaretken 28. 9. Lähtö pöortiltä kuorma-autolla klo 8.00.

Puheenjohtaja.

MYYTÄVÄNÄ

harmonikka halvalla R. Valo, Tervakoski.

NAISKUORON harjoitukset yhteiskoululla.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1952.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 40

Lauantaina lokakuun 4 p:nä

1952

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 200:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 5:— mm.

Viikkolista:

Lääkäriin vastaanotto

yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15 — 16.30
paitai lauant. klo 9 — 11.

Muut potilaat: arkipäiv. klo 9 — 11.

Torstaiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkäriin vastaanotto
tiistaisin ja torstaisin klo 9.30 — 11.30 sekä kes-
ki- ja perjantaisin klo 16 — 18.

Tehtaan ensilapuasema

on avoinna arkipäivisin klo 10 — 12 ja 15 — 16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aatoina klo 10 — 12.

Äitiys- ja lastenneuvola

0 — 7 v. lapsille lääk. vast. otto kk. III tiistai
klo 13 — 14. Terv. sis. tiistaisin klo 13 — 15,
perjantaisin klo 8 — 10.

Odottaville äideille lääk. vast. otto kk. II
tiistai klo 11 — 13. Kätilön tiistaisin klo 10 — 12.
Synnyttäneille 2 kk. synn. jälkeen II:sta tiistaita
edell. torstaina klo 11 — 13.

Tervakosken apteekki

on avoinna arkipäivisin klo 8 — 18. Lauantaisin
ja juhla-aatoina klo 8 — 17. Sunnuntaisin klo
9 — 13. Puh. 444 tai 445, (ellei 444 vastaa, soi-
tettava 445).

Tervakosken postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin klo 10.30 — 11.30,
arkipäivinä klo 9 — 12 ja 15 — 17 ja lauantaisin
klo 9 — 12 ja 15 — 16.

Kansallis-Osake-Pankki
avoinna arkipäivisin klo 9.30 — 14. Lauantaisin
ja juhla-aatoina klo 9.30 — 13. Puh. 429.

Janakkalan Osuuskassa
Tervakosken sivukonttori, Eino Uotilalla puh.
410. Auki 8.30 — 13.30, lauant. 8.30 — 12.30.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Jumalanpalvelus huomenna vuoden
viimeisenä kiitos-, katumus- ja rukous-
päivänä klo 10 Tervakosken kirkossa. Ke-
hoitetaan kansalaisia muistamaan Tasa-
vallan Presidentin kehoitusta ja saapu-
maan joukolla yhteiseen jumalanpalve-
luksen.

Pyhäkoulu huomenna klo 9 Kerho-
huoneessa.

Tervakosken nuorisopiiri maanan-
taina klo 19.30 Kerhohuoneessa.

Lähetyksompeluseura tiistaina klo 19
rouva Niemisellä.

Poikien puutyökerho kokoontuu tiis-
taina klo 18 kansakoululla ja torstaina
Keilalla klo 18. Kaikki pojat tervetulleita.

Tyttökerho torstaina klo 18 Kerho-
huoneessa.

Kirkkokuoro, jonka johtajaksi on
saatu opettaja Reino Salmela, kokoon-
tuu torstaina klo 19.30 Kerhohuoneessa.
Uusia laulajia toivotaan saatavan mukaan
entisten mukana.

Punkan seurakunta-ilta perjantaina
klo 19 Aino Kiurulla.

Rippikoulu alkaa lokakuun 26 p:nä
klo 10 jumalanpalveluksella Tervakosken
kirkossa. Koulu kestää nyt syksyllä kaksi

TALOUELLINEN AJATTELU JA TEOLLISUUDEN VOITOT

Valtiovallan nykyään noudattama
raskas verotuspolitiikka antaa aihetta
monenlaisiin ajatteluihin. Lieneekin syytä
esittää muutamia näkökohtia talouselä-
mämme vaikeuksia teollisuuden kannalta
arvosteltaessa. Viime vuosina on poliit-
tisessä keskustelussa yleensä alleviivattu
sitä seikkaa, että yritysten voitot ovat
pahasta ja että niitä pitäisi mahdolli-
suuksien mukaan rajoittaa verottamalla
niitä raskaasti. Teollisuus on sopiva lyp-
sylehmä. Tätä ajattelutapaa on käytet-
ty propaganda-aseena, ja sen seurauksia
ei ole yleensä vaivauduttu selostamaan,
vaan on pidetty selviönä, että teollisuus
menestyy ja kukoistaa ilman voittoja,
jotka kuuluvat yhteiskunnalle paremmin
kuin yrityksille, koska yhteiskunta maksa-
malla tuotteista ja palveluksista ylihintaa
on myötävaikuttanut niiden syntymiseen.
Samanaikaisesti ovat kuitenkin rahoitus-
vaikeudet maassamme yhä kasvaneet ja
luoton saantia on rajoitettu. Toisin sanoen
pankeilla ei ole ollut varoja lisätä luoton-
antoa. Kasvava teollisuus tarvitsee lisään-
tyviä käteisvaroja hankkiakseen raaka-
aineita ja koneita y. m. tarvikkeita, so-
siaaliset menot yhä kasvavat ja palkka-
listat paisuvat. Teollisuuden pitäisi kehity-
tyä ja lisätä vientiä, joten maahan saa-
tisiin kasvavaa kulutusta varten kulu-
tustavaroita, mutta samanaikaisesti käy-
vät maksuvaikeudet yhä tuntuvammiksi.
— Säästämistä ei sallita samassa laajuus-
dessa kuin ennen. Se, että säästäminen
on ainoa tie, jonka kautta talouselämä
loppujen lopuksi voi saada uutta pää-
omaa voidakseen kehittyä, on tarkoituk-
sella unohdettu, ehkäpä salattu. Teolli-
suuden pitäisi tästä huolimatta kehittää
tuotantomenetelmiään ja laitoksiaan.
Luonnollisinta olisi, että tuotannon laa-
jentamistarkoituksiin käytettäisiin omia
voittovaroja, mutta valtiolta on tun-

viikkoa ja keväällä kaksi viikkoa. Rip-
pikouluun aikovien ilmoittautuminen ja
kuulustelu maanantaina lokakuun 20 p:nä
klo 18 kerhohuoneessa. Osattava Vähä-
Katekismus kokonaan ja nykyisen Kris-
tinopin neljä alkulukua.

netuista syistä ollut pakotettu kiristä-
mään veroruuviä ja ottamaan yrityk-
siltä huomattavan osan niiden ansait-
semista tuloista. Olisi kuitenkin pidet-
ävä mielessä, että nykyaikaisen teolli-
suuslaitoksen päätarkoitus ei suinkaan,
kuten mahdollisesti ennen, ole voittojen
kerääminen jaettavaksi omistajilleen,
vaan jatkuvan kehityksen turvaaminen.
Viitataan kaikkiin niihin yhteiskunnallisiin
ja sosiaalisiin velvoituksiin, joita suureh-
kolla teollisuuslaitoksella varsinkin maa-
seudulla on. Useinhan yhteiskunta on
kasvanut juuri tehtaan ympärille ja saa
siitä voimaa ja turvaa. Ajatus, että
tehdas lopettaisi toimintansa ja jällelle
jäisi melko voimaton asutus, on meille
vieras ja kauhistuttava. Ehkä lukijoi-
den piirissä joku on nähnyt hyljätyin
ja kuolleen kaivosyhteiskunnan, sellaisia
on useita m. m. Yhdysvalloissa, se on
masentavaa nähtävää. Tehdaslaitoksen
täytyy siis saada elää ja kehittyä turva-
takseen toimeentulon sen ympärillä asu-
valle ja kasvavalle yhteiskunnalle. Mutta
voidakseen kehittyä ja laajentua ja yllä-
pitääkseen kilpailukykyänsä ja saavutta-
mansa aseman markkinoilla muiden mai-
den vastaavien alojen tuotantolaitosten
kanssa ovat nämä voitot välttämättö-
miä. Ei riitä se, että teollisuus hankkii
itselleen uutta, kallista tuotantokoneistoa,
vaan on sen myöskin uhrattava varoja
tieteellisille tutkimuksille ja kokeiluille.
Tätä se pystyy tekemään omilla voitto-
varoillaan, ellei niitä riistetä siltä. Sitä
paitisi pitäisi teollisuudella olla riittäviä
reservejä huonojen päivien varalle. Joka
kuluttaa pääomansa, ei jaksa ylläpitää
kilpailukykyään laskukausien aikana. Tä-
män lisäksi tarvitsee yritys voittojaan
voidakseen ylläpitää ja kehittää sosiaalis-
ta asemaansa. Uusia asuntoja olisi raken-
nettava ja vanhoja korjattava. Varsinkin
meidän vientiteollisuudeltamme on totutu
odottamaan suuria sosiaalisia uhrauk-
sia. Jos huonoina aikoina ei voida yllä-
pitää samaa korkeata tasoa, saa se aikaan
tyytymättömyyttä, koska siitä joutuvat
kärsimään teollisuuden palveluksessa
olevat henkilöt ja heidän perheenjäsenensä.
Teollisuuslaitos, jolla on alallaan joh-
tava asema, on velvollinen sitä ylläpitä-

Rakas mieheni

Maanviljelijä

KUSTAA EMIL LEPPÄÖJA
synt. 27. 9. 1877 Janakkalassa,
nukkui ikuiseen Janakkalan
Hallakorvessa 28. 9. 1952.

Syvästi kaivaten

Hilda Leppäoja

os. Nikkilä

Sisaret perheineen
Veli Kanadassa.

Surren seisoo kotitamment,
valittavat vainiot.
Armas astuja on poissa,
uurastaja ahkera.

Kiitos suuresta rakkaudestasi.

Vainaja siunataan haudan le-
poon Janakkalan hautausmaala
5. 10. 52 klo 12, joka täten
kutsuna ilmoitetaan.

mään. Tämä tarkoittaa sitä, että vilkkaan teknillisen ja taloudellisen kehityksen aikana, kuten esimerkiksi viime sodan jälkeen, tarpeeksi rahavaroja tähän tarkoitukseen pitäisi olla käytettävissä. Pitää siis voida varata tarpeellisia voittovaroja investoimistarkoituksiin. Näitä tarvitaan jo saavutetun aseman ylläpitämiseksi. Ainoastaan pieni osa voitosta jaetaan yleensä osakeomistajille, ja tämäkin osa on kaksinkertaisen verotuksen alaista voittoa. Ensin yhtiö maksaa siitä veroa ja sitten osakkeenomistaja. Käsitksemme mukaan ainoastaan se osa voitosta, joka jaetaan osakkeenomistajille, olisi täysin verotettava, mutta yhtiölle itselle jäävä osa, jota käytetään edellä selostettuihin tarkoituksiin, pitäisi verottaa huomattavasti lievemmin.

Yhtiöiden rahoitusvaikeudet ovat nyt siinä pisteessä, että jotakin olisi tehtävä asian helpottamiseksi. Ellei muutosta saada aikaan, joutuu teollisuus supistamaan investoimisensa sillä seurauksella, että se jää jälkeen kilpailussa. Olisi tehtävä kaikki mahdollinen, jotta saataisiin lisää pääomaa teollisuudelle. Parhain keino nähdäksemme olisi verotuksen lieventäminen. Koska maamme on ratkaisevasti riippuvainen viennistään ei meillä ole varaa rajoittaa teollisuuden toimintaa.

G.

— S Y K S Y värittää taas jo Kaupan mäenkin koivuja ja jokainen meistä vähitellen valmistuu enemmän tai vähemmän toivorikkain mielin ottamaan vastaan syksyn kurakelejä. Mainontaa ei tarvitse varmastikaan kumisaapas-kauppiaitten pahasti harjoittaa, sillä alle-

kirjoittanut ainakin surukseen taas keran totesi, että saappaitten ostoon sitä oli lähdeittävä, kesti pörssi sitten sen tai ei. Kun sitten painelin riihimäkeläisen kenkäkaupan tiskin luo ja kysäisin kumisaappaita, oli myyjän kasvoilla raivos-tuttavan pahanilkinen "miini", kun hän kysäisi, halusiko neiti pitkä- vai lyhyt-vartiset saappaat. "Kyllä sitä Tervakoskella juttuun sentään tullaan lyhytvarti-sillakin, toista se on Teidän riihimäke-läisten kanssa, kun saatte pienenkin sa-teenropsauksen jälkeen varustautua mah-dollisimman kauheaan kurakeliin", tokai-sin. Taisivat "tykätä moskaa" mokomasta nurkkapatriotismista, mutta onhan jo isompienkin lehtien palstoilla selitetty, että on meillä aihettakin sanoa tämän olevan meidän tulipalon. Tyytyväisenä sitten talsin kotiini kylän mäeltä upouu-det kumisaappaat kainalossani — ja kukkaro yhtä sileätä tuhatlappusta ke-vyempänä ja mietin mielessäni, että oli-vat ne riihimäkeläisetkin sentään niin fiksuja, etteivät kysyneet, pannaanko nämä nyt heti jalkaan, vaikkakin koulun sillan mutkassa jo ennatinkin manailla sen mätäskuorman kuljettajan järjenjuok-sua, joka oli tielleni kasannut sellaisen esteen, että Pariisin Bulevardin lyhtyjen heikkossa kajastuksessa lentää mätäkäh-din pitkin pituuttani tekemään tuttavuutta isänmaan mullan kanssa. Kun sitten vie-lä koko matkan ajan kummat lonkerot kiertyivät nilkkojeni ympärille, olin jo valmis menettämään uskoni tervakos-kelaisten ihmisystävällisyyteen, vaikka ei tietenkään ollut heidän syynsä, että tuolla pimeällä tiellä pelkäsin ihan kuole-makseni ja tielle kysyneet, hallanpure-mat perunanvarret panivat minun epäile-mään jonkin salakavalan käärmearmeijan hyökkäystä.

Kotona oli kuitenkin lämmintä ja mukavaa, ja niinpä voinkin luottavaisin mielin ruveta odottamaan syksyä, sillä onhan minulla nyt uudet kumisaappaat, ja vanhoilla voin vaikka heittää yöunia-ni häiritsevää naapurin koiraa.

PUHELIN- JA SÄHKÖLASKUJA

peritään kassassa 1.10. — 20.10. välisenä aikana.

Tervakoski Osakeyhtiö.

PADON JÄÄKIEKKOILIJAT!

Kaikki joukolla harjoituslenkille tiistaisin klo 17 sekä perjantaisin klo 18. Lähtö Seuran luota.

Jaosto.

SUOMI-SARJA KARSINNAT

Tervakoskella 12. 10.

M Y Y M M E

rottinkikalustoja, kauniita vuodesohvia, alk. 22.000:—, lepotuoleja alk. 5.200:—, Tervakoskella Reino Virtasella puh. 471.

Huonekaluliike E. Perttula,
Ryhtylä puh. 111.

RUOKALANTTUA myytävänä U. Mäki-sellä Hallakorvessa.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT

Värikuva

"Sheriffin tytär"

(Dan Dailey — Anne Baxter)

Näytännöt:

Sunnuntaina ja maanantaina klo 19.30

12 v. täytt. laps. pääsy maanantainäyt.

PELASTUSARMEIJAN

järjestämä

ELOJUHLA-ILTA

pidetään torstaina t.k. 9 p:nä Seuratalossa. Myydään kakkuja, munkkeja, kaalikäärylöitä y. m. hyvää.

MARTTA-ILTA

tiistaina lokakuun 7 p:nä

klo 19.30 Marttalassa. Oh-

jelmaa Aleksis Kiven Päi-

vän merkeissä. Keskus-

tellaan syyskauden juhlatöiminnasta.

Emännät: Aili Sinivuori ja Aune Salminen. — Tervetuloa!

Johtokunta.

KUULUTUS

Ellei laillista estettä satu, aloittaa allekirjoittanut seuraavat maanmittaus-toimitukset ja niiden yhteydessä suori-tettavat piirirajankäynnit Janakkalan kunnassa:

13.10.1952 klo 9 Kartanon tilalla RN:o 2⁵⁵ pidettävällä kokouksella MHL:n mukainen lohkomistoimitus N:o 53792 Mattila RN:o 1¹⁰, Kartano RN:o 2⁵⁵, Toivola RN:o 1¹⁰ ja Toivola RN:o 2⁵⁵ tiloilla Sauvalan kylässä.

Näihin tilaisuuksiin saapukoot kaikki asianomaiset maanomistajat ja -haltijat, rasite- ja nautinta- y. m. sen vertaisten oikeuksien omistajat ynnä rajanaapurit ja tuokoot kokouksiin kaikki tarpeelliset kartat ja asiakirjat ja kutsukoot 2 jää-vitöntä todistajaa toimituksissa apuna olemaan.

Samalla huomautetaan, ettei julki-sen asiamiehen tai asianosaisen poissaolo estä toimitusten suorittamista.

Turenki, syyskuun 27 p:nä 1952.

Viran puolesta:

Alexis Ruuska
Maanmittausinsinööri.

PALOKUNNAN HARJOITUS

ensi maanantaina klo 16.

Päällikkö.

HALUTAAN OSTAA

koivu- tai sekahalkoja noin 15 m³. Vast. voi osoittaa t.l. konttoriin ensi viikon aikana nimim. "Tositarpeessa".

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1952.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 41

Luantaina lokakuun 11 p:nä

1952

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 200.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 5.— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto

yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15 — 16.30
paitsi lauant. klo 9 — 11.

Muut potilaat: arkipäiv. klo 9 — 11.
Torstai- ja sunnuntai-iltoina ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto

tiistaisin ja torstaisin klo 9.30 — 11.30 sekä kes-
kivi- ja lauantai-iltoina klo 16 — 18.

Tehtaan ensiapuasema

on avoinna arkipäivisin klo 10 — 12 ja 15 — 16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aattona klo 10 — 12.

Äitiys- ja lastenneuvola

0 — 7 v. lapsille lääk. vast. otto kk. III tiistai
klo 13 — 14. Terv. sis. tiistaisin klo 13 — 15,
perjantaisin klo 8 — 10.

Odottaville äideille lääk. vast. otto kk. II
tiistai klo 11 — 13. Kätilön tiistaisin klo 10 — 12.
Synnyttäneille 2 kk. synn. jälkeen II:sta tiistaita
edell. torstaina klo 11 — 13.

Tervakosken apteekki

on avoinna arkipäivisin klo 8 — 18. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 8 — 17. Sunnuntaisin klo
9 — 13. Puh. 444 tai 445, (ellei 444 vastaa, soi-
tettava 445).

Tervakosken postitoimisto

pidetään avoinna sunnuntaisin klo 10.30 — 11.30,
arkipäivinä klo 9 — 12 ja 15 — 17 ja lauantaisin
klo 9 — 12 ja 15 — 16.

Kansallis-Osake-Pankki

avoinna arkipäivisin klo 9.30 — 14. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 9.30 — 13. Puh. 429.

Janakkalan Osuuskassa

Tervakosken sivukonttori, Eino Uotilalla puh.
410. Auki 8.30 — 13.30, lauant. 8.30 — 12.30.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Jumalanpalvelus sunnuntaina klo 10
kirkossa. Pyhäkoulu klo 9.

Paiston seurakuntailta Juhla Kur-
jella tänään klo 19.

Nuorisopiiri huomenna maanantaina
klo 19.30 kerhohuoneessa.

Hallakorven seurakuntailta Hilma
Kekillä tiistaina klo 19.

Teiniseurat keskiviikkona klo 19.

Tyttökerho torstaina klo 18.

Poikakerhot tiistaina (kansakoululla)
ja torstaina (Keilalla) klo 18.

Vähikkälän seurakuntailta torstaina
klo 19 Vihtori ja Arvi Aaltosella.

Tervakosken ja ympäristökylien py-
häkoulunopettajien valmistuskokous sun-
nuntaina 19. 10 heti jumalanpalveluksen
jälkeen pappilassa.

— 60 vuotta täyttää 17. 10.
rouva Anni Lyydia Vainio Tervakos-
kella. Rouva Vainio on erikoisen lämmin
lähetystyön ystävä ja hän on tässä työs-
sä perheenmännän tehtävien ohessa ollut
kiinteästi mukana noin kaksikymmentä
vuotta.

"Liikennepeli"

Me suomalaiset olemme jo verrat-
tain kauan olleet hyvän urheilukansan
maineessa. Myös hyvänä sotilaskansana
meidät tunnetaan vähän kaikkialla maail-
massa. Niinpä olemme myös tottuneet
noudattamaan urheilu- ja pelisääntöjä
sekä ymmärrämme, miksi sekä sotilas-
että siviilielämässä on kuri ja järjestys
tarpeen.

Niin luulisi. Mutta parantamisen
varaa ja tarvetta olisi vielä paljonkin,
esimerkiksi tässä liikennepelissä, jota suu-
rin osa meistä joutuu joka päivä teillä
ja kaduilla pelaamaan.

Liikenne niinkuin mikä muu peli
tahansa edellyttää siihen osallistujilta
onnistukseksi ja sujuukseksi pelisääntö-
jen mahdollisimman tarkkaa ja tunnollista
noudattamista, sekä rehtiä suhtautu-
mista pelitovereihin. Mutta kuinkas on
käytännössä?

Alkaaksemme jalankulkijoista on
todettava, että valittavan suuri joukko
heistä veisaa piu paut liikennesääntöille
ja tämän pelin vaatimalle varovaisuudelle.
Osa selviytyy silti aikansa hyvällä
onnellansa ja myös siksi, että poliisi ei
yleensä puutu jalankulkijain tekemiin
liikenneriikkomuksiin, niin terveellistä kuin
se opettavassa mielessä usein olisikin.
Mutta lähes tuhat liikennevahinkoakin
vuosittain aiheutuu yksinomaan jalankul-
kijain omien liikennesääntöjen rikkomis-
ien vuoksi. Suurin ja vaarallisin syntim-
me on varomaton liikkuminen ajotielä
sekä juopumus, joiden seurauksena lähes
100 jalankulkijaa joutuu vuosittain muut-
tamaan manan majoille ja yli puolentu-
hatta joutuu tekemään sairaalamatkan
ja useimmiten jäämään loppuikäseen vai-
vaiseksi.

Seuraava suuri liikennepeliin osallis-
tujaryhmä on polkupyöräilijät, jotka ei-
vät näytä kädellään selvää suunnanmuu-
tosmerkkiä, ajavat ryhmissä ja rinnakkain
päivisin ja ilman valoja iltaisin, kuljet-
tavat toista täyskasvuista henkilöä tan-
golla ja törmäävät pihosta ja sivuteiltä
autoteille varomatta ja useinkin varmaa
kuolemaa halveksien. Ja humalassa me
olemme myös pyöräilemämme tavatto-
man usein. Seuraukset vuosittain; Lähes
sata kuollutta ja yli puolentuhatta vai-
vaista.

Sitten tulevat autoilijat ja mootto-
ripyöräilijät, joita tosin on edellisiä pal-
jon vähemmän, mutta joilla sen sijaan
on ajokkinaan vaarallinen murha-ase,
usein vielä vaarallisempi muille kuin heille
itselleen. Siksi onkin luonnollista, että

poliisi on saatu ja määrätty valvomaan
erikoisesti juuri niitä Matti Meikäläi-
siä, jotka autoillessaan ja m. pyöräil-
lessään eivät katso tarvitsevansa alistua
lain kurin alaisuuteen. He ajelevat vää-
rin ja varomattomasti sekä suorilla että
risteyksissä, he unohtavat, kumpi puoli
tiestä on oikea kumpi vasen ja väärä,
he ohittavat ja sivuuttavat toisiaan ko-
laria ja kuolemaa halveksien sitä enem-
män mitä enemmän heillä on viinähöyryjä
usein komean järjestölakkinsa alla. He
eivät myöskään usko, että mutkan ja
mäen takaa saattaa tulla vastaan toinen-
kin samantyyppinen vauhtiherra ja joskus
jo -rouvakin. Ja niin sitä mennään vas-
takkain ja tienpuoleen ja junien alle sekä
ajetaan myös turvattomia jalankulkijoita,
pyöräilijöitä, hevostmiehiä, vieläpä koti-
eläimiäkin nurin ja kuoliaaksi että kolina
ja voivotus käy ja kuuluu joka päivä
teillämme. Lapset, vanhukset ja invali-
dit ovat heille välttämätön paha ja ilkeän
tunteen antaja, mutta ei tarpeelliseen va-
rovaisuuteen, ystävällisyyteen ja ihmis-
rakkauteen osoittaja.

Kaikesta päättäen olemme siis ur-
heilukansa, mutta vasta kyynärpääpuka-
riasteella oleva. Olemme myös kuolemaa
halveksiva sotilaskansa, joskin olemme
hairsutuneet sotimaan omia kansalai-
siamme vastaan. Ja tekemään myös suu-
ren joukon tarkoituksettomia itsemurhia.

Parannusta siis pitäisi tehdä, ja
kun poliisi ei vähälukuisena ehdi meitä
joka askeleella opastamaan ja tutkista-
maan, on meidän tehtävä se itse ja aloi-
tettava heti. Sillä vain sitä tietä myös
lapsemme oppivat oikein ja turvallisesti
tietänsä taivaltamaan.

A. Soininen.

Maaottelu Tervakoskella

Suomen ja Ruotsin keskeinen suun-
nistamismaaottelu on sunnuntaina 12. 10
52 ja sen tapahtumapaikaksi on määrätty
Tervakosken ympäristö. Kilpailijat lähte-
vät "Pajunojan Aholan torpan" luota n. klo
10.00. Maali sijaitsee "Niemelä" nimisellä
tilalla Valajärven rannalla n. 3 km. Vä-
hikkälän tienhaarasta.

Aikaisemmin järjestetyistä virallisista
maaotteluista, jotka alkoivat 1945 on
Ruotsi joka kerta suoriutunut voittajana
joukkuekilpailussa. Ennen tätä järjestet-
tiin epävirallisia maaotteluja vuosina 1936

ja 1937 joiden voitot ovat Suomen nimissä.

Kummassakin joukkueessa on 10 osanottajaa josta 6 parhaan tulos laskeaan joukkuekilpailussa. Suunnistajat lähtevät 3 min. väliajoin, ja on lähtöjärjestys seuraava:

1) Heikki Järvelä, S. (Kullervo), 2) Ivar Johansson, R. (Väsby), 3) Jouko Kattelu, S. (LinLu), 4) Leo Gustafsson, R. (Skogsvandrarna), 5) Eino Hakala, S. (Häml. Tarmo), 6) Sven Andersson, R. (Eskilstuna IFK), 7) Arvo Ek, S. (Hels. Suunn.), 8) Carl Berthag, R. (I-16 IF), 9) Sven-Erik Fagerholm, S. (Örnen), 10) Stig Dahlberg, R. (Vargårda), 11) Olavi Nokelainen, S. (JKU), 12) Torsten Sandell, R. (Västerås IK), 13) Leo Backman, S. (Örnen), 14) Gösta Åqvist, R. (Enskede IFK), 15) Erkki Aro, S. (Hels. Suunn.), 16) Yngve Ek, R., 17) Pekka Kokkonen, S. (Tap. Erä), 18) Nils Lange, R. (Eskilstuna IFK), 19) Aimo Niemelä, S. (Vilppulan Veto), 20) Hans Johansson, R. (Bredereds IF).

Suomen joukkueen varamiehet ovat: Väinö Nurminen, KU, Gustaf Kronholm, IF Brahe, Osmo Niemelä, Vilppulan Veto.

Ruotsin joukkueen varamiehenä on F. Fransson, Skogsluffarnas UK.

Yleisölle voimme ilmoittaa että suunnistajien aika lähdestä maaliin pitäisi olla n. 2 tuntia. Toivomme, että paikkakuntalaiset, eteenkin kaikki suunnistamisesta kiinnostuneet ottavat tästä ainutlaatuisesta tilaisuudesta vaarin ja lähtevät seuraamaan kilpailuja.

BL.

ONNISTUNUT RETKI KUNNALLISKOTIIN

Viikon toiminut Tervakosken Nuorisopiiri teki retken 28.9.52 Janakkalan kunnalliskotiin. Matkan teimme linja-autolla. Perille päästyämme tarjosimme vanhuksille pullakahvit ja karamellit sekä miehille tupakat. Tarjoilun jälkeen piti pastori Kianto yleisellä osastolla jumalanpalveluksen. Senjälkeen Mirjami Ronkaisen viulusäestyksellä lauloivat Annikki Pullinen, Liisa Seitsonen ja Leila Ingelin, joista viimeksimainittu vielä esitti lausuntaa. Vanhukset jäivät kyynelsilmin miettämään kuulemaansa, kun siirryimme sairaosastolle. Siellä eräs vanhus sanoi: Kiitos teille kahvista ja muusta tarjoilusta, kaikki oli hyvää, eniten me kuitenkin kaipaamme täällä Jumalan sanaa. Tyytyväisiä vanhukset olivat siellä oloonsa. Myöskin sairaosastolla pastori puhui ja me lauloimme. Viimeksi siirryimme järkyttävälle mielisairasosastolle, totesimme siellä, että kyllä terve järki on kulta kalliimpi. Hyvät tervakoskelaiset, muistakaa kunnalliskodin vanhuksia, siten tuotatte heille suuren ilon. — L. I.

— NOUSEEKO PATO SUOMI-SARJAAN? Tämä kysymys askarruttaa niin aktiivipelaajia kuin pesäpalloilun ystäviäkin Tervakoskella. Suomi-sarjan etelälohkossa on vielä yksi paikka karsimatta. Huomenna karsitaan urheilukentällä viimeinen yhdeksikkö pelikaudeksi -53 k.o. sarjaan. Padon lisäksi tätä paikkaa havittelevat Orimattilan Jymy ja Helsingin Veto. Pato voitti vastaavat karsinnat v. 1945 ja sai pelata yhden pelikauden Suomi-sarjassa. Nyt on jälleen tilaisuus nousta. Toivottavasti tervakoskelaiset tulevat joukolla innostamaan omia poikia, sillä voitto kotiin takaa ensi pelikautena korkeatasoisempaa pesäpallolua Tervakoskella. Hyvä "huutosakki" = on puolivoittoa. Tule Sinäkin kannustamaan Padon yhdeksikköä!

— NAPIALAN TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖ esittää syysnäytäntökaudella toisen ensi-iltansa sunnuntaina tk. 19 p:nä Akseli Tolan kirjoittaman 3-näytöksisen murhenäytelmän "Vierashuoneen salaisuus" Näytelmä on kotimaisen näytelmäkirjallisuuden väkevimpiä luomuksia. Akseli Tola on kirjailija, joka osaa virittää synkimmänkin näytelmän katsojalleen miellyttäväksi ja helppotajuiseksi. Työväen Näyttämöiden Liiton ohjaaja Pentti Lähde on työssään löytänyt kirjailijan näkemyksen, hän on taitavasti käsitellyt näyttelijöitämme, ja tehnyt näytelmästä voimillamme parhaan mahdollisen, koska yleisömmme on toivonut vaihteeksi vakavampaakin näytelmää esitettäväksi. Nyt siihen on tilaisuus. Pääsylippujen ennakkomyynti on työväentalon vahtimestarilta puh. 439. Toivottavasti yleisö pitää tilaisuuden mielessään 19. 10. 52 klo 20.

Lähemmin ensi Kaiussa.

— KIHLAUKSENSA julkaisevat tänään Helsingissä ekonomi Börje Englund ja talousopettaja Kirsti Seiro, prof. Väinö Seiron ja hänen vaimonsa Evan, o.s. Forsman, tytär.

KIITOS

Sydämellinen kiitoksemme kaikille, jotka muistivat meitä hääpäivänämme. Karvialla 28. 9. 1952.

Eila ja Armas Pasanen.

TERVAKOSKI O. Y:n
TYÖNJOHTAJAKERHON KOKOUS pidetään Seuratalon kerhuhuoneessa tiistaina lokakuun 14 p:nä alkaen klo 19,30. Keskustellaan opinto-ohjelmasta ym. esilletulevista asioista.

SUOMI-SARJAN KARSINTAOTTELUT sunnuntaina urheilukentällä klo 10.30 Orimattilan Jymy — Helsingin Veto klo 13 TePa — Jymy » 15 Veto — TePa Liput 50:—.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT
Jännityskuva

Väärin eletty vapaus

(Lana Turner — Robert Taylor)

Näytännöt:

Lauantaina ja maanantaina klo 19.30.
Kiell. laps.

S Y K S Y N

avajaistanssit

Tervakosken Seuratalossa sunnuntaina t.k. 12 p:nä klo 20.00 — 24.00.

Soittaa: Reino Malmisaaren yhtye.

Liput 120:—.

Linja-autot:

Klo 19.00 Turenki — Leppäkoski —
Turkhauta — Ryttylä.

Klo 19.00 Renko kk. — Kaloinen —
Vehmainen — Vähikkälä.

Järj. Pato.

Uudenmaan piirin

VAPAAPAINI-

MESTARUUSKILPAILUT

pidetään Tervakosken Seuratalossa 19. 10 klo 12.

Painitaan kaikissa sarjoissa. Kilpailujen jälkeen 1,5 t. tanssia.

Liput 100:—, lapset 30:—.

Järj. Pato.

Kansalaisopiston Toverikunnan

VUOSIKOKOUS

opistolla perjantaina t.k. 17 p:nä klo 18.
Johtokunta.

Tervakosken Rakennusosasto N:o 338

KUUKAUSIKOKOUS

pidetään Tervakosken Seuratalon kerhuhuoneessa sunnuntaina lokakuun 12 p:nä klo 12.

Liiton järjestäjä saapuu. Saapukaa jäsenet joukolla. Toimikunta tuntia ennen.
Puheenjohtaja.

PADON JÄSENET

50 v. historiikka saatavana Erkki Korpiolta.

Pato.

S A A P U N U T

kauniita

Plastic- ja vahakangaslaatuja
Lahjaisineitä lapsille ja aikuisille.

RIIHIMÄEN

UUSI KEMIKALIKAUPPA O/Y.

Riihimäki Keskuskatu, Shellin vieressä.

VPK:n SUURTANSsiaiset

Tervakosken Seuratalossa marrask. 8 p:nä klo 20 Soittaa tamperelainen valio-orkesteri Rainbow. Laulusolistina Reijo Salo.

MYYTÄVÄNÄ hyvät lastenvaunut. Lähemmin rva Liljeström, Varisoja, puh. 249.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1952.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 42

Lauantaina lokakuun 18 p:nä

1952

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 200:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 5:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15 — 16.30
paitsi lauant. klo 9 — 11.

Muut potilaat: arkipäiv. klo 9 — 11.
Torstaiamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
tiistaisin ja torstaisin klo 9.30 — 11.30 sekä kes-
kiiviikkoisin klo 16 — 18.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10 — 12 ja 15 — 16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aatoina klo 10 — 12.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8 — 18. Lauantaisin
ja juhla-aatoina klo 8 — 17. Sunnuntaisin klo
9 — 13. Puh. 444 tai 445, (ellei 444 vastaa, soi-
tettava 445).

Tervakosken postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin klo 10.30 — 11.30,
arkipäivinä klo 9 — 12 ja 15 — 17 ja lauantaisin
klo 9 — 12 ja 15 — 16.

Kansallis-Osake-Pankki
avoinna arkipäivisin klo 9.30 — 14. Lauantaisin
ja juhla-aatoina klo 9.30 — 13. Puh. 429.

Janakkalan Osuuskassa
Tervakosken sivukonttori, Eino Uotilalla puh.
410. Auki 8.30 — 13.30, lauant. 8.30 — 12.30.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Jumalanpalvelus huomenna klo 10
Tervakosken kirkossa. Pyhäkoulu klo 9
kerhohuoneessa.

Tervakosken ja ympäristökylien py-
häkoulunopettajien yhteinen kokous huo-
menna heti jumalanpalveluksen jälkeen
pappilassa. Kaikki pyhäkoulunopettajat
ja pyhäkoulutyössä mukana olevat ter-
vetulleita.

Rehakan seurakunta-ilta huomenna
klo 19 Anttilassa.

Rippikouluun ilmoittautuminen ja
kuulustelu maanantaina klo 18 kirkon
kerhohuoneessa. Osattava Katekismus ko-
naan ja Kristinopin 4 alkulukua.

Tervakosken nuorisopiiri maanan-
taina klo 19.30 kerhohuoneessa. Näyte-
tään rainafilmejä. Kaikki nuoret terve-
tulleita.

Nummenpään seurakunta-ilta tiis-
taina klo 19 Elias Seitsoosella.

Napialan — Melkkolan — Uhkoilan
seurakunta-ilta keskiviikkona klo 19 Kes-
kivarissa.

Tervakosken poika- ja tyttökerhojen
yhteinen kerho-ilta torstaina klo 17.30
kerhohuoneessa. Ohjelmassa mm. rainafil-
miesitys.

Kelhän ja Kukonnokan seurakunta-
ilta Maria Finnilä torstaina klo 19.30.

Kirkkokuoro torstaina klo 19.30
Kerhohuoneessa. Huomaa! Harjoitukset
alkavat tasan 19.30, joten olisi hyvä olla
paikalla jo vähän ennen.

Tilannekatsaus

Antaessani taloudellisen tilannekat-
sauksen heinäkuun lopulla lupasin palata
asiaan syksyllä. Mainitsin, että elleivät
markkinat vilkastu, tuntuu syksyn tilan-
ne Tervakosken nähden epävarmalta.
Olemmekin viime kuukausina eläneet
kädestä suuhun tilausreservin yhä supis-
tuessa. Kaksi konetta on ollut pysähdyk-
sissä, ja muutamilla koneilla on ollut
tilauksia viikoksi tai pariiksi eteenpäin.
Onneksi lamakausi on sattunut kesäaikaa,
jolloin lomien takia joka tapauksessa
yksi kone joutuu seisomaan. Toisen kone-
neen pysähtyminen on sitä vastoin ollut
tilauspuutteen sanelema. Tätä aikaa on
kuitenkin voitu käyttää hyväksi välttä-
mättömissä peruskorjauksissa. Kysymys
on nyt, kauanko tilanne näin jatkuu.
Vaikka julkisuudessa usein viime aikoina
on ollut tietoja markkinoiden vilkastu-
misen oireista, ei paperialalla eikä nimen-
omaan meidän laaduissamme ole sellaisia
vielä ainakaan huomattavammin näky-
nyt. Ostajat ovat odottavalla kannalla
sekä erittäin varovaisia ja sijoittavat
edelleen ainoastaan pieniä, välttämättö-
miä tilauksia heti toimitukseen ja ilmei-
sesti heti kulutukseen. Voidaan kuitenkin
melko suurella varmuudella päätellä,
että varastot alkavat pienentyä siinä
määrin, että varovaisimmatkin ostajat
ovat pakotettuja vuoden lopulla lisää-
mään varastomääriään. Jos näin tapah-
tuu, pitenevät toimitusajat ja markki-
natilanteen sävy kiintenee. Luultavaa
kuitenkin on, ettei ratkaisevaa käännettä
hienopaperimarkkinoilla voida odottaa
ennenkuin vuoden vaihteessa. Toiselta
puolen lienee varovaisinta vielä pysyä
odottavalla kannalla, ennenkuin var-
muudella uskaltaa ennustaa lähitulevai-
suuden kehitystä.

Lokakuun 2 päivänä saatiin jälleen
P. K. IV käyntiin, joten meillä nyt on
ainoastaan yksi kone seisomassa. Sopivia
tilauksia P. K. I:lle emme sitä vastoin
vielä ole onnistuneet saamaan, joten on
luultavaa, ettei tätä konetta saada käyn-
tiin lähikuukausina.

G

SOTAINVALIIDEN SUURKERÄYS

Kaikki muistamme, että viimekuun
lopussa vietettiin sotainvaliidien viikkoa,
ja jokainen tietää, mistä siinä oli kysy-
mys, nimittäin yleisön huomion kääntä-
minen sotavammaisiin, mutta harva sen
sijaan tiennee, kuinka laaja heidän oman
järjestönsä Sotainvaliidien Veljesliiton työ-
kenttä todella on. Tiedämme, että se te-
kee suuriarvoista työtä sotainvaliidien ja
heidän perheittensä avustamiseksi, mutta
ei kaikki rajoitu tähän. Maamme 50.000
sotainvaliidiä varten on lisäksi perustettu
erikoishuoltolaitoksia. Niinpä Kauniaisten
Kauniaala on ottanut suojiinsa sata täysin
työkyvyttömiä selkärankavammaista ja sa-
massa kauppalassa sijaitsevassa Valmu-
lassa on paikat 31 kallovammaiselle.

Suitian kartanoon on sijoitettu 41
osittain työkykyistä aivovammaista, joista
18 on siellä perheineen. He suorittavat
siellä kaikki maataloustyöt, ja lisäksi
pidetään puutarha-, puutyö- ja verhoilu-
kursseja lievemmillä aivovammaisille.

Aivovammaisten hoito- ja tutkimus-
laitoksessa on tilaa 27 vuodepotilaalle,
mutta kun kuulemme, että siellä vuosit-
tain hoidetaan ja koulutetaan yli 400
puhekykynsä menettänyttä tai muista
toiminnallisista häiriöistä kärsivää aivo-
invaliidiä, on selvää, että tilanpuute on
huutava ja jonotuslistat pitkät.

Liperissä on Veljesliiton ammatti-
oppilaitos 130 sotatuberkuloottiselle. Siellä
saadaan opetusta sähköasennuksessa sekä
metalli- ja puutyöalalla. Tämä laitos on
ensimmäinen laatuaan maassamme ja
kenties koko maailmassa.

Opaskoirien koulutus taasen tapah-
tuu Pitäjänmäellä sijaitsevassa opaskoi-
rakoulussa.

Kaiken tämän lisäksi liitolla on
ylläpidettävänä kurssikoteja ja kesä- ja
virkistyskoteja eri puolilla maata.

Kuten huomaamme, paljon on teh-
ty, mutta vielä enemmän pitäisi tehdä.
Kaikki se kuitenkin vaatii varoja, ja
niinpä on Sotainvaliidien Veljesliitto kään-
tynyt tämän kuun loppuun kestäväällä
suurkeräyksellä parempiosaisten puoleen.
Tervakoskellakin on perustettu oma kerä-

Rakas äitini
ja kultainen mummomme
ANNI OLIVIA VAINIO
os. Virtanen
synt. 2. 10. 1890, nukkui viime
uneen 9. 10. 1952.

Syvästi kaivaten
Aino, os. Vainio, Tauno,
Matti ja Marja-Liisa
Koskinen sekä suku-
laiset ja ystävät.

Side viimeinen kotiin lapsuuden,
näin katkes, — hiljaa helähtäen.

Äitini siunataan haudan lepoon
Janakkalassa 19. 10. klo 9, jon-
ka näin kutsuna ilmoitan.

Rakas sisaremmeni
ALMA ROSENGREN
os. Pajunen

Synt. 30. 1. 1888 Tervakoskella.
Kuoli 11. 10. 1952 Tervakoskella.

Kaivaten
Sisar ja veljet
perheineen.

Hiljaa elit, hiljaa kärsit,
nousit kohti kirkkauteen.

Siunataan Janakkalan hautaus-
maalla 19. 10. 52 klo 9, joka
täten kutsuna vainajan ystä-
ville ja tuttaville ilmoitetaan.
Linja-auto lähtee kylän mäeltä
klo 8.

ystoimikuntansa, ja se toivoo kansan kart-
tuisan käden auttavan heidän keräystään,
joka rahan lisäksi käsittää myöskin viljan.
A. K.

SPR:n TERVAKOSKEN OSASTON

varsinainen s y s k o k o u s pidettiin
Vesavarassa syyskuun 19 päivänä. Osas-
ton varapuheenjohtajan rouva Margith
Lehtosen avattua kokouksen valittiin
sen puheenjohtajaksi johtajaopettaja Yrjö
Halttila ja sihteeriksi rouva Kirsti Josefs-
son.

Osaston hallitus pysyi muuttumat-
tomana, joten siihen tämän vuoden ajan
kuuluvat puheenjohtajana rva Rene Ser-
lachius ja varapuheenjohtajana rva Mar-
gith Lehtonen sekä op. Y. Halttila, rva
Kirsti Josefsson, rva Aili Nuotio ja hra
Lauri Halme vakinaisina ja rva Marta
Vaara, sosiaalipäällikkö L. Syrjänen, nti
Kerttu Syrjänen ja kuljetuspäällikkö V.
Uuttu varajäseninä. Tilintarkastajiksi
valittiin kamreeri E. Grönbom ja nti
Aune Autio sekä varalle ekonomi S.
Nilsson ja nti Anja Kohola. Punkalle

Rakkaamme

ANJA KAARINA BRÄNNY
synt. 25. 7. 1932, kuoli 7. 10. 1952.

Syvästi kaivaten
Äiti, isä, siskot ja veljet
perheineen.

Sanoppa lapseni, mun suven ihanaiseni
sano: etkö tahtoisit täältä purjehtia
rauhan ikisatamaan pois,
kohta vielä puhtaana vähkyy
lapsuutesi valkea viiri.

päätettiin perustaa osaston alainen kylä-
kerho, jonka johdossa on kylän vanhin.
Hyväksyttiin toimintasuunnitelma ja ta-
lousarvio. Ensi keväänä rakennusneuvos
H. Kautosen laatimien piirustusten puit-
teissa tapahtuvaa Vesavarann korjaus- ja
laajennustyötä varten valittiin rakennus-
lautakunta, jonka jäseniksi valittiin ins.
Leo Löf kokoonkutsujana sekä rvat Leh-
tonen ja Josefsson, sos. pääll. Syrjänen
ja toht. O. Visapää.

Hallituksen kokouksessa valittiin
osaston sihteeriksi rva Kirsti Josefsson,
rahastonhoitajaksi nti Ester Sinivuori
ja varasihteeriksi nti Kerttu Syrjänen.
Eri valiokuntiin valittiin seuraavat hen-
kilöt: Sotakunnivaliokuntaan rvat Mar-
gith Lehtonen ja Ingeborg Holmberg,
päiväkotitoimikuntaan rvat Margith Leh-
tonen, Minna Gadd ja Kirsti Josefsson,
kioskinhoitotoimikuntaan rvat Aili Nuotio
ja Kirsti Josefsson, kurssitoimikuntaan
rva Kaarina Laitimo, terveyssisar Helmi
Ranta, ja rva Margith Lehtonen, huvi-
toimikuntaan nti Ester Sinivuori, rva
Aili Nuotio, op. Y. Halttila ja kuljetus-
päällikkö V. Uuttu sekä vihdoin käsityö-
toimikuntaan rvat Rene Serlachius, Kirsti
Josefsson ja johtajat Kaarina Hirvonen.
Toimintasuunnitelmaan kuuluu m. m.
2. 11. 52 pidettävä vanhusten juhla sekä
myöhemmin lasten juhla.

ak

— 70 vuotta täyttää t. k. 20
p:nä rva Edla Niininen Lepolassa.

— 50 vuotta täyttää t. k. 20
p:nä rva Maria Mustonen.

KIITOS

Sydämellisesti kiitän Teitä kaikkia,
jotka muistitte minua merkkipäivänäni.

Elli Levänen.

KIITOS

Sydämelliset kiitoksemme kaikille,
jotka muistivat meitä hääpäivänämme
11. 10. 52.

Annikki ja Matti Nylund.

TISKILTÄ MYYJÄ saa paikan. Lähem-
min Ruokala-Seura puh. 404.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT

Ei rakkaus ikää katso

(Ronald Reagan— Charles Coburn
— Ruth Hussey— Edmund Gwenn)

Näytännöt:

Lauantaina ja sunnuntaina klo 19.30
Laps. pääsy sunnuntainäyt.

MAANKUULU

Kipparikvartetti

ja
kapellimestari Harry Bergström
esiintyvät Tervakosken Seuratalossa
torstaina 23. 10. 52 klo 20.

Ohjelmassa:

Kvartettilaulua — Sooloesityksiä —
Huumoria.

Liput 250:—, Ennakolta Pauli Pajuselta.

Uudenmaan piirin

VAPAAPAINI- MESTARUUSKILPAILUT

pidetään Seuratalossa 19. 10. klo 12.

Painitaan kaikissa sarjoissa. Kilpai-
lujen jälkeen 1,5 t. tanssia.

Liput 100:—, laps. 30:—. Järj. Pato.

SUUNNISTUSKILPAILUT

"Kaupan maljasta" tänään klo 15. Ko-
koonnutaan Pariisiin saunan luona

yleinen sarja n. 5 km

pojat n. 3 »

naiset n. 3 »

Joukolla mukaan! Sauna on.

Tervakosken Osuuskauppa r. l:n var-
sinainen

SYYSKOKOUS

pidetään Osuuskaupan Ruokalassa
t. k. 28 p:nä klo 19.00. Kokouksessa kä-
sitellään sääntöjen 19 §:ssä määrättyt asiat.
Kahvitarjoilu kokouksen osanottajille.

Tervakoskella lokakuun 10 p:nä 1952.

Eino Sinivuori
Hallintoneuvoston puheenj.

NAISET-MUKAAN

toiminnan alkajaistilaisuus pidetään t. k.
22 p:nä klo 19 Napialan myymälän
huoneustossa. Tilaisuus on yhteinen Ter-
vakosken ja Pajunojan myymälän alueen
naisille.

Janakkalan Osuuskaupan
N-M. toimikunta.

PUNAISEN RISTIN

miljonääri-yllätys-arpoja
myytävänä kioskissa.

Päävoitto mk 5.000.000:—, jonka
lisäksi autoja, traktoreita, Hoover-pesu-
koneita, pölyimureita, hop. kahvikalust.
ym. ym.

MYYTÄVÄNÄ melkein uusi talvitakki
N:o 40 halvalla. Lähemm. Kaiun painosta.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1952.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 43

Lauantaina lokakuun 25 p:nä

1952

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 200.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 5.— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15 — 16.30
paitisi lauant. klo 9 — 11.

Muut potilaat: arkipäiv. klo 9 — 11.
Torstaiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
tiistaisin ja torstaisin klo 9.30 — 11.30 sekä keskiviikkoisin klo 16 — 18.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10 — 12 ja 15 — 16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aattona klo 10 — 12.

Äitiys- ja lastenneuvola
0 — 7 v. lapsille lääk. vast. otto kk. III tiistai
klo 13 — 14. Terv. sis. tiistaisin klo 13 — 15,
perjantaisin klo 8 — 10.

Odottaville äideille lääk. vast. otto kk. II
tiistai klo 11 — 13. Kätilön tiistaisin klo 10 — 12.
Synnyttäneille 2 kk. synn. jälkeen II:sta tiistaita
edell. torstaina klo 11 — 13.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8 — 18. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 8 — 17. Sunnuntaisin klo
9 — 13. Puh. 444 tai 445, (ellei 444 vastaa, soi-
tettava 445).

Kansallis-Osake-Pankki
avoinna arkipäivisin klo 9.30 — 14. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 9.30 — 13. Puh. 429.

Janakkalan Osuuskassa
Tervakosken sivukonttori, Eino Uotilalla puh.
410. Auki 8.30 — 13.30, lauant. 8.30 — 12.30.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Jumalanpalvelus huomenna klo 10
Tervakosken kirkossa ja klo 12 Leppä-
kosken Seurakuntatalossa. Pyhäkoulu
huomenna klo 9.

Nuorisopiiri maanantaina klo 19.30
kirkon kerhuhuoneessa.

Lähetysompeluseura tiistaina klo 19
kirkon kerhuhuoneessa (rva Iida Niemi-
nen).

Naisten raamattupiiri aloittaa toi-
mintansa keskiviikkona klo 20 Tervakos-
ken pappilassa. Tervetuloa.

Teiniseurat keskiviikkona klo 19
Marttalassa. Rainafilmi-ilta.

Tyttökerho torstaina klo 18 kirkon
kerhuhuoneessa.

Kirkkokuoro klo 19.30 torstaina
kerhuhuoneessa.

Poikakerhot tiistaina (Kansakoululla)
ja torstaina (Keilalla) klo 18.

Punkan seurakunta-ilta perjantaina
klo 19 Aino Kiurulla.

Suomen Punaisen Ristin järjestämä
koko Etelä-Janakkalaa koskeva vanhus-
ten juhla on Tervakosken Vesavarassa
Pyhänmiesten päivänä 2. 11 klo 14.

Ruotsinkielinen jumalanpalvelus ja
Herran Pyhän ehtoollisen vietto Tervakos-
ken kirkossa Pyhänmiestenpäivänä
2. 11 klo 18, saarnaa past. Tor Westman.
Jumalanpalveluksen jälkeen seurakunta-
ilta samassa paikassa.

HUOMATTAVIA KIRJAILIJOITA

esiintyy Tervakosken Seuratalossa huomenna sunnuntaina klo 15.00 alkavassa Kansalaisopiston järjestämässä kirjailijamatineassa.

Tohtori Yrjö Penttinen esittelee kirjailijat ja lausuu alkusanat. Lyyriillistä puolta edustaa näyttelijätär Sade Matikka, joka esittää sikermän runoja. Novellin alalle johdattavat kuulijan kansainvälisessä novellikilpailussa I palkinnon "Makuusäkki" nimisellä kertomuksellaan saanut, tunnettu esteetikkomme Tuuli Reijonen, joka lukee novellikokoelmastaan "Yksisiipinen enkeli" sekä nuorta polvea edustava Lasse Heikkilä, joka on julkaissut useita runoteoksia, sekä viime keväänä novellikokoelman "Matkalla".

Rehevän humoristisen kerronnan alalla liikkuvat varsinkin nuorison hyvin tuntema Armas J. Pulla — Ryhmy ja Romppaisen isä — ja leveän, savolaisen kielen klassillinen mestari Kale Väänänen. Edellinen lukee katkelman juuri ilmestyneestä, humoristisesta veijariromaanistaan "Olen korpraali luonnoltani" ja kaikkien tervakoskelaisten tuntema "Sanarieskan" tekijä pakinoi aiheesta.

Välipalana saamme vielä kuulla orkesterimuusiikkia ja naiskuorolaulua sekä tutustua kirjakauppias Valarin näytteille asettamiin kirjailijoiden teoksiin. Uskallamme toivoa, että kirjallisuudesta kiinnostunut yleisö suhtautuisi vakavasti ed. mainittuun tilaisuuteen. Pääsylippuja á 70:—, opistolaiset ja koululaiset á 30:—, saa ovelta.

ENSI-ILTA NAPIALASSA

Napialan Työväen Näyttämö ehti viime sunnuntaina jo toiseen ensi-iltaansa tänä syksynä. Tällä kertaa oli otettu ohjelmaan Akseli Tolan näytelmä "Vierasluoneen salaisuus". Se on tietynlainen avioliittodraama, joka päättyy erään näytelmän henkilön traagilliseen, ristiriitaja sovittavaan kuolemaan. Näytelmälle on ominaista loppuun päin kohoava, paikka paikoin melkein pä "thrillerimäi-

nen" jännitys, joka pitää yleisön mielenkiinnon herkeämättä vireillä.

Näytelmän oli ohjannut Työväen Näyttämöiden Liiton ohjaaja, Pentti Lähde. Hänen ansioikseen on ensiksikin luettava sopiva roolijako. Tässä tehtävässä oli todellakin onnistuttu hyvin, niin että jokainen näyttelijä käsitykseni mukaan vastasi melko tarkasti sitä henkilöä, jota joutui esittämään.

Näytelmä ei ole suinkaan helpoimpia esitettäviä, mutta ohjaajan ja näyttelijöiden hyvä yhteistyö oli saanut aikaan tuloksen, joka vastaa varsin korkeata amatöörinäyttämöiden tasoa. Tällainen vakava näytelmä, ollakseen nautittava, vaatii syvästi elettyä tulkintaa, ja täytyy sanoa, että harvoin maaseudulla tapaa niin harrasta näyttelemistä ja eläytymistä kuin Napialan teatterissa viime sunnuntaina. Näyttelijöiden äänenkäytöstä on annettava erikoisen hyvä arvosana, sillä se oli miltei kaikilla luontevaa, selvää ja tehokasta. Näyttää siltä kuin taiteilija Lähteen vierailu Napialassa on vaikuttanut elähdyttävästi teatterin toimintaan, ja voi vain toivoa, että hän viipyisi paikkakunnalla pitemmänkin ajan.

Näyttelijäsuorituksista tulee ensiksi mieleen Matti Salmisen kunnallisneuvos Peippo. Hänen näyttelemisensä kuuluu etevimpään luokkaan, mitä olen amatöörinäyttämöillä nähnyt. Herra Salminen oli mustasukkaisuudessaan pelottava ja anteeksiannossaan riipaisevan uskottava.

Rouva Peipon osassa nähtiin Hilka Nikander, jonka onnistui erityisen hyvin tulkita se levottomuus ja epävarmuus, joka syntyy, kun muilta ihmisiltä salattu teko uhkaa paljastua. Neiti Nikander osaa myös käyttää ääntään oikein, niin että replikointi on miellyttävää kuulla.

Arvi Peippona, kartanon poikana, oli Erkki Siltola. Arvi on näytelmän traagillinen henkilö, jonka tulkittamiseen tarvitaan juuri niin eläytymiskykyinen näyttelijä kuin osan esittäjä on. Vaikea rooli, mutta vakuuttavaa työtä.

Taisto Salonen rakennusmestari Kaustona oli tyyppiltään hyvin osaansa sopiva. Hänessä oli asiaankuuluvaa selkärangattomuutta, mutta teknillisesti esitys

ei ollut läheskään niin valmista kuin edellisten.

Kartanon palvelijaa Lyytiä esitti Sirkka Sillanpää. Osa oli vaikea, mutta melko uskottavasti esittäjä siitä suoriutui.

Yleisö, jota oli sali täynnä, palkitsi näyttelijät sekä ohjaajan suosionsoituksin, kukkasin ja lahjoin.

Lavastus oli asiallista ja yksityiskohtiin saakka huoliteltua tekoa.

A. M.

MUISTEMIA JUSSI NIEMISESTÄ

Nykyiselle Tervakosken urheilivalle nuorisolle lienee tuntematonta, miten suuri ja monipuolinen tekijä Jussi Nieminen aikoinaan nuorten harrastuksissa oli. Lukemattomat olivat ne urheilu- ja hiihtokilpailut sekä voimisteluesitykset, joitten puuhaamisessa hän Tervakoskella, Vähikälässä, Launosissa ja muissa lähiympäristön kylissä oli mukana.

Siihen aikaan ei ollut autokyytejä, vaan käveltiin, jos ei ollut mahdollisuutta mennä pyörällä tai veneellä. Hevonen saatiin ainoastaan urheilu- y. m. välineitä viemään. Tavallisesti Joutjärven Taata Piiunsa kanssa ne kyyditsi. Hän oli kaikkein halvin, ja urheiluseuran kassa oli tyhjä.

Muistan erään kesäjuhlan Pikkuniityllä. Siellä oli urheilu- ja hiihtokilpailutkin, joista en kylläkään muista kuin seiväshypyn. Osanottajina olivat m. m. Väinö Salomaa, Väinö Vainio, Väinö Nuotio, ja Pauli Tainio. Kilpailuissa kävi niin, että Salomaa ja joku toinen kilpailija saivat yhtä monta pistettä. Silloin sanoi Jussi Nieminen Salomalle: "Nyt nostetaan rima, ja sinä hypäät erotuksen".

"En minä pääse yli!" epäili Salomaa. Pienen väittelyn jälkeen tehtiin kuitenkin, kuten Nieminen tahtoi. Salomaa hypäsi ja pääsi yli.

"Nääs nyt!" sanoi Nieminen "menipäs yli!"

"No, kun sinä pakotit hyppäämään, niin menihän se", väitti Salomaa.

Jussi Nieminen toimi kansantanssien harjoittajana myöskin. Lukuisat kerrat hän joukkueineen esiintyikin — Ellen aivan väärin muista, niin Nieminen toimi myöskin vähän aikaa naisvoimistelun ohjaajana.

Näytelmäharrastuksetkaan eivät olleet hänelle vieraat. Monet kerrat hän esiintyi näyttämöllä urheiluseuran niinkuin muidenkin seurojen tulojen kartuttamiseksi.

Ylläolevat rivit tahtovat osaltaan valaista Jussi Niemisen monipuolista osuutta silloisen Tervakosken nuorison harrastuksiin.

Hjördis Ikävalko.

KIITOS

Lämmin kiitokseni kaikille sukulaisilleni ja ystäväilleni, jotka sähköin, kukin ja lahjoin muistivat minua 60-vuotispäivänäni.

Anni Vainio.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT SUOMALAISTYTTÖJÄ TUKHOLMASSA

Näytännöt:

Lauant., sunnunt. ja maanant. klo 19.30
Kiell. laps.

Janakkalan Yksityisyrittäjät
järjestää lasten
ELOKUVANÄYTÄNNÖN
Seuratalossa t. k. 26 p:nä klo 10.30.
Kaikille vapaa pääsy.

KANSALAIPOPISTO
järjestää
Kirjailijamatinean Seuratalossa 26. 11. 52
klo 15.

Esiintyvät:

Tuuli Reijonen Armas J. Pulla
Säde Matikka Kalle Väänänen
Yrjö Penttinen Lasse Heikkilä
Orkesteri ja Naiskuoro
Lippuja ovelta á 70:—, 30:—.

Padon kesäkauden
PÄÄTTÄJÄISET
pidetään Kansalaisopistolla lauantaina
lokakuun 25 p:nä klo 19.30.

V. 1952 jäsentenvälisen kilpailujen
palk. jako.

Kahvitarjoilu — Tanssia.
Tervetuloa. Pato.

Napialan Sos. dem. Työv. yhd. Naisjaoston
syystoiminnan

ALKAJAISTILAISUUS
työväentalossa tiistaina t. k. 28 päivänä
klo 19.00.

SEURATOIMITSIJAKURSSIT
järjestää Pyrkivä Napialan työv. talolla
marraskuun 29 — 31 p:nä alkaen klo 19.
Opetetaan kaikkia seura- ja järjestötoiminnassa esille tulevaa. Ohjaajana
toimii V. Kervinen TUL:sta.

Siis nuoret ja vanhat, joukolla mukaan, ei oppi ojaan kaada. Koskee myös
Pallo-Jehujen ja Hämeen Moottorimiesten
jäseniä.

Pyrkivä.

TERVAKOSKI OSAKEYHTIÖ
kieltää torikaupan alueellaan marraskuun
8 päivästä lähtien. Koska eräs nimimerkki
on tiedustellut syytä tähän toimenpiteeseen,
kehoitamme häntä sekä mahdollisesti
muuta asiasta kiinnostuneita kääntymään
asiassa yhtiön sosiaaliosaston puoleen,
joka kernaasti antaa lähempiä selvityksiä
tämän toimenpiteen syistä.

Tervakoski Osakeyhtiö.

IKÄMIEHET VOIMISTELEMAAN!
Ikämiesten voimistelutunti uudella
kansakoululla joka maanantai klo 19 — 20.

KIITOS

Lämmin kiitoksemme kaikille, jotka
kunnioittivat Alma Rosengrenin muistoa.
Omaiset.

SÄHKÖVIRTA ON KATKAISTU

huomenna sunnuntaina klo 12 — 15 välisenä aikana koko Tervakosken sähköjaka-
jakualueella.

Tervakoski Osakeyhtiö.

VAINAJAIN OMAISET

Jäkälä- ja havuseppeleitä jälleen
saatavana, ilman tilausta. Valmistan
myöskin hautajaistilaisuuksiin kukkalait-
teita.

Martta Bränny, Tervakoski, kylä.

RIIHIMÄEN LUONTAISHOITOLA

vastaanottaa potilaita Hämeenkatu 17
puh. 583.

Hoitomenetelmät: Hieronta, saunas-
voimistelu, vesikylyt, sauna ja vesi-
kääreet.

Hoito on Lääkintähallituksen hyväksymä.

TALONMIEHIÄ

otetaan yhtiön palvelukseen. Ilmoittautu-
minen tämän kuukauden kuluessa Raken-
nososastolle.

Tervetuloa Punaisen Ristin
OMPELUILTAAN

Vesavaraan tiistaina 28. 10. klo 19.

Tervakosken Osuuskauppa r. k:n var-
sinainen

SYYSKOKOUS

pidetään Osuuskaupan Ruokala-
ssa t. k. 28 p:nä klo 19.00.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen
19 §:ssä määrättyt asiat. Kahvitarjoilu
kokouksen osanottajille.

Tervakoskella lokakuun 10 p:nä 1952.

Eino Sinivuori
Hallintoneuvoston puheenj.

Olemme onnistuneet hankkimaan
halpoja ja kauniita, mustia

TALVITAKKEJA

krimineettkauluksella, sekä väljää että
tyköistuvaa mallia — hinnat 10.500:—
— 11.900:—. Esitämme myöskin mie-
llemme kauniita kriminkoipi-, lincoln-,
kultalammas- ja kotim. lammasturkke-
jamme ja myönnämme tervakoskelaisille
osamaksuehdot. Meillä on myöskin lenin-
kejä sekä vielä syysulsteriä. Tervetuloa
tutustumaan.

Muotiaitta Viuhka
Riihilinna, Keskusk. 8 — puh. 3720.

I luokan

PARTURILIIKKEEN

avaamme marraskuun 1 p:nä Janakkalan
Osuuskaupan uudessa toimitalossa.

Tervetuloa tutustumaan.

Lyyli ja Valtteri Roine.

VPK:n sääntömääräinen marraskuun

KOKOUS

kalustuhuoneella marrask. 9 p:nä klo 14.

VPK:n HARJOITUS

lokakuun 27 p:nä klo 18.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1952.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 44

Lauantaina marraskuun 1 p:nä

1952

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 200.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 5.— mm.

Viikkolista:

Lääkäriin vastaanotto

yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15 — 16.30
päiksi lauant. klo 9 — 11.

Muut potilaat: arkipäiv. klo 9 — 11.
Torstaiamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkäriin vastaanotto

tiistaisin klo 16 — 18 sekä keskiviikkoisin ja
torstaisin klo 9.30 — 11.30.

Tehtaan ensiapuasema

on avoinna arkipäivisin klo 10 — 12 ja 15 — 16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aattoina klo 10 — 12.

Äitiys- ja lastenneuvola
0 — 7 v. lapsille lääk. vast. otto kk. III tiistai
klo 13 — 14. Terv. sis. tiistaisin klo 13 — 15,
perjantaisin klo 8 — 10.

Odottaville äideille lääk. vast. otto kk. II
tiistai klo 11 — 13. Kätilön tiistaisin klo 10 — 12.
Synnyttäneille 2 kk. synn. jälkeen II:sta tiistaita
edell. torstaina klo 11 — 13.

Tervakosken apteekki

on avoinna arkipäivisin klo 8 — 18. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 8 — 17. Sunnuntaisin klo
9 — 13. Puh. 444 tai 445, (ellei 444 vastaa, soi-
rettava 445).

Kansalliset-Osake-Pankki
avoinna arkipäivisin klo 9.30 — 14. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 9.30 — 13. Puh. 429.

Janakkalan Osuuskassa

Tervakosken sivukonttori, Eino Uotilalla puh.
410. Auki 8.30 — 13.30, lauant. 8.30 — 12.30.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Huomenna Pyhänmiestenpäivänä
jumalanpalvelus, jonka yhteydessä Rippi
ja Herran Pyhän Ehtoollisen vietto klo
10 Tervakosken kirkossa.

Pyhäkoulu klo 9 kerhuhuoneessa.

SPR:n järjestämä koko Et. Janak-
kalaa koskeva vanhusten juhla huomenna
klo 14 Vesavarassa. Juhlan yhteydessä
jaetaan Pikkukirkkoyhdistyksen puolesta
pieni lahjakirjanen jokaiselle vanhukselle.

Ruotsinkielinen jumalanpalvelus,
Rippi ja Herran Pyhän Ehtoollisen viet-
to huomenna klo 18 Tervakosken kir-
kossa, saarnaa pastori Tor Westman. Ju-
malanpalveluksen jälkeen ruotsinkielinen
seurakuntailta kerhuhuoneessa, esitelmän
pitää rehtori Leo Backman.

Nuorisopiiri maanantaina klo 19.30
kerhuhuoneessa, näytetään rainafilmejä
Afrikasta.

Paiston seurakuntailta tiistaina klo
19 Sarviharjussa.

Vähikkälän Agricola-kerho kokoon-
tuu keskiviikkona klo 19.

Seurat Väinö Peltoella torstaina
klo 19.

Tyttökerho torstaina klo 18 kerho-
huoneessa.

Poikakerhot tiistaina (kansakoululla)
ja torstaina (Keilalla) klo 18.

Kirkkokuoro torstaina klo 19.30 ker-
huoneessa.

TUHLAUKSEN VASTUSTAMINEN

Suuria arvoja tuhlaaan maassamme
vuosittain teollisuudessa ei kenenkään
hyödyksi. Yksin materiaalitappiot edusta-
vat miljaardiarvoja, mutta myöskin aika-
tappiot, jotka muodostavat oman lukun-
sa, nousevat suuriin summiin.

Kansamme ei ole tunnettu säästä-
väisyydestään. Päinvastoin pidetään meil-
lä "nuukuutta" vain negatiivisena luon-
teenpiirteenä, vaikka myönnetäänkin,
etteivät suuret tulot tee ihmisiä varak-
kaiksi, vaan sen tekevät ajan mittaan
pienet menot.

Tunnettuja tuhlauksen vastustajia
ovat m. m. saksalaiset, jotka jälleen tä-
mänkin sodan jälkeen ovat ihailtavan
nopeasti jälleenrakentaneet teollisuutensa.
Säästämisen merkitys kansantaloudessa
on valtava. Voitaissinkohan meillä pääs-
tä vastaaviin tuloksiin. Tähän voidaan
ilman muuta vastata myöntävästi. Se
vaatii kuitenkin laajaa ja sitkeätä valis-
tustyötä sekä kouluissa, kodeissa että
teollisuuden omassa piirissä.

Jokainen esimerkiksi tietää, että
metsiimme jää vuosittain suunnattomia
määriä hakkuujätteitä, joita ei viisitä
tai ei katsota voivan taloudellisesti ottaa
talteen. Rakennustyömailla jätetään puu-
tavaraa käyttämättä, jota sitten poltetaan,
vaikka sitä voitaisiin käyttää uudestaan
esimerkiksi betonivalussa. Nauloja eikä
liioin metalliromua ei aina oteta talteen
jne. Jos työstä tulee susi, heitetään se
pois, vaikka materiaali hyvin voitaisiin
käyttää muihin tarkoituksiin. Valaistusta
saleissa ja työhuoneissa ei sammuteta,
kun huone jää tyhjäksi. Tuhlataan polt-
toaineita järjettömästi kotitaloudessa.
Ollaan kodeissa liian lämpimissä huoneis-
sa, vaikka tiedetään, ettei se ole terveel-
listä jne. Sateisena sadonkorjuuajkana,
jolloin melkein poikkeuksetta ainoastaan
sunnuntait ovat olleet kauniita poutapäi-
viä ei ole katsottu voitavan käyttää näitä
hyväksi, sillä seurauksella, että vilja on
jäänyt korjaamatta ja perunat y. m. juu-
rikasvit ovat jääneet maahan. Lukemat-
tomia esimerkkejä tuhlaavaisuudesta voi-
taisiin osoittaa, mutta riittäkööt nämä
osoittamaan, että ajattelemattomuudes-

saan jokainen meistä on syytä tuhlaa-
vaisuuden syntiin.

Koska olisi toivottavaa, että aloite-
toiminnan kautta saataisiin ehdotuksia
menetelmiin, joiden avulla jokaisella osas-
tolla säästäväisyyttä voitaisiin tehostaa,
kehoitetaan yhtiön palveluksessa olevia
jättämään asiaa koskevia aloite-ehdotuk-
sia aloitelaatikkoon.

PUNAISEN RISTIN KYLÄKERHO PUNKALLE

Viime sunnuntaina oli SPR:n Ter-
vakosken osaston hallitus joukolla perus-
tamassa uutta kyläkerhoa, joka käsittäisi
Punkan ja Nummenpään kylät ja joka
toimisi Tervakosken osaston alaisena,
mutta kuitenkin melko itsenäisenä ker-
hona.

Punkan kaupanhoitajan Ani Pulli-
sen kotiin oli hallituksen sinne saapuessa
jo kokoontunut joukko asiaan innostu-
neita punkkalaisia, ja niinpä heti pan-
tiinkin tuumasta toimeen laulamalla alka-
jaisiksi Karjalaisten laulu, jonka jälkeen
rouva Margith Lehtonen toivotti vieraat
tervetulleiksi ja kiitti rouva Pullista kai-
kesta vaivannäöstä. Samalla hän mainitsi
juuri alkavasta Punaisen Ristin viikosta,
jonka merkeissä oli nytkin lähdetty liik-
keelle.

Tämän jälkeen Hämeen piirin toi-
minnanjohtaja V. Puntanen selosti Pu-
naisen Ristin toimintaa. Hän kertoi mah-
dollisille epäileville Tuomaille, että täl-
laisen vapaaehtoisen järjestön toimintaa
tarvitaan nytkin. Sillä vaikka Punaisen
Ristin perustaja Henry Dunant lopullisen
sysäyksen tällaisen ihmisystävällisen jär-
jestön perustamiseen saikin nähdessään
Solferinon taistelussa haavoittuneiden vi-
hollissotilaiden jäävän mitään apua vaille,
ei hän tarkoittanut työkenttää rajoitet-
tavan näin suppeaksi. Siksi ei nytkään
kuljeta sodan merkeissä, sillä myös rau-
han aikana on työtä, ja tässä työssä on
ennen kaikkea nähtävä ihminen ihmisenä.
Joka ainoa ihminen on hoivaamisen ja
huoltamisen tarpeessa ja jokaisessa ihmi-
sessä on jotakin huoltamisen ja hoivaam-
isen arvoista.

Punaisen Ristin kolme päätyöalaa:
terveydenhoito, sairaanhoito ja vapaa
huoltotyö tukevatkin toinen toisiaan.
Ehkäisevän terveydenhoidon alaan kuu-
luu lähinnä valistustyö, ja niin onkin
yhteistyössä lääkintähallituksen, kunnal-
listen huoltoviranomaisten ja filmiyhti-
öitten kanssa tehty erilaisia opetusfilmejä.

Sen lisäksi on järjestetty kursseja. M. m. ovat suuren suosion saavuttaneet kotisairaanhoidokurssit, jollaiset pidettiin Tervakoskella viime talvena. Samoin on joka osastolla tavallisesti suurempi tai pienempi sairaanhoitovälineiden lainausvarasto.

Mitä sitten tulee huoltotyöhön, korosti toiminnanjohtaja Puntanen erikoiden työtä vanhusten hyväksi. Kun nyt on valtion taholta saatu aikaan vanhuusavustuslaki, rajoittuu Punaisen Ristin työ pääasiassa henkiseen huoltoon. Luettelomalla vanhukset, käymällä heidän luonaan ja auttamalla heitä tarpeen vaatiessa teemme arvokasta työtä. Samoin voitaisiin jouluna viedä osaston piiriin kuuluville vanhuksille pienet joulupaketit.

Tämän selostuksen jälkeen seuraneen kokouksen puheenjohtajaksi valittiin johtajopettaja Yrjö Haltila ja sihteeriksi rouva Kirsti Josefsson. Kokouksessa valittiin uuden Punkan—Nummenpään kyläkerhon toimikuntaan seuraavat viisi henkilöä: rouva Ani Pullinen, opettaja Vilho Pentikäinen, maanviljelijä Väinö Olkinuora, rouva Eila Jantunen ja emäntä Leena Salli. Tämä toimikunta samoin kuin kaikki Punkan ja Nummenpään vanhukset saivat kutsun Vesavarassa huomenna pidettävään vanhusten juhlaan. Lisäksi hyväksyttiin toiminnanjohtaja Puntasen lukema johtosääntöehdotus.

Taiteellisesta puolesta vastasivat opettaja Sivi Hyytiäinen esittämällä laulua ja lausuntaa ja koulutyttö Eila Ansalaa, joka lausui runon.

Kokouksen päätteeksi tarjottiin vielä hyvät kahvit.

Kun tämän kirjoittaja istui autossa matkalla kohti Tervakoskea, pyöri päässä Punaisen Ristin tunnuslause: "Inter arma caritas" (Sodassa rakkaus), ja ajattelin, että vaikka tuo lause sisällyttikin itseensä hädässä olevien auttamisen sodan aikana, niin jotenkin se sopi hyvin tuohon Punkalla vietettyyn kaksituntiseenkin, sillä tunnelma oli niin lämmin ja valoisa, että vain sellainen henki voi saada ihmiset palvelemaan toisiaan.

ak

TERVAKOSKEN

SEURAKUNTAVIIKKO 16. — 23. 11. 52

Sunnuntai 16. 11 klo 10 jumalanpalvelus, saarnaa khra Oke Peltonen. Klo 15 nuoris juhla, vieraana Lapuan seurakuntanuoret. Klo 19 seurakunta-ilta, rovasti Pärnänen, pastori Heikki Rajalahti ja khra Peltonen, Lapuan seurakuntanuorten laulua.

Maanantai 17. 11 klo 19 seurakuntailta, lääninrovasti Eelis Alanen, pastori Mauno Mäkinen, selosoolo hra E. Englund.

Tiistai 18. 11 klo 19 seurakuntailta, lähetysjohtaja, rovasti Tuure Vapaavuori, pastori Otso Kianto, teinikuoro urkujen ja viulujen säestyksellä, johtaa opettaja Reino Salmela.

Keskiviikko 19. 11 klo 19 seurakuntailta, Suomen kirkon Diakoniakeskuksen toiminnanjohtaja, khra Lauri Tuomi, pastori Antero Koskivirta, tyttökerhon laulua.

Torstai 20. 11 klo 19 seurakuntailta, khra Matti Koskela, pastori Harri Leivo, kirkkokuoron laulua, joht. op. Salmela.

Perjantai 21. 11 klo 19 seurakuntailta, professori Esko Haapa, pastori Ursel Kailo, pastori Pauli Vaalas, yksinlaulua, op. Reino Salmela.

Lauantai 22. 11 klo 19 seurakuntailta, lehtori Eino Seppälä, past. Kianto, urkusoolo, nti Maila Vainio.

Tuomiosunnuntai 23. 11 klo 10 jumalanpalvelus, saarnaa pastori Aarne Laasio, klo 13 seurakuntaviikon päättäjästilaisuus, rovasti Pärnänen, pastori Kianto, pastori Laasio, lauluesityksiä pastori ja rouva Laasio.

KIRJAILIJAMATINEA

Sunnuntai-iltapäiväksi oli Kansalaisopisto järjestänyt paikkakunnan kirjallisuuden ystäviä varten kirjailijamatinean, jossa esiintyi muutamia tunnettuja kirjailijoihimme. Oli ilahduttavaa nähdä, että tervakoskelaiset ilman ennakkomai-nostusta hyvin runsaslukaisesti olivat saapuneet Seurataloon. Kenties ne ajat ovat jo menneet, jolloin kulttuuritilaisuuksia (etupäässä teatterikiertueita) vieroksutaan, kuten jokin aika sitten vielä tapahtui. Joka tapauksessa ne henkilöt, jotka matineaan olivat saapuneet, olivat kuulemaansa tyytyväisiä ja saivat jotakin ajattelemisen aihetta jälkeensä.

Ohjelman aloitti Reino Salmelan johtama jousiorkesteri esittäen A. Virzeniuksen sovittamia "Kotimaisia säveliä". Varsinkin nuorten viuluniekkojen esiintyminen sai osakseen ansaittua huomiota.

Tämän jälkeen tohtori Yrjö Penttinen suoritti kirjailijain esittelyn, mainiten m. m., että tällaisessa tilaisuudessa lukijat saavat läheisemmän kosketuksen kirjailijoihin kuin tavallisesti, sillä normaalitapauksessa on kysymys kolmiyh-teydestä tekijä — kirja — lukija.

Ennen varsinaista kirjailijain esiinmarssia saatiin kuulla taiteilija Sade Matikan herkkää ja korutonta lausuntaa. Pöydän taakse asettui sitten suuren kansainvälisen novellikilpailun voittaja Tuuli Reijonen, joka miellyttävästi ja vähin elein luki katkelman eräästä novelistaan.

Armas J. Pulla puolestaan vastasi hänelle usein tehtyyn kysymykseen, miksi hän usein kirjoissaan käsitteli Ranskaa ja ranskalaisia. Syyksi hän mainitsi sen,

että häntä kovin miellytti ranskalainen mentaliteetti. Tästä kuultiinkin sitten sattuvia esimerkkejä.

Väliajan jälkeen esitti naiskuoro kolme P. J. Hannikaisen sovittamaa laulua, jotka otettiin innostuneesti vastaan. Samalla todettiin, että Reino Salmela on luonut paikkakunnalle jälleen uuden hyvän kuoron.

Kiinnostuneina ruvettiin sitten kuuntelemaan nuoren Lasse Heikkilän esiintymistä. Hän luki joukon "nonfiguraatiivisia" runojaan, joista suureksi lohdutukseksi vierustoverinikaan ei mitään ymmärtänyt. Ilmeistä olikin, että suurin osa yleisöä ei ollut vielä päässyt sisälle tähän nuoreen lyriikkaan, vaan sen teki mieli kysyä: "Taidatkos sen selkiämmin sanoa?"

Lopuksi pakinoi Kalle Väänänen aiheesta "Runontekijät ja runonlausijat". Rehevässä ja huumorin höystämässä esityksessään hän langetti ankaran tuomionsa lausujille, jotka esittävät itseään mutta eivät kirjailijaa. Hauskan pakinan nostattama hymy huulilla yleisö poistui tyytyväisenä näkemäänsä ja kuulemaansa.

A. M.

KIITOS

Sydämelliset kiitokseni kaikille, jotka kunnioittivat rakkaan äitini muistoa ja ottivat osaa raskaaseen suruuni sekä niille, jotka muistivat äitiäni hänen sairautensa aikana.

Aino Koskinen perh.

KIITOS

Kiitos osakseni tulleesta huomavaisuudesta merkkipäivänäni.

Maria Mustonen.

— 70 vuotta täyttää t.k 6 p:nä eläkeläinen Sandra Mäenpää.

SPR:n Tervakosken osaston järjestämä vanhusten juhla

Vesavarassa huomenna 2. 11. 52 klo 14.

Ohjelmassa m. m.

Yhteiskoulun viuluyhtyeen, mieskuoron ja teinikuoron esityksiä, Vesavaran lasten ohjelmaa, pastori O. Kiannon puhe ja maisteri Marjatta Kiannon laulua sekä opettaja Eeva Valon esitys.

Väliajalla kahvitarjoilua.

Kaikki Tervakosken ja ympäristön vanhuksset ovat tervetulleita.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1952.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT

**Monte Christon
aarre**

(George Montgomery — Paula Corday)

Näytännöt:

Lauantaina klo 19.30

Sunnuntaina klo 16.00 ja 19.30

Laps. pääsy päivänäyt.

TERVAKOSKEN TEHTAAN
TYÖNTEKIJÄIN SAIRAUS- JA
HAUTAUSAVUSTUSKASSAN

marraskuun varsinainen

kassankokous

pidetään Tervakosken Seuratalossa sunnuntaina marraskuun 30 p:nä 1952 klo 13.00 alkavana.

Kokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

- 1) Määrätään hallituksen jäsenten ja tilintarkastajain mahdolliset palkkiot;
- 2) Toimitetaan kassankokouksessa valittavien erovuoroisten hallituksen jäsenten ja varajäsenten vaali;
- 3) Toimitetaan kassankokouksessa valittavien tilintarkastajien ja heidän varamiestensä vaali;
- 4) Esitetään hallituksen selonteko kassan tilasta ja
- 5) keskustellaan muista mahdollisesti esille tulevista asioista.

Tervakoskella marraskuun 1 päivänä 1952.

Hallitus.

Tervakosken paperityöläisten

KUUKAUSIKOKOUS

pidetään Tervakosken Seuratalon kerhuhuoneessa marraskuun 2 p:nä klo 10.

Käsitellään toimikunnan esittämät asiat.

Puheenjohtaja.

HUUTOKAUPALLA,

joka pidetään lauantaina marrask. 8 p:nä klo 14 Alma Rosengrenin asunnolla Lepolassa, myydään vainajalle kuuluvaa omaisuutta, kuten pito-, liina- ja sänkyvaatteita, kookos- ja karvalankamattoja, talousastioita, huonekaluja, hyvä Husqvarnakab. ompelukone, hetekat, krimiturkki, miehen smokkipuku y. m.

Huudot tilaisuudessa maksettava.

Napialan Nuoriso-osasto
järjestää
MARRASKUUN TEMPAPUKSEN
Napialan Työväentalossa 2. 11 klo 19.30.
Ohjelma kevyttä. — Tanssia.
Liput 50:—.

Kansalaisopiston Toverikunnan

illanvietto

on perjantaina t. k. 7 p:nä klo 19.30 opistolla. — Tervetuloa!

Osastojen väliset

lentopallo-ottelut

alkavat tiistaina 4. 11. 52 kansakoulun voimistelusalissa.

Ottelujärjestys:

Klo 18.00 Kontt, maa, metsä, kulj. — Rakennusos.

Klo 19.00 Korjauspaja — Tehdas.

Klo 20.00 Sähköos. — Paperikoneet.

Joukkueet: 6 + 3 vaihtomiestä. Lähenmät ohjeet annetaan kilpailupaikalla ennen ottelua. Jatko-otteluista ilmoitetaan Kaiussa.

Pyrkivän ja Pallo-Jehujen yhteiset
VOIMISTELUHARJOITUKSET

kansakoululla aloitetaan torstaina marraskuun 6 p:nä seuraavasti:

Pojat klo 17, miehet klo 18, naiset klo 19.30.

Kaikki mukaan terveyttä ja elämäniloa hankkimaan.

Nyt myymme paljon kysyttyjä
VIKKO- JA AIKAKAUSILEHTIÄ
sekä otamme vastaan
LEHTITILAUKSIA v. 1953.

Toimimme myös

VEIKKAUSASIAMIEHENÄ. Tervakosken
Paperi- ja Kemikalikauppa.**Amerikkalaista
vahakangasta
y.m. uutuuksia**

RIIHIMÄEN

UUSI KEMIKALIKAUPPA OY.

Riihimäki, Teräksen talo

HAMMASLÄÄKÄRIN

vastaanottoajat muuttuvat marraskuun 1 p:stä lukien seuraavasti: Tiistaisin klo 16—18 sekä keskiviikkoisin ja torstaisin klo 9.30 — 11.30.

TERVAKOSKEN BRIDGE KERHO

on neljänä torstai-iltana pelannut Tervakosken mestaruudesta 4-miesjoukkueiden kesken, jotka ottelut samalla ovat olleet karsinta Suomen mestaruuden neljännesfinaaliin. Joukkueita on kaikkiaan ollut viisi, joista kolme pääsee jatkamaan. Häviöittä suoriutui "Gröndahlin joukkue", johon kuuluivat Gröndahl — Lindberg ja Moring — Josefsson, jotka siis tulivat Tervakosken mestareiksi. Toiseksi tuli "Wittingin joukkue", Witting — Rubinstein ja Paersch — Kähönen. Kolmantena "Väreen Joukkue", Väre — Ahonen ja rva Witting — Nilsson.

Neljännes-finaali pelataan Tervakoskella ja siihen on yllämainittujen kolmen joukkueen lisäksi suoriutunut yksi joukkue Hämeenlinnasta.

Voittajajoukkue pääsee jatkamaan Helsingissä pidettäviin Suomen mestaruuskilpailuihin.

YHTIÖN SYNTYMÄPÄIVÄ

Kuten tunnettua perustettiin Tervakosken paperitehdas vuonna 1818, mutta ei ole lähemmin mainittu minä päivänä. Tervakosken historiaa tutkitessa on huomattu, että luvan tehtaan perustamiseen antoi Keisarillinen Senaatti maaliskuun 12 p:nä 1818, mikä päivä on katsottava tehtaan syntymäpäiväksi.

UUSIA KIRJOJA:

V. T. Aaltonen, **MAANSÄTEILY TIETEN VALOSSA**, 208 siv. 575:—, Pellervo-Seuran kustantama.

Professori Aaltonen julkaisee ensimmäisenä meikäläisenä tiedemiehenä teoksen maansäteilystä, erittäin mielenkiintoisesta ja paljon kiistellystä kysymyksestä. Hän käy ennakkoluulottomasti asian käsittelyyn ja antaa arvoa "varpu-miestenkin" mielipiteille.

HILJENE E

Liekö hetkeks' hiljentynyt kosken pauhu
iltaan verkallensa hämärtävään.
Korkeuksiin kohoo tehtaan sauhu
lailla ihmiskaipuun kaikkeen hyvään.

Hiljaisuus ja rauha laskeuupi
ylle kaiken: kirkon, tehtaan, taloin.
Taivas tummuvana kaareutuupi,
syttyy tähdet tuikkavaisin valoin.

Ehkäpä jo tämän illan hämäryyteen
syttyy joulun tähti valoks' pimeyteen.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 45

Lauantaina marraskuun 8 p:nä

1952

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 200:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 5:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtlön henkilökunta arkipäiv. klo 15 — 16.30
palsi lauant. klo 9 — 11.

Muut potilaat: arkipäiv. klo 9 — 11.
Torstaiamupäivisin ei vastaanottoa.
Hammaslääkärin vastaanotto
tiistaisin klo 16 — 18 sekä keskiviikkoisin ja
torstaisin klo 9.30 — 11.30.

Äitiys- ja lastenneuvola
0 — 7 v. lapsille lääk. vast. otto kk. III tiistai
klo 13 — 14. Terv. sis. tiistaisin klo 13 — 15,
perjantaisin klo 8 — 10.

Odottaville äideille lääk. vast. otto kk. II
tiistai klo 11 — 13. Kätilön tiistaisin klo 10 — 12.
Synnyttäneille 2 kk. synn. jälkeen II:sta tiistaita
edell. torstaina klo 11 — 13.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8 — 18. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 8 — 17. Sunnuntaisin klo
9 — 13. Puh. 444 tai 445, (ellei 444 vastaa, soi-
tettava 445).

Tervakosken postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin klo 10.30 — 11.30,
arkipäivinä klo 9 — 12 ja 15 — 17 ja lauantaisin
klo 9 — 12 ja 15 — 16.

Kansallis-Osake-Pankki
avoinna arkipäivisin klo 9.30 — 14. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 9.30 — 13. Puh. 429.

Janakkalan Osuuskassa
Tervakosken sivukonttori, Eino Uotilalla puh.
410. Auki 8.30 — 13.30, lauant. 8.30 — 12.30.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Jumalanpalvelus huomenna klo 10
Tervakosken kirkossa, saarnaa rovasti
Pärnänen.

Pyhäkoulu huomenna klo 9 kirkon
kerhohuoneessa.

Teiniseurat Marttalassa huomenna
n. klo 15, vieraana Hämeenlinnan teinit.

Nuorisopiiri kirkon kerhohuoneessa
maanantaina klo 19.30. Rainafilmejä Af-
rikasta.

Lähetysompeluseura tiistaina klo 19
kirkon kerhohuoneessa (nti Salovaara).

Hallakorven seurakuntailta koululla
tiistaina klo 19. Rainafilmesityksiä.

Vähikkälän seurakuntailta keski-
viikkona klo 19 Sihvosella.

Poikakerho (veistokerho) kansakou-
lulla maanantaina klo 18.

Poika- ja tyttökerhojen yhteisiltä
kirkon kerhohuoneessa torstaina klo 17.30.
Rainafilmi Afrikasta.

Kirkkokuoron harjoitus torstaina
klo 19.30.

KIITOS

Saatuamme jälleen viettää virkistä-
vän juhlahetken Vesavaran kauniissa suo-
jissa lausumme parhaimmat kiitoksemme
SPR:n Tervakosken osastolle tästä meille
järjestetystä viihtyisästä ja lämminhen-
kisestä juhlasta.

Etelä-Janakkalan vanhuksat.

ERÄS LEHEMME EDELTAJÄ

Jo sata vuotta sitten toimitettiin
Janakkalasta käsin "sanomalehteä" toista
vuosikertaa, joten "Kaiku-lehdellä" on
ollut edeltäjänsä Janakkalassa. Ei tosin
juuri Tervakoskella, koska lehteä toimi-
tettiin Tarinmaalta ja Wähästä-Hiidestä
käsin. Painatus suoritettiin Hämeenlin-
nassa. Kun tuo aika oli seurakunnassam-
me muutenkin ulkonaisen rakentamisen
aikaa, voimme olettaa, että lehden ilmes-
tyminen tuona "nousuaikana" pyrki pal-
velemaan sisällisen rakentamisen alalla.
Olihan kirkko saatu v. 1849 laajenne-
tuksi nykyiseen muotoonsa. Pääkalkkim-
me kyljessä oleva vuosiluku 1848 on se-
kin ilmausta tuon ajan toimeliaisuudesta.
Edelleen sekin, että samana vuonna, kun
Kaikumme edeltäjä alkoi ilmestyä siis
v. 1851, otettiin juhllisin vihkimisme-
noin käytäntöön kirkkomme nykyinen
alttaritaulu j. n. e. Seurakuntamme oli
tuona aikana Yliopiston paikkapitäjänä
ja v. 1847 oli täällä kirkkoherranvi-
ranhoitajana toimellinen Anton Lilius,
joka juuri oli esiteltävän lehden toimit-
taja. Ilmeisesti hän oletti lisääntyneen
kirkollisen harrastuksen — kenties herä-
tyksen — ulottuvan myös sanomalehti-
alalle, koskapa hän uskalsi tuona anka-
ran sensuurin ja historiamme pimeimmän
painovapausrajoitusten aikana yrittää
lehden toimittamisella. Ankarana painoase-
tus rajoitti julkaisu-toiminnan pelkästään
hengelliseen kirjoitteluun. Tämä osaltaan
selittää Liliuksen lehden nykyajan ihmi-
sille omalaatuisen nimen. Jos Kafullakin
on pitkähkö nimi, ei se ole läheskään
verrattavissa Liliuksen lehden nimen pi-
tuuteen. Lehti kantoi näet nimeä: "Chris-
tillinen Huvittaja eli Totiseen Jumalisu-
uteen kehoittavia kirjoituksia ja kertoel-
mia".

Toimittaja-pastori ymmärsi mainon-
nan merkityksen. Hän ilmoitti lehdestään
"Sanomia Turusta" nimisessä lehdessä,
joka ilmeisesti levisi Hämeeseen "pitkin
Turun tietä, Hämeenlinnan härkätieltä".
Liliuksen lehteä koskevassa, Hämeen Sa-
nomissa 11.10.52 julkaistussa selostuk-
sessani oletin, että Liliuksella olisi jul-
kaisutoiminnassa ollut esikuvana toinen
kirjankustannusalalla yrittävä pappi, he-
rätysmies Henrik Renqvist. Tämän kus-
tannustoiminta oli jo Liliuksen opiskelu-
aikoina saavuttanut silloisissa oloissa
melkoisen levikin ollen laajimmillaan
Liliuksen lehden alkaessa ilmestyä. On
hyvin mahdollista, että Lilius on ehkä
kilpaillutkin Renqvistin kanssa, koskei
R:n kirjasten levikkialue ulottunut Hä-
meenlinnan seuduille, vaan oli keskitty-

nyt Hämeessä Tampereen tienoille. Ilmei-
sesti "Christillisellä Huvittajalla" on ollut
sittenkin levikkiä, vaikkakin se viiden-
nen vuosikerran jälkeen lakkasi ilmesty-
mästä v. 1855, jolloin Liliuskin vapusta
lähtien oli muuttanut Janakkalasta Hat-
tulaan, josta käsin viimeiset numerot on
toimitettu. Olisiko Itämainen sota eli n. s.
Krimin sota vaikuttanut nuorena nukah-
tamiseen? Viimeisessä numerossaan ei toi-
mittaja ainakaan sano käsittävänsä kan-
natuksen vähenemisen syytä.

Liliuksen lehti sisälsi selittävän ni-
mensä mukaisesti opettavia kertoelmia.
Kasvatukselliset ja puhtaasti hengelliset
esitykset täyttivät 15 arkkia käsittävän,
nykyisen "Sanansaattajan" kokoisin irto-
numeron. Sisällön luonne oli selvästi he-
rätyshenkistä ja kirkollista. Kuvaavia
ovat alaviitteet, jotka voivat olla toi-
mittajan lisäyksiäkin. Lutherin elämäker-
taa koskevassa laajassa jatkoesityksessä
annetaan Lutherin nimestä seuraava seli-
tys: "Luther merkitsee vanhassa Saksin
ja Thyringenin puheenparressa: sekaan-
tumaton, kirkas, puhdas. Kaunis ja so-
piva nimi sille, jonka piti kerran saatta-
man Jeesuksen Evankeljumien entiseen
puhtauteensa". V. 1855 numerossa 9 sa-
notaan herrnhutilaisista, että he "ovat
eri seura alkuperäisin Saksan maalta, jot-
ka opettavat, ettei voida uskoa, ellei
maisteta ja tunneta armon suloisuutta
sydämessä, vaikka Vapahtaja sanoo: Au-
tuaat ovat, jotka eivät näe ja kuitenkin
uskovat".

Tuontapainen oli Tervakosken Kaiku-
lehden edeltäjä. Koko vuosikerta, 12 nu-
meroa maksoi 50 kopeekkaa "hopiaa" ja
kustakin kymmen kappaleen tilauksesta
lupattiin yksi "maksota". Nipputilaus saat-
toi hyvinkin olla käytännössä! Voimme
vain todeta, että paljon on muutosta
tapahtunut sadassa vuodessa ei vain hin-
nassa, vaan kaikin puolin. Nykyajan kä-
sityksen mukaan aiheettomasti sanoma-
lehden nimeä kantanut hengellinen kuu-
kauslehti "Christillinen Huvittaja" on
muuttunut viikottain ilmestyväksi, vaikkakin
pieneksi, niin kuitenkin pirteästi ja
monipuolisesti toimitetuksi "paikkaseu-
dun" lehdeksi, jota ainakin entiset terva-
koskelaiset, sanoisinko sudeetti-tervakos-
kelaiset tilaavat kauaksikin uusille asuin-
sijoilleensa. Olisi muuten kovin hauskaa
ja kiintoisaa saada tietää Tervakoski-
Osakeyhtiön vanhasta kirjanpidosta, mi-
käli sitä niin kaukaiselta ajalta ja niin
yksityiskohtaisesti olisi säilynyt, oliko
pastori-kirkkoherra Lilius tehtaan asiak-
kaita lehteen tarvitsemansa paperin
osalta? — M. M.

Surun suuren murtamana
ilmoitamme, että

HILMA VUORELA
(o.s. Virtanen)

synt. 27. 2. 1892, kuoli kodissaan
31. 10. 1952.

Tuskaa tuntien

Väinö Vuorela
Alma, Sauli, Raimo, Raija
ja Ritva Vuorela.
Marianne, Unto ja Rita
Vuorela.

Vanha äiti.

Sisko perheineen sekä
sukulais- ja ystäväpiiri.

Luoksesi untes tiellä
hiipisin hiljaa niin,
kätkien laulun siellä kukkasiin.
Väinö.

Vainaja siunataan Janakkalan kirkossa marraskuun 9 p:nä klo 9, joka ainoastaan täten kutsuna ilmoitetaan. Linja-auto lähtee kirkolle sunnuntai-aamuna klo 7.50 Rauhalan mäeltä, johon on mahdollisuus päästä matkan varreltakin.

Rakas sisareni ja tätimme
EDLA GUSTAAVA LAIHO

synt. 10. 10. 1876 Janakkalassa,
kuoli 31. 10. 1952 kotonaan Tervakoskella.

Rakkaudella kaivatun

Omaiset.

Mua kun vain varjelet sä Jeesus,
On poissa kaikki pelko nyt.
Sä vaivot kunnes aamun uuteen,
On yöni viimein päättynyt.

Vainajan lempilaulu S. K. 573.

Hautaus tapahtuu Janakkalassa 9. 11. 52 klo 9.15, ja auto lähtee kylän mäeltä klo 8.30, joka täten omaisille ja ystäville kutsuna ilmoitetaan.

VANHUSTEN JUHLA

Punaisen Ristin viikon päätteeksi oli Tervakosken osasto järjestänyt viime sunnuntaina Vesavaraan vanhusten juhlan, jonne oli kutsuttu kaikki Tervakosken ja sen lähiympäristön vanhukset.

Vanhukset olivatkin ilahduttavan lukuisina noudattaneet kutsua ja saapuneet Vesavaraan pyhäisissä puvuissaan ja juhlan tuntu säteillen koko olemuksesta.

Ohjelman aloittivat yhteiskoulun viulupojat, ja sen jälkeen opettaja Sivi Hyytiäinen toivotti vanhukset tervetui-

leiksi. Hän oli motokseen ottanut V. A. Koskenniemen sanat:

„Kun kukat, joita rakastan,
sun tielles kevät toi,
on pelkkää kortta vain,
syys vielä taikasavullaan
ne kaikki kultaan loi.”

ja mainitsi, kuinka meidän kaikkien elämässä on ollut kevät, kukkien aika, ja kuinka meissä on ollut elämää ja väriä. Vuosien kuluessa on kukkien väri vaihtunut kypsyyneen hedelmän väriksi ja vanhuksille ovat auenneet viisauden kulta-lähteet sirotellen heidän tukkaansa hopean hohdetta ja silmiin viisauden loistoa.

Marja-Liisa Salmelan pianoesityksen jälkeen juhlan yllätysvieras Kotimaan toimittaja pastori Yrjö Kohonen piti puheen mainiten m. m., kuinka tärkeätä nuorelle ihmiselle on yksistään tietoisuus siitä, että se henkilö, joka aikaisempina vuosina on ollut luotettavin tuki ja turva, on vielä olemassa.

Vesavaran lasten esityksistä jäi erikoisesti mieleen herttainen runo "Mummoni". — Opettaja Eva Valo hauskutti kuuntelijoita pakinoimalla m. m. niistä ajoista, jolloin viime sunnuntaisen juhlan vieraat vielä olivat nuoria. Tämän jälkeen Teinikuoro ja jousiyhtye esiintyivät opettaja R. Salmelan johdolla, ja sitten yhteisesti laulettiin "Lähteellä"-laulun jälkeen siirryttiin väliaikaan. Ohjelmaa oli niin runsaasti, että tavallisesti vapaaseen keskusteluun käytetty väliaika meni tällä kertaa pastori Kohosen ottaessa valokuvia ja pastori Kiannon jakaessa kirjasia. Lisäksi kuultiin mieskuoron esityksiä. Tietysti myöskin juteltiin ystävien ja tuttavien kanssa ja nautittiin hyvästä kahvista ja leivonnaisista.

Väliajan jälkeen aloitti ohjelman maisteri Marjatta Kianto esittäen kaksi erikoisen hyvin valittua laulua, ja pastori Otso Kianto puhui pyhäinmiesten päivän näköaloista. Puheen loputtua veisattiin virsi.

Lopettajaissanat lausui opettaja Hyytiäinen kiittäen sekä vanhuksia että juhlan järjestäjiä, ja hänen kehoituksensa laulettiin vielä lopuksi kiitosvirsi.

Kun katseli juhlasta poistuvien tyytyväisyydestä säteileviä kasvoja, huomasi, että juhla oli täyttännyt tarkoituksensa, nimittäin osoittanut vanhuksille, kuinka tärkeä sija heillä sittenkin on elämässä, vaikkakin me nuoremmat useinkin tehtomattamme annamme heille ai-
hetta ajatella, että heidät olisi unohdettu.

ak

TAPATURMATORJUNTAPÄIVÄT TERVAKOSKELLA

Tervakoski Osakeyhtiö ja vakuutusyhtiö Teollisuus-Tapaturma järjestävät Seuratalossa tapaturmatorjuntanäyttelyn ja filmiesityksen 11. — 13. 11. 52. Näyttelyn avajaiset ovat tiistaina 11. 11. 52 klo 19.00 ja ovat ne tarkoitettut Tervakoski Osakeyhtiön tapaturmatorjuntahenkilöstölle ja kutsuvieraille.

Yleisöä varten näyttely filmiesityksineen on avoinna:

Keskiviikkona 12. 11. klo 13.30 — 17.30. Filmiesitykset klo 14.15 ja 16.15 alkaen.

Torstaina 13. 11. klo 9.00 — 12.30. Filmiesitykset klo 9.45 ja klo 11.00 alkaen.

Näyttelyn aukioloajat on koetettu sovittaa siten, että päivä- ja vuorotyössä käyville olisi tilaisuus tutustua näyttelyyn ja filmiesityksiin. Myöskin yhtiöön kuulumattomat ovat tervetulleita näyttelyyn joko keskiviikkona tai torstaina.

LENTOPALLO-OTTELUT

Tiistaina alkoivat osastojen väliset lentopallo-ottelut kansakouluilla. Ensin iskivät yhteen Konttori, maa, metsä, kulj — Rakennusosasto. Konttori yllätti voimakkaat ja korjasi voiton 2 — 1. Konttorin voitto perustui joukkueen tasaisuuteen ja yhteispeliin. Rakennuksella oli hyviä yksityisyyksuorituksia, mutta yhteispeli ei luistanut.

Toinen ottelu pelattiin Tehtaan ja Korjauspajan kesken. Tehdas oli koko ajan hienokseltaan niskan päällä ja voitti 3 — 0. Korjauspajan tappio johtui suurimmaksi osaksi heikosta verkkopelistä.

Viimeisinä ottelivat Sähköosasto — Paperikoneet. Alku oli Sähkön, mutta vähitellen pääsivät koneen pojat juonesta kiinni ja antoivat hyvinkin tasaväkisen vastuksen. Ottelun voitti Sähkö 3 — 0.

Seuraavat ottelut pelataan 11. 11.

Ottelujärjestys:

Klo 17.30 Konttori — Tehdas.

» 18.30 Rakennusos. — Sähköos.

» 19.30 Korjausp. — Paperikon.

Pistetilanne ensimmäisen kierroksen jälkeen.

Tehdas	3 pist.
Sähköosasto	3 »
Konttori-	2 »
Rakennus	1 »
Korjauspaja	0 »
Paperikoneet	0 »

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1952.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT

"Sininen huntu"

Jane Wyman — Charles Laughton —
Joan Blondell — Richard Carlson

Näytännöt:

Sunnuntaina klo 16.00 ja 19.30

Maanantaina klo 19.30

Laps. pääsy päivänäyt.

Napialan Työväen Näyttämö
esittää

Napialan työväentalossa sunnuntaina t.k.
9 p:nä klo 20.

„Kulkija tuli taloon”

3-os. 5-kuvaelmaisen kansannäytelmän.
Kirj. Arvo Salmivaara, ohj. Unto Salonen.

Tanssia

Liput 120:— ja 100:—. Ennakolta talon
vahtimestarilta.

MARTTOJEN KÄSITYÖILTA

on Marttalassa tiistaina 11.
11. 52 klo 19.

Tilaisuudessa on näyttely
"Uusimalliset kotitaloustyövälineemme",
jota esittelee ja selostaa talousopettaja
Aune Ensio, Helsingistä.

Leivoskahviemännyydestä huolehti-
vat käsityötoimikunnan martat.

Kaikki martat ja uudetkin jäsenet
ovat tervetulleita.

Tervakosken Rakennustyöväen Ammatti-
osasto N:o 338

KUUKAUSIKOKOUS

pidetään Seurahuoneen Kerhuhuoneessa
sunnuntaina marraskuun 9 p:nä klo 12.

Liiton järjestäjä saapuu. Jäsenet
joukolla mukaan. Toimikunta tuntia ai-
kaisemmin.

Puheenjohtaja.

Tervakoski O. Y:n Työnjohtajakkerhon

KOKOUS

Seuratalon Kerhuhuoneessa perjantaina
14. 11. alkaen klo 19,30.

VPK:n suurkansalliset

TERVAKOSKEN SEURATALOSSA lauantaina t.k. 8 p:nä klo 20.
SOITTAAN tamperelainen valio-orkesteri RAINBOW.

Laulusolistina R. Salo.

Liput 150:—

AUTOT: Klo 19.00 Turengista — Leppäkosken — Ryttylän kautta.
» 19.00 » — Tarinmaan kautta.
» 19.00 Riihimäeltä — Punkan kautta.
» 19.30 Launosista — Vähikkälän kautta.

TERVAKOSKEN VPK:n

varsinainen

MARRASKUUN KOKOUS

pidetään marrask 9 p:nä klo 14 Kalusto-
huoneella.

Hallinto.

Tervakosken yhteismetsän osaksten

KOKOUS

pidetään Tervakosken Seuratalossa lau-
antaina 15. 11. 1952 klo 10.

Esillä: taloussuunnitelma, ohjesään-
tö, selvitys yhteismetsän taloudesta, mah-
dollisen oman henkilöstön palkkaaminen
muiden yhteismetsien kanssa, muut asiat.
Hoitokunta.

TERVAKOSKEN TEHTAAN TYÖNTEKIJÄIN SAIRAU- JA HAUTAUSAVUSTUSKASSAN marraskuun varsinainen

kassankokous

pidetään Tervakosken Seuratalossa sun-
nuntaina marraskuun 30 p:nä 1952 klo
13.00 alkavana.

Kokouksessa käsitellään seuraavat
asiat:

- 1) Määrätään hallituksen jäsenten ja tilintarkastajain mahdolliset palkkiot;
- 2) Toimitetaan kassankokouksessa va-
littavien erovuoroisten hallituksen
jäsenten ja varajäsenten vaali;
- 3) Toimitetaan kassankokouksessa va-
littavien tilintarkastajien ja heidän
varamiestensä vaali;
- 4) Esitetään hallituksen selonteko kas-
san tilasta ja
- 5) keskustellaan muista mahdollisesti
esille tulevista asioista.

Tervakoskella marraskuun 1 päi-
vänä 1952.

Hallitus.

HUUTOKAUPPA,

joka pidetään Puistolassa 9. 11 klo 12,
myydään Alma Valvennon kuolinpesän
irtain omaisuus m. m. huonekaluja, pol-
kupyörä, ompelukone, pitovaatteita, mat-
toja y. m.

Perikunta.

MYYTÄVÄNÄ

2 kpl 3 renk. Sauer & Sohn 16 — 12
välj. ja Husqarna hanl. 16 välj. kaikki
2 piipp. haulikoita.

O. Lehtonen, Rauhala.

KIIITOS

Sydämelliset kiitoksemme Terva-
koski Oy:lle ja Napiatan Työväen Näyt-
tämölle erittäin hauska teatteriesityk-
sestä.

Ahveniston parantolan potilaat.

— AVIOLIITTOON on kuulutet-
tu sähköasentaja Eero Nyholm ja
konttoriapulainen Pirkko Salminen.

— TALVI ETELÄSSÄ. Asiamie-
hemme Cubassa kirjoitti 30. 10. 52:

"Kolme päivää meillä on jo ollut
talvisää, neljän viikon sateen jälkeen.
Talvi merkitsee meillä: sininen taivas,
auringonpaistetta koko päivän, miellyt-
tävä lämpötila 23 — 28 astetta C. var-
jossa. Nyt voi jälleen tehdä työtä hiko-
ilematta jokaisen askeleen jälkeen".

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1952.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 46

Lauantaina marraskuun 15 p:nä

1952

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 200.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 5.— mm.

Viikkolista:

Lääkäriin vastaanotto

yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15 — 16.30
päitsei lauant. klo 9 — 11.

Muut potilaat: arkipäiv. klo 9 — 11.
Torstai- ja sunnuntai-iltoina ei vastaanottoa.

Hammaslääkäriin vastaanotto

tiistaisin klo 16 — 18 sekä keskiviikkoisin ja
torstaisin klo 9.30 — 11.30.

Tehtaan ensiapuasema

on avoinna arkipäivisin klo 10 — 12 ja 15 — 16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aatoina klo 10 — 12.

Äitiys- ja lastenneuvola

0 — 7 v. lapsille lääk. vast. otto kk. III tiistai
klo 13 — 14. Terv. sis. tiistaisin klo 13 — 15,
perjantaisin klo 8 — 10.

Odottaville äideille lääk. vast. otto kk. II
tiistai klo 11 — 13. Kätilön tiistaisin klo 10 — 12.
Synnyttäneille 2 kk. synn. jälkeen II:sta tiistaita
edell. torstaina klo 11 — 13.

Tervakosken apteekki

on avoinna arkipäivisin klo 8 — 18. Lauantaisin
ja juhla-aatoina klo 8 — 17. Sunnuntaisin klo
9 — 13. Puh. 444 tai 445, (ellei 444 vastaa, soi-
tettava 445).

Tervakosken postitoimisto

pidetään avoinna sunnuntaisin klo 10.30 — 11.30,
arkipäivinä klo 9 — 12 ja 15 — 17 ja lauantaisin
klo 9 — 12 ja 15 — 16.

Kansallis-Osake-Pankki

avoinna arkipäivisin klo 9.30 — 14. Lauantaisin
ja juhla-aatoina klo 9.30 — 13. Puh. 429.

Janakkalan Osuuskassa

Tervakosken sivukonttori, Eino Uotilalla puh.
410. Auki 8.30 — 13.30, lauant. 8.30 — 12.30.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Tervakosken seurakuntaviikko alkaa
huomenna klo 10 jumalanpalveluksella,
saarnaa kirkkoherra Oke Peltonen. Seurakuntaviikon ohjelma seuraa liitteenä
tämän lehden mukana. Kehoitetaan seurakuntalaisia panemaan se talteen ja tu-
tustumaan siihen sekä runsaslukuisesti osallistumaan eri tilaisuuksiin.

Nuorisujuhla on huomenna klo 15
Tervakosken kirkossa, vieraana Lapuan
seurakuntanuoret. Kaikki nuoret ja myös
vanhempi väki on tervetullut tähän tilai-
suuteen.

Pyhäkoulu on huomenna klo 9 ker-
huhuoneessa.

Kerhoja ja muita seurakunnallisia
tilaisuuksia ei ole ensi viikolla, vaan ke-
hoitetaan kaikkia saapumaan seurakun-
taltaihoihin.

— Kihlauksensa ovat julkais-
seet hra Risto Vainio ja nti Ritva
Heinonen Tervakoskelta sekä hra
Kaarlo Honkanen Tervakoskelta ja
nti Aino Salminen Turusta.

Puhe,

jonka konsuli Gadd piti Vakuutusyhtiö
Teollisuus-Tapaturman ja Tervakoski Osa-
keyhtiön yhteisesti järjestämässä tapa-
turmanäyttelyn avajaistilaisuudessa.

Lienee ensimmäinen kerta, kun Ter-
vakoskella on kokoontunut suurelle ylei-
sölle, mutta varsinkin tehtaamme henki-
lökunnalle tarkoitettuun tilaisuuteen, joka
on järjestetty tapaturmatorjunnan mer-
keissä.

Haluun erikoisesti kiittää Teollisuus-
Tapaturman täällä läsnäolevia edustajia,
varsinkin insinööri Carlborgia, jotka ystä-
vällisesti ovat saapuneet luoksemme va-
listamaan meitä tapaturmatorjunnan tär-
keissä kysymyksissä.

Tapaturmatorjunta- ja huoltotyötä
edistämään perustettiin Tervakoskelle
toukokuussa 1933 yhtiön johdon aloite-
teesta tapaturma- ja huoltokomitea, joka
käsitti yhteensä 30 jäsentä työnjohtajia
ja työntekijöitä. Puheenjohtajana toimi
alusta lähtien vuoteen 1948 saakka yli-
mestari J. V. Nieminen. Puheenjohtajan
tarmokkaan työn ansiosta saatiinkin pal-
jon näkyvää aikaan. Komitea jakaantui
kahteen osastoon, nimittäin tehdas apu-
osastoinen ja maa- ja metsäosasto. Sen
ensimmäiset ehdotukset koskivat ensiapu-
kaappien hankkimista työpaikoille, sairaa-
pärien hankkimista tehtaalle ja tapatur-
mien ensiapua käsittelevien esitelmien
järjestämistä. Komitea käsittelee tapahtu-
neet tapaturmat ja tekikin johdoille suo-
jelulaitteita koskevia ehdotuksia, mutta
yleensä sillä ei ollut paljonkaan huomaut-
tamista tapaturmasuojelua koskevista
olosuhteista.

Sitä vastoin komitea teki lukuisia,
mitä erilaisimpia tehdasta ja tehdaskylää
koskevia sosiaalisia parannusehdotuksia,
joista esimerkkinä tehtaan juomavesiky-
symyksen, pukukaappien, pesumahdolli-
suuksien ja valaistuksen järjestelyt sekä
tehdaskylän sauna-, pesutupa- ja liikenne-
turvallisuusjärjestelyt. Ja yleisistä asioista
vielä lääkäri- ja hammaslääkärin hoidon jär-
jestelyn parantaminen, huoltokonttorin
perustaminen, ja olipa sairaskassan perus-
taminenkin komiteassa keskusteltavana
jo vuonna 1933.

Yhtiön johto suhtautui yleensä va-
kavasti komitean ehdotuksiin ja toteutti
ne.

Alussa komitea kokoontui kerran
kuukaudessa, mutta sen tärkeimpien ehdo-
tusten tultua toteutetuiksi, kokouksien
pito harveni noin 2 — 4 kokoukseen vuo-
dessa.

Vähitellen myöskin tapaturmator-
juntaa ja työsuojelua koskevat asia siir-
tyivät etutilalle komitean kokouksissa ja
komitean nimikin muutettiin vuonna 1945
Työturvallisuustoimikunnaksi.

Vuonna 1948 toimikuntaan perus-
tettiin kolme jaostoa: tuotantopuoli, apu-
osastot I ja II, jotka kukin huolehtivat
turvallisuustyöstä omalla alueellaan.

Toimikunnan toimeliaana puheen-
johtajana toimi, kuten jo mainitsin, sen
perustamisesta alkaen aina vuoden 1948
puoliväliin saakka ylimestari J. V. Niemi-
nen, ja hänen jälkeensä toimikunnan pu-
heenjohtajana on ollut ja on edelleen ins.
O. Markkanen.

Tarkastettaessa yhtiön tapaturma-
tilastoa viisivuotiskaudelta 1947 — 51 voim
mainita, että työtuntihäviöt ovat vaih-
delleet noin 1000 tunnista 1600 tuntiin
100 henkeä kohti vuodessa. Vielä ansait-
see mainitsemista se, että vuonna 1951
pieniä tapaturmia oli 131 ja suurempia
103, joten suurempia tapaturmia on ollut
11,9 jokaista sataa henkeä kohti. Kysy-
myksessä on siis varsin huomattavat työ-
tuntihäviöt ja paperiteollisuudessa lienee
esimerkiksi vuonna 1948 menetetty 7,1
työpäivää vuosityöntekijää kohden. Meil-
lä Tervakoskella on tapaturmista johtuva
työtuntihäviö keskitasoa, mieluumminkin
ehkä sitä alhaisempi, mutta joka tapauk-
sessa ovat tapaturmien aiheuttamat me-
netykset suuret ja tapaturmatorjuntatyö
on teollisuuslaitoksissa välttämätöntä ja
sen merkitys sitäkin arvokkaampi, koska
se tapahtuu vapaaehtoisena toimintana

Olen aivan viime päivinä lukenut,
että työtaturmien takia menettämme
Suomessa vuosittain rahamääriä, jotka
vastaavat yhden vuoden Arava-rahoja.
Kysymys on siis valtavista summista.

Kaikki oivallamme, että on parempi
torjua vaara kuin jäikeempään yrittää pai-
kata haavoja. Jos ajattelemme esimer-
kiksi liukkaita kelejä, jotka ovat meille
kaikille, sekä autoilijoille, pyöräilijöille
että jalankulkijoille vaarallisia, luulisin,
että paras torjuntamenetelmä on ensin-
näkin ajotien sannaottaminen ja toiseksi
tärkein varoittaminen, mutta molemmat
keinot täydentävät toisiaan, sillä eihän
suuritta kustannuksitta voi ajatellaakaan,
että tiet olisi niin tehokkaasti sannaotettu,
ettei niissä olisi ollenkaan liukkaita kohtia.
Näin on teollisuudessaakin. Tehtaan
velvollisuus on huolehtia siitä, että vaa-
ralliset laitteet ovat hyvin suojatut, mut-
ta aina on paikkoja ja tilanteita, joissa
määrätynlainen vaara piilee. Ajatelkaam-
me kirveen ja puukon käyttöä. Ei voi
koskaan suojata niiden käyttäjiä, mutta

jos samalla aina jokainen pitää mielessä, että vaara piilee, olemme näitä työkaluja käyttäessämme varovaisia.

Propagandatyön merkitys on siis täällä alalla varsin merkityksellinen. Vaaditaan valistusta ja jälleen valistusta sekä kuria.

Tulemme nyt tutustumaan niihin keinoihin, joilla Teollisuus-Tapaturma suorittaa torjunta- ja valistustyötä teollisuuden keskuudessa. Muistakaamme, että vaara piilee joka paikassa ja aina, mutta jokaisen velvollisuutena on sekä oman itsensä että perheen takia tarkkaavaisena seurata niitä hyviä neuvoja, joita tänään tässä tilaisuudessa tulemme saamaan.

Julistan täten Tervakosken tapa-turmatorjuntanäyttelyn avatuksi.

SEURAKUNTAVIIKON ALKAESSA

Huomenna alkaa Tervakosken kodikkaassa pikkukirkossa seurakuntaviikko, jonka tunnuksena on paljon puhuva "Elävä Seurakunta".

Tänä levottomana aikana, jolloin ihmisillä on aina kiire ja levottomuus on tunnusomaista monen kodinkin elämälle, on kristinuskon sanoma osoittautunut siksi, joka voi tuoda jälleen rauhaa ja turvallisuutta ihmiselämän taisteluihin.

Kun perehtyy seurakuntaviikon eri iltojen tunnuksiin, huomaa, että kristinuskon tehtävä on todella valtava ja että elävän seurakunnan elämään sisältyy mitä moninaisimmat elämänaulat.

Kun esityksien pitäjinä on maamme etevimpiä sananjulistajia ja toiminnanmiehiä, kuten lähetysjohtaja Vapaavuori, toiminnanjohtajat Tuomi ja Kailo, asessori Alanen, professori Haapa, lehtori Seppälä y. m., toivoisin, että mahdollisimman useat seurakuntalaiset Tervakoskelta ja ympäristökylistä voisivat saapua näihin iltoihin, joissa on lisäksi joka kerta oma musiikkiohjelma.

Seurakuntaviikon puitteisiin sisältyy myös kaksi huomattavaa tapahtumaa tervakoskelaisten kohdalla, nimittäin huominen Lapuan seurakuntanuorten vierailu ja torstai-ilta, jolloin uudelleen luotu kirkokokuoromme esiintyy ensi kerran seurakunnalle.

Lisäksi on huomattava, että kumpanakin sunnuntaina on saarnaajana Tervakosken entinen pappi, joilla molemmilla on täällä varmaan monia ystäviä.

Toivomme, että Seurakunnan Herra saisi siunata tämän viikon ja että ystävät muistaisivat sitä rukouksissaan.

HÄMEEN SANOMAIN

tilauksia v. 1953 vastaanottaa Tervakoskella Emil Jokinen.

Yli-insinööri F JALAR MORING 50-vuotias

Tämän kuun 21 p:nä täyttää 50 vuotta yli-insinööri Fjalor Moring. Hän on syntynyt Parkanosssa ja opiskeluaikanaan ollut harjoittelijana Frenckell'illä, Tampereella ja Mäntässä. Valmistuttuaan tuli hän 8. 10. 26 apulaisinsinööriksi Tervakoskelle ja 1. 6. 35 nimitettiin hänet teknilliseksi johtajaksi. Yli-insinöörin arvon hän sai 8. 10. 51.

Yli-insinööri Moring on innokkaasti ottanut osaa paikkakuntamme yhdistystoimintaan kuuluen m. m. aikanaan suojeluskuntaan. Sen lisäksi hän on mieskuoron kunniajäsen ja toiminut Kantakerhon varapuheenjohtajana ja sihteerinä sekä aivan erikoisesti tukenut Kantakerhon teatteritoimintaa. Hän on myöskin osuuskaupan hallintoneuvoston jäsen.

Kaiku yhtyy onnittelijoihin.

JANAKKALAN OSUUSKAUPPA r. l. hotelliravintolan nimeksi on valittu J O K K I

Joku aika sitten julkaistiin Kaiussa Janakkalan Osuuskaupan uuden Hotelliravintolan nimikilpailu. Kilpailu herätti paikkakuntalaisissa varsin vilkasta huomiota, sillä siihen osallistui neljäntäkymmentä henkilöä. Osanottajien joukossa oli eräitä ulkopaikkakuntalaisiakin, m. m. kaksi Helsingissä asuvaa henkilöä, entisiä tervakoskelaisia. Heidän osanottonsa todistaa jatkuvaa kiintymystä kotiseutuun.

Nimiehdotuksia oli kaikkiaan 89. Pitkän ja perusteellisen harkinnan jälkeen päädyttiin nimeen J o k k i. Nimi on varsin käytännöllinen ja kansanomainen. Sen ansiona on, että se on johdettu liikkeen toiminimestä ja liikemerkistä. Liikemerkissä olevat kirjaimet JO muodostavat nimen alkuosan.

Nimiehdotuksissa oli useita paikkakunnan entisyyttä kuvaavia nimiä, kuten Ali Mylly, Huunansuu, Kanto-Hovi ym. Heimon Hovin ehdottaja halusi antaa hotellille sen suunnittelijan nimen ja hotelli Seerlan esittäjä ehdotti nimeä muistuttamaan nykyisen toimitusjohtajan ajasta, jolloin paikkakunta on monessa suhteessa elänyt nousukautta. Olipa leikkisäkin nimiä, kuten Lentävä lautanen, Illusia ym. Bo-binasali ja Paperipaja olivat myöskin ehdokkaina. Lisäksi oli monta muuta varsin hauskaa nimeä, mutta J o k k i on se nimi jolla liikkeelle lähdetään.

Lopuksi on ilmoitettava J o k i n isä, tai tässä tapauksessa äiti, koska nimen

esittäjä ja kilpailun voittaja on nainen. Kun valinnan jälkeen avattiin suljettu kirjekuori, niin todettiin, että J o k i n esittäjä oli omasta talosta, nim. rouva Vilma Lehto, jolle esitämme tämän yhteydessä onnittelumme.

LENTOPALLO-OTTELUT

Viime tiistaina jatkuivat osastojen väliset lentopallo-ottelut kansakoululla. Ensin asettuivat vastakkain voittajaehdokas Tehdas ja Konttori. Pelistä muodostui yllättävän tasainen. Varsinkin viimeisessä erässä molempien joukkueiden hermot olivat kireillä. Onni suosi Tehdasta tässä erässä ja voitto tuli 16 — 14 ja koko ottelu päättyi 3 — 0 Tehtaan hyväksi.

Seuraavina tulivat "areenalle" Sähkö ja Rakennus. Tämäkin ottelu oli taistelua pisteistä alusta loppuun. Sähkö, joka on myös yksi voittajaehdokkaista sai nimiinsä ensimmäisen erän. Toisessa erässä Rakennus oppi syöttämään verkolle ja Berseneff teki selvää jälkeä — tosin hänen lyönnistään jotkut olivat heiton rajamailla. Kolmannessa erässä taisteltiin alusta loppuun Sähkön viedessä erän niukasti. Ottelu päättyi 2 — 1 Sähkön hyväksi.

Sitten olivat vuorossa Korjauspaja ja Koneet. Alku meni Korjauspajan nimiin, mutta toisessa erässä koneen pojat panivat töpinäksi ja veivät erän. Kolmannessa erässä Koneen pojat herpaantuivat ja Korjauspaja sai helpon voiton. Ottelun tulos oli 2 — 1. Otteluista voidaan sanoa, että taso oli huomattavasti parempi kuin ensimmäisellä kierroksella.

Ottelujärjestys 18. 11. — 52 on seuraava:

Klo 17.30 Konttori- — Korjauspaja
» 18.30 Rakennusos. — P-koneet
» 19.30 Tehdas — Sähköos.

Pisteet toisen kierroksen jälkeen.

1. Tehdas	6 pist.
2. Sähköos.	5 »
3. Konttori-	2 »
4. Korjauspaja	2 »
5. Rakennusos.	2 »
6. P-koneet	1 »

— KYMIN TEHDAS Kuusankoskella täytti äskettäin 80 vuotta. Eräessä haastattelussa kertoo 52 vuotta tehtaassa palvelut rouva, että tehtaalla oli toiminut "holanterinvööri" Virtanen — pitkäksi Virtaseksi kutsuttu. Virtanen oli Tervakoskelta ja "varmaan ammattimies Tervakosken paperitehtaan ansiosta".

Onko tämän Virtasen sukua vielä Tervakoskella?

ILMOITUKSIA

Tervakosken uuden liiketalomme myymälät

avataan maanantaina, marraskuun 17 p:nä klo 8.

LENTOKONE EDELTÄÄ AVAUSTA:

Sunnuntaina, marraskuun 16 p:nä klo 14 pudottaa lentokone uuden liiketalomme esittelylehtisiä Turenkiin, Leppäkoskelle ja Tervakoskelle. Pieni määrä lehtisistä on numeroitu. Tallettakaa numeroidut kappaleet ja esittäkää ne avauspäivänä pikamyymälässämme. Luovutamme Teille niitä vastaan pienen tervetuliaislahjan.

JANAKKALAN OSUUSKAUPPA r. l.

KANTAKERHON ELOKUVAT

Salattu puutarha

(Margaret O'Brien — Herbert Marshall)

Näytännöt:

Sunnuntaina klo 16.00 ja 19.30.

Maanantaina klo 19.30.

12 v. täytt. lapsille pääsy päivänäyt. t.

Kuntalainen

Oletko tyytyväinen verovarojesi käyttöön?

Saavu Napialan työväentalolle sunnuntaina marraskuun 16 p:nä klo 13 kuulemaan selostuksia.

Kunnan kansakoulujen rakentaminen, työttömyysasiain hoito, taloudellisen tilan kehitys.

Tilaisuus keskusteluun. Saapukaa joukolla.

Janakkalan
Sos. Dem. Kunnallisjärjestö.

Jäsentenväliset

PAINONNOSTOKILPAILUT

pinnakilpailua varten Napialan työväentalossa tiistaina t. k. 18 p:nä klo 18.

Napialan Pyrkivä.

KADONNUT

oikean käden rusk. nahkahansikas Pikukirkon ja Kassarin välille. Löytäjää pyydetään tuomaan se K. E. Nyman'ille Kassariin tai soittamaan puh. 261.

ILMOITAMME

ARV. ASIAKKAILLEMME

liikkeen aukioloajoista, jotka ovat 8—18 ja lauantaisin 8—17.

Voitte myös soittaa ja tilata ajan, puhelin vaihte 515/2.

K a m p a a m o n saamme luultavasti joulukuun alkuun toimintaan.

PARTURI-KAMPAAMO ROINE
Janakkalan O. K:n uudessa toimitalossa.

Tervakosken ammattiosastojen yhteinen
JÄSENILLANVIETTO

Seuratalossa lauantaina 15. 11. klo 20.00.

Ohjelma hauska ja vaihteleva.

Jäsenet perheineen tervetuloa.

T a n s s i a !

Yhteinen huvitoimikunta.

MYYTÄVÄNÄ

uusi Carmen-merkkinen kitara halvalla.
R. Santala, kylä.

KUULTU KAUPASSA

Mies tulee kauppaan, sanoo: saanko lupia.

Ei ole.

Antakaa sitten Sibeliusta.

Hetkeäkään epäröimättä antoi myyjätär miehelle rasian — "Finlandia".

Lieneekö tuo nimitys yleinen, vai leikkasiko myyjättären lanttu salamanopeasti.

HAUSKA ILTA NAPIALASSA

Allekirjoittaneella oli ilo olla mukana epäsofian keskiviikkokerhon illanvietossa 5. 11. Ilta kului rattoisasti laulaen ja leikkien. Ne, jotka eivät olleet mukana, jäivät paljosta vajaaksi. Koska olen kuulut, että kerho kokoontuu poikkeuksellisesti ensi maanantaina, siis 17. 11, kehoitan kaikkia, jotka eivät olleet mukana, saapumaan, sillä niin hauskaa iltaa, joka viime kerralla oli, en ole ollut tilaisuudessa viettämään pitkään aikaan. Sieltä palatessani tunsin itseni vuosia nuoremmaksi. Toivoisin, että nuoriso-osasto jatkaisi aloitamaansa tyyliin ja että kerhoillat tulisivat joka viikkoisiksi. Emäntää myös haluan kiittää hyvästä tarjoilusta.

Kiitollinen mukanaolija.

KIITOS

Kiitän sydämellisesti kaikkia niitä, jotka niin uhrautuvasti valmistivat Hilma Vuorelan hautaus tilaisuutta sekä osanotollaan lievittivät suurta suruani.

Väinö Vuorela.

KIITOS

Kiitän sydämellisesti osakseni tulleesta ystävällisyydestä 60-vuotispäivänäni.

Elsa Elomaa.

KOLMESSA POLVESSA ELÄKKEELLÄ

Tervakoskella lienee "alallaan" myös eräänlainen ennätys, koska kolme polvea nauttii samanaikaisesti eläkettä. Eläkeläinen Eeva Forström, joka on syntynyt 19. 12. 1853 on jäänyt eläkkeelle 1919 ja hänen tyttärensä Edla Miettinen, joka on syntynyt 12. 8. 1881, on jäänyt eläkkeelle 1943 ja kolmannen polven edustaja, edellisen poika, vääpeli Martti Miettinen on armeijan vakinaisesta palveluksesta siirtynyt eläkkeelle kuluvana vuonna.

— KIRJALLISUUTTA. Ensio Toivanen on Yleisradio/Pellervo-Seuran kustannuksella julkaissut "Opin pienkarjan hoitajaksi". Kirja on täynnä hyviä neuvoja ja selventäviä kuvia.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1952.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 47

Lauantaina marraskuun 22 p:nä

1952

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 200:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 5:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15 — 16.30
paitsi lauant klo 9 — 11.

Muut potilaat: arkipäiv. klo 9 — 11.
Torstaiamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammastilakärin vastaanotto
tiistaisin klo 16 — 18 sekä keskiviikkoisin ja
torstaisin klo 9.30 — 11.30.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10 — 12 ja 15 — 16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aattoina klo 10 — 12.

Äitiys- ja lastenneuvola
0 — 7 v. lapsille lääk. vast. otto kk. III tiistai
klo 13 — 14. Terv. sis. tiistaisin klo 13 — 15,
perjantaisin klo 8 — 10.

Odottaville aidoille lääk. vast. otto kk. II
tiistai klo 11 — 13. Kätilön tiistaisin klo 10 — 12.
Synnyttäneille 2 kk. synn. jälkeen II:sta tiistaita
edell. torstaina klo 11 — 13.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8 — 18. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 8 — 17. Sunnuntaisin klo
9 — 13. Puh. 444 tai 445, (ellei 444 vastaa, so-
itettava 445).

Tervakosken postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin klo 10.30 — 11.30,
arkipäivinä klo 9 — 12 ja 15 — 17 ja lauantaisin
klo 9 — 12 ja 15 — 16.

Kansallis-Osake-Pankki
avoinna arkipäivisin klo 9.30 — 14. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 9.30 — 13. Puh. 429.

Janakkalan Osuuskassa
Tervakosken sivukonttori, Eino Uotilalla puh.
410. Auki 8.30 — 13.30, lauant. 8.30 — 12.30.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Seurakuntaviikon viimeinen seura-
kuntailta on tänään lauantaina klo 19
Tervakosken kirkossa. Tunnus: "Elävä
seurakunta tuomioitten alla". Vieraana
puhujana lehtori Eino Seppälä, urkusoole-
neiti Maila Vainio.

Huomenna tuomiosunnuntaina ju-
malanpalvelus, Rippi ja Herran Pyhä
Ehtoollinen klo 10 kirkossa, saarnaa pas-
tori Aarne Laasio.

Seurakuntaviikon päätöstilaisuus
huomenna klo 13 kirkossa. Puhujina ro-
vasti Eevertti Pärnänen, pastorit Laasio
ja Kianto. Pastori ja rouva Laasion lau-
uesityksiä.

Pyhäkoulu huomenna klo 9 kirkossa.
Nuorisopiiri maanantaina klo 19.30
kirkossa.

Evankeliumiyhdistyksen Raamattu-
päivät Paistossa tiistaina ja keskiviikkona
25 — 26. 11 alkaen klo 10 aamulla.

Naisten raamattupiiri keskiviikkona
klo 20 pappilassa.

Tyttökerho torstaina klo 17.30 ker-
huhuoneessa.

Poikakerhot tiistaina (Kansakoululla)
ja torstaina (Keilalla) klo 18.

Kirkkokuoron Hoosinaharjoitus
torstaina klo 19.30 kirkossa.

MARTAT

Tiistaina t. k. 11 p:nä kokoontuivat
martat sähkön merkeissä Marttalaan.
tosin valitettavan harvalukuisina! Silloin
näet esitti talousopettaja Aune Ensio
sähkökäyttöisiä keittiökojeita. Heti en-
simmäiseksi täytyy todeta, että esittely
oli mitä mielenkiintoisin, vaikka ei ajat-
telisikaan ostaa e. m. kojeita. Samoin
saivat martat tutustua hyväksi havaittui-
hin työveitsiin rainan avulla sekä hyvin
kokoontuntuun keittiöapu- + siivousväli-
nenäyttelyyn. Tällainen esitys voi tuntua
liian haetulta monen mielestä, mutta lä-
hemmin ajatellen ymmärtää, että nykyään
aika on rahaa ja mitä paremmat työ-
välineet meillä on, sitä nopeammin sel-
viämme usein ikävästä taloustyöstä. Kun
nyt perustaa kodin aivan alusta, voi esim.
jättää lihamyyllyn, kahvimyllyn, mehu-
myllyn ja kaikki vispilät ostamatta ja
hankkia keittiöönsä sähkökäyttöisen
yleiskoneen, joka tekee kaiken tä-
män sekä vieä paljon muuta. Samoin
erinomainen painekattila säästää
äärettömästi aikaa, joten esim. työssä
käyvä perheenäiti ennättää valmistaa
ruoan aamiaistunnin aikana ja vieläpä
itsekin syödä! Sitä paitsi painekattilassa
ei kiehumisen aikana häviä mitään maku-
ja ravintoarvoja höyryn kautta. Paine-
kattila on hyvin suosittu m. m. Ruotsis-
sa, jossa pyritään yksinkertaistamaan työ-
tapoja ruuanlaitossa. Sähkövuoka
on jo melkein jokaiselle tuttu ja sopii
erittäin hyvin ei sähköistettyyn keittiöön.
Samoin sähkövohvelirauta, jolla
paistuu vohvelit ja paahtuu pihvit. Paahtu-
dettu liha on herkullista ja terveellistä;
nykyään jopa syytetään paistettua lihaa
ja kalaa syövän aiheuttajiksi. — Pihvin
voi myös paahtaa sähkölevyillä tai paahtu-
topannussa tavallisella liedellä. — Erit-
tään tarkoituksenmukainen oli myös sää-
dettävä sähkösilitysrauta, joka
säästää vaatteita sekä on vähemmän va-
rallinen tulipaloo ajatellen. — Työväli-
näyttelyssä kiinnosti ehkä eniten hyvät
nylonharjat, lattiamopit, Apu-Liisat y. m.
Yleensä täytyy todeta, että kaikki eri-
koisvälineet ovat melko kalliita, mutta
esim. Apu-Liisa on mitä parhain "toveri"

siivouspuuhissa. Sillä voi pestä seiniä, ik-
kunoita ja lattiaa liikaa kumartumatta,
kun vaan vaihtaa sopivan harjan tai sien-
nen pidikkeeseen. Plastic-esineitä oli moni-
a, näppäriä pikku keksintöjä, mutta on
sääli, että plasticista tehdään sellaisia
"skoolihirviöitä", joista näimme yhden.
— Meillä on muutenkin liian paljon ala-
arvoisia koriste-esineitä. — Kaikki esineet
olivat tarkoituksenmukaisesti valittu;
ollut näyttely ei ollut herättänyt suu-
rempaa mielenkiintoa. Kaiken kaikkiaan
hauska ja hyödyllinen ilta, josta suur-
kiitokset.

A.

SEURAKUNNALLISET KERHONJOHTAJAKURSSIT

alkavat Tervakoskella pappilassa torstaina
marraskuun 27 p:nä klo 19 ja jatkuvat
perjantaina ja lauantaina klo 19 kirkon
kerhuhuoneessa.

Torstai-illan ohjelma: Raam-
attutunti: "Herää valvomaan ja vah-
vista niitä, jotka ovat olleet kuolemai-
sillaan", pastori Simo Palosuo luen-
toja varhaisnuorisotyöstä, pastori Palosuo,
keskustelua iltahartaus: "Minun Herrani
ja minun Jumalani" maanviljelijä Antti
Kurki.

Perjantai-iltana: Raamattu-
tunti: "Me olemme Jumalan työtovereita",
pastori Lauri Palva, luentoja kerho-
työstä, pastori Palva ja Kianto, keskus-
telua, iltahartaus: "Kaikki minä voin
Hänessä, joka minua vahvistaa", pastori
Mauno Mäkinen.

Lauantai-iltana: Raamattu-
tunti: "Mene tänään tekemään työtä mi-
nun viinitarhaani", pastori Kianto,
luento: "Varhaisnuorisoinen käsittely ja sie-
lullinen ymmärtäminen", maisteri Mar-
jatta Kianto, alustus tyttökerho-
työstä, kerhonsihtori Tellervo Sil-
lantie y. m., iltahartaus: "Älä pelkää,
minä autan sinua", nuorisohjaaja Kai-
no Tolvanen.

Kursseille toivotaan jokaisesta ky-
lästä nuoria ja ainakin yksi pyhäkou-
luopettaja. Kaikki lasten ja nuorten asi-
asta kiinnostuneet ovat tervetulleita näille
kursseille.

LENTOPALLO-OTTELUT

Viime tiistaina suoritettiin kolmas kierros osastojen välisissä lentopallo-otteluissa. Kierroksen aloittivat Konttori ja Korjauspaja. Ottelusta odotettiin tasaista, mutta toisin kävi. Konttori oli ihmeen säyseä tai sanoisinko haluton. Missä oli edellisen kierroksen innostus? Korjauspajalla olikin helppo tehtävä korjata voitto 3—0. Totuuden nimessä on kuitenkin sanottava, että korjauspajan joukkue on paljon yhtenäisempi ja iskuvalmiimpi kuin aikaisemmin. Rakennus ja Koneet pelasivat tasaisen ottelun. Koneiden yritteliäs joukkue vei ensi erän. Muut erät rakennus voitti — onnella varsinkin viimeisen erän. Rakennuksen, vaikka osoittikin 2—1, peli oli lattean näköistä. Koneet näyttävät piristyvän loppua kohden.

Viimeisenä iskivät yhteen kärkijoukkueet Tehdas ja Sähkö. Pelistä odotettiin tasaista ja hyvätasoista ja molemmat toteutuivatkin. Tehdas aloitti lupaavasti ja johti jo 10—2, mutta Sähkö säilytti hermonsä ja vei erän. Toisessa erässä käytiin ankaraa kamppailua voitosta. Johto vaihteli alinomaan, ja mainioita suorituksia nähtiin. Sähkön onnistui viedä erä niukasti. Kolmas erä oli selvästi tehtaan, joten peli päättyi 2—1 Sähkön hyväksi.

Ensi tiistain ottelujärjestys:

Klo 17.30	Konttori — Sähköos.
» 18.30	Tehdas — P-koneet
» 19.30	Korjausp. — Rakennusos.

Pistetilanne kolmannen kierroksen jälkeen:

I Tehdas ja Sähköos.	7 pist.
III Korjauspaja	5 »
IV Rakennusos.	4 »
V Konttori	2 »
VI P-koneet	2 »

— 70 vuotta täyttää t.k. 25 p:nä rva Hilma Lehtinen Marttilassa.

KIITOS

Parhaat kiitokseni niille työnjohtajilleni ja työtovereilleni, jotka lahja-avustuksilla muistivat sairauteni johdosta.

Hjalmar Lehtonen.

Luottamus

on perustekijä pankin ja asiakkaitten välisessä yhteistyössä. Noin 540.000 suomalaisen tallettajan luottamus on kohottanut pankkimme maan suurimmaksi talletuspankiksi.

KANSALLIS-OSAKE-PANKKI
Koko kansan pankki.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT

"KIELLETTY MENNEISYYTENI"

(Robert Mitchum—Ava Gardner—Melvyn Douglas)

Näytännöt:

Sunnuntaina ja maanantaina klo 19.30.

HUOMI

Siitä huolimatta että elokuva tarkastuksessa on hyväksytty esitettäväksi lapsille, on se aihepiiriltään sen luontoinen, ettei sitä voida lapsille suositella. Näin ollen ei Kantakerho ole katsonut olevan syytä järjestää päivänäytäntöä ja toivoo ettei nuorisoo pyrkisi iltänäytäntöihin. Koska elokuvatarkastamon ratkaisut usein ovat täysin käsittämättömät, kehoitamme vanhempia parhaansa mukaan seuraamaan esitettävien kuvien sopivaisuutta lasten eri ikäluokille. Päivänäytöksessä näkee usein joukottain pikkulapsia katsomassa jännityskuvia ja kuvia, joilla ei uskoisi olevan heille mitään tarjottavana. Samalla kehoitamme valvomaan, ettei lapset pyrkisi sellaisiin kuviin, joihin heille erikoismääräyksellä (alle 12 v. — alle 8 v.) on evätty pääsy. Täten voivat vanhemmat tehokkaasti auttaa ovimiehiä heidän vaikeassa tehtävässään.

Tervakosken Kantakerho.

Suurtanssiaiset

Tervakosken Seuratalossa lauantaina t.k. 22 p:nä klo 20—24.

Soittaa Veikko Mäkisen orkesteri Tampereelta.

Liput 150:— Järj. Pato.

Linja-autot:

Klo 19.00 Riihimäki — Punkka — Tervakoski.

Klo 19.00 Turenki — Leppäkoski — Turkhauta — Ryttylä — Tervakoski.

Klo 19.00 Turenki — Tarinmaa — Tuulensuu — Tervakoski.

Klo 19.00 Renko kk. — Kaloinen — Vehmainen — Vähikkälä — Tervakoski.

Napiala — Harjunmäki suunnan

SÄHKÖNKULUTTAJILLE

ilmoitetaan, että sähkövirta on katkaistuna huomenna sunnuntaina klo 8.00—16.00 välisenä aikana.

Tervakoski Osakeyhtiö.

KOKOUS

Tervakosken tehtaan kaikkien järjestyneitten työläisten yleinen kokous Seuratalossa 24.11 klo 16.00. Esillä työllisyys- ja palkka-asiat.

Saapukaa joukolla.

Yhteis. toimikunta.

ILMOITUS

Radion omistajille, jotka asuvat taloissa, joissa on keskusantenni, ilmoitetaan, että radion ja radiokoskettimen välisiä liitosjohtoja ei missään tapauksessa saa ottaa mukaansa asuntoa muuttaessa. Liitäntäjohto kuuluu osana keskusantenniin, eikä ole sanottu, että se sopii toiseen paikkaan, eikä missään tapauksessa käytettäessä tavallista antennia. Liitäntäjohtoja ei myöskään saa itse korjata, ja jos ne eivät sovi radioon, riippuen koskettimien mallista, on molemmissa tapauksissa ilmoitettava yhtiön sähköosastolle, jossa ne korjataan tai vaihdetaan sopiviin.

Tervakoski Osakeyhtiö.

ARV. PAIKKAKUNTALAISET!

Joulun lähestyessä käykää tutustumassa monipuoliseen varastoomme ehkäpä löydätte juuri hänelle sopivan joululahjan meiltä. Varastossamme on suuri valikoima kynttilöitä, kuusenkoristeita ja kortteja y. m. y. m.

Raha-arpoja myymme joulukuun alusta.

Tervakosken
Paperi- ja Kemikalikauppa.

Pikamyymälämme

tarjoaa teille seuraavia ulkolaisia säilykkeitä:

Hedelmäsäilykkeistä mainitsemme m. m.
Aprikoosia merk. Sunpear 202:— purk.
" " Armour 202:— "
Persikka " " 202:— "
Omena " Balhoum 184:— "

sekä

Ghatka krapuja 165:— rasia
Ako " 150:— "

ja

Tanskalaista hummeria 253:— rasia

JANAKKALAN
OSUUSKAUPPA r.l.

KIRJALLISUUTTA

Vanhemmille ja kasvattajille sekä nuorisolle Lois Pemberton, Haikara ei sinua tuonut, 173 sivua, sid. 675:—,

Nykypäivän nuorisolle kirjoitettu sukupuolikasvatusta ja siihen liittyviä ongelmia selvittelevä kirja, josta moni kasvattajakin löytää ratkaisun vaikeisiin pulmiin ja opastaa oikein suhtautumaan näihin kysymyksiin.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1952.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 48

Lauantaina marraskuun 29 p:nä

1952

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 200.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 5.— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtlön henkilökunta arkipäiv. klo 15 — 16.30
paitisi lauant. klo 9 — 11.

Muut potilaat: arkipäiv. klo 9 — 11.
Torstaiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
tiistaisin klo 16 — 18 sekä keskiviikkoisin ja
torstaisin klo 9.30 — 11.30.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10 — 12 ja 15 — 16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aatoina klo 10 — 12.

Äitiys- ja lastenneuvola
0 — 7 v. lapsille lääk. vast. otto kk. III tiistai
klo 13 — 14. Terv. sis. tiistaisin klo 13 — 15,
perjantaisin klo 8 — 10.

Odottaville äideille lääk. vast. otto kk. II
tiistai klo 11 — 13. Kätilön tiistaisin klo 10 — 12.
Synnyttäneille 2 kk. synn. jälkeen II:sta tiistaita
edell. torstaina klo 11 — 13.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8 — 18. Lauantaisin
ja juhla-aatoina klo 8 — 17. Sunnuntaisin klo
9 — 13. Puh. 444 tai 445, (ellei 444 vastaa, soi-
tettava 445).

Tervakosken postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin klo 10.30 — 11.30,
arkipäivinä klo 9 — 12 ja 15 — 17 ja lauantaisin
klo 9 — 12 ja 15 — 16.

Kansallis-Osake-Pankki
avoinna arkipäivisin klo 9.30 — 14. Lauantaisin
ja juhla-aatoina klo 9.30 — 13. Puh. 429.

Janakkalan Osuuskassa
Tervakosken sivukonttori, Eino Uotilalla puh.
410, Auki 8.30 — 13.30, lauant. 8.30 — 12.30.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Adventin jumalanpalvelus huomen-
na klo 10 Tervakosken kirkossa. Yhty-
neet kuorot laulavat Hoosiannan opettaja
Reino Salmelan johdolla.

Pyhäkoulu huomenna klo 9 kirkossa.

Kerhonjohtajakurssien päättäjäisti-
laisuus huomenna sunnuntaina klo 13
Janakkalan kirkolla Rukoushuoneella.

Nummenpään seurakuntailta maa-
nantaina klo 19 Haukalla.

Nuorisopiiri maanantaina klo 19,30
Kerhohuoneessa.

Poikakerhot tiistaina (kansakoululla)
ja torstaina (Keilalla) klo 18.

Lähetysompeluseura tiistaina klo 19
Kerhohuoneessa nti Inkeri Aaltosen jär-
jestämänä.

Rehakan seurakuntailta Koululla
opettaja Poutasella keskiviikkona klo 19.

Tyttökerho torstaina klo 18 kerho-
huoneessa.

PÄIVÄN PUHEENAIHEENA

oikeastaan jo viikkojen ajan on ollut
Janakkalan Osuuskaupan uusi suurmyy-
mä. Siksi tämän kirjoittaja tunsikin
olevansa kuin melkoiseenkin rikkomuk-
seen syypää, kun ei vielä Kaikua paino-
noon pantaessa ollut käynyt sitä hienout-
ta katsomassa. Siksipä päätinkin heti
samana päivänä käyttää ruokatuntini
tutustumiskierrokseen rakennustelineis-
tään kuoriutuneessa myymälässä. Hiukan
hivitti tavallista maalaista tasapainoilla
liukasta polkua pitkin itsepalvelumyymälän
ovelle. Sisälle päästyäni tunsin sen-
tään olevani jo turvallisemmalla maape-
rällä semminkin, kun heti ensimmäisenä
osui silmiini tuttu naama ja jäin mietti-
mään: "missähän kummassa . . ." ja
välähti mieleeni, että lauluveikkojahan
(tai -siskoja) tässä oltiin. Uteliaina kiertelin
ja katselin. Kaikki oli niin puhdas-
ta ja kaunista ja asiallista, että Tervakosken
kauppakulttuuriin tottuneelle väkisinkin
pyrki mieleen, mahtoiko tuo ollenkaan
olla totta. Melkein hän sitä kulki kuin Liisa
ihmemaassa tai amerikkalaisen tavaratalon
asiakas, sillä olihan siellä sellaisetkin
hienoudet kuin ostajia varten varatut
rautalankakorit, joihin voi kerätä haluamansa
tavarat.

Tämä itsepalveluosasto on oikeastaan
sekatavaramyymälä, mutta saa sieltä
myöskin lihaa ja lihajalosteita. Sellofaani-
paperiin käärityt lihapalat on pantu per-
heenemäntiä houkuttelemaan jäähdetyille
hyllyille.

Itsepalvelumyymälän vieressä ovat maito-
ja leipämyymälä sekä rauta-kenkä- ja kangasosastot,
joista jokainen on luku sinänsä.

Ja kun näyteikkunatkin ovat suuret ja
aistikkaasti laitetut, on kai melko

Itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus
6. 12. klo 10 kirkossa minkä jälkeen
sankarihaudoilla käynti.

Tervakosken lähetyksmyyjäiset lau-
nantaina joulukuun 13 p:nä klo 14 — 17 kir-
kon kerhohuoneessa. Kaikkia lähetyksy-
stävii Tervakoskella ja sen ympäristökylissä
kehoitetaan tuomaan myytävää tavaraa
hyvissä ajoin kerhohuoneeseen.

ymmärrettävää, että tervakoskelaisten
kukkarot ovat melkoisen keveitä tuolai-
sen tutustumiskierroksen jälkeen ja
että allekirjoittanutkin ikkunoita katse-
lessaan ajatteli: "Kas vain, tuossa on
aivan samanlainen astiasto kuin se minun
ainoa teekuppini. Sellainen olisi mukava
saada." Onneksi ei minulla ollut lähes-
kään tarpeeksi "käteistä" tuollaiseen pää-
omansijoitukseen, vaan ostokset pysytelivät
paljon vaatimattomammassa puitteissa.

Kotimatalla tapasin sitten erään
Lepolan mummon ja tiedustelin, oliko
hän jo käynyt uudessa kaupassa. "Eeei!
En minä uskalla sinne mennä. Eilen Mä-
kisen kaupassa oli yksi karjalaisukko ja
se sanoi, että oli ihan kuin pyörreissä
eikä ollut ollenkaan tahtonut osata pois
koko kaupasta". Koetin sanoa mummulle,
että se oli vain sitä ensimmäisen päivän
rynnäkköä ja että kyllä sinne nyt jo
mahtuu. Mummo tuumi siihen, että kah-
viahan ne ihmiset sinne meni juomaan,
mutta hän keitti kahvit kotonaan ja
nyt hän on matkalla Riihimäelle ostok-
sille. "Jaa, jaa," mietin mielessäni, "tai-
taa olla aika vaikea läksy oppia muista-
maan, ettei enää tarvitse joka rihmaa ja
nappia Riihimäeltä asti hakea".

Varsinaiset avajaisjuhlat olivat suurta
yleisöä varten sunnuntaina, jolloin
lentokone kierteli heitellen lentolehti-
tisiä, joista kuulemma kolme numeroitua
oli eksynyt Tervakoskelle.

ak

JOULUMERKKI

Joulu, lasten ja hyvän tahdon juhla,
on lähestymässä. Suomen Tuberkuloosin
Vastustamisyhdistys on jälleen lähettänyt
liikkeelle joulumerkkinsä. Tänä vuonna
näemme siinä poron pulkassa ajavan lap-
palaisen. Joulumerkinmyynnin tarkoituk-
sen tiedämme: tahdotaan pelastaa elä-
mälle keuhkotautia potevien äitien vas-
ta syntyneitä pienokaisia siirtämällä
heidät Tampereen tai Oulun joulumerk-
kikotiin hyvään hoitoon ja suojaan tar-
tunnalta. Toistatuhatta lasta on täten jo
maallemme pelastettu.

Kirjeiden ja korttien koristukseksi
kaunis joulumerkki!

LENTOPALLO-OTTELUT

Tiistaina pelattiin neljäs kierros osastojen välisistä lentopallo-otteluista. Kierroksen aloittivat Konttori ja Sähköos. Sähkö voitti odotusten mukaisesti 3—0, mutta tiukalle se otti. Varsinkin toinen ja kolmas erä olivat tasaisia. Sitten olivat vuorossa Tehdas ja Koneet. Tehdas vei täydet pisteet 3—0. Tosin yritteliäs Koneen joukkue piti tehdasta lujalla. Toisessa erässä lämpeni yleisökin antaen tukensa Koneelle, joka johtikin jo 14—10, mutta lopussa tehdas sai kuin saikin viedyksi erän nimiinsä 18—16. Kolmannen erän Tehdas korjasi ylivoimaisesti 15—3.

Viimeisenä iskivät yhteen Korjauspaja ja Rakennusos. Korjauspajan tasaisen varmasti pelaava joukkue ei antanut itseään yllättää ja voitti 3—0.

Viimeisen kierroksen ottelujärjestys:

Klo 17.30	Konttori — Koneet
„ 18.30	Korjauspaja — Sähköos.
„ 19.30	Tehdas — Rakennusos.

Pistetilanne neljännen kierroksen jälkeen:

1. Tehdas ja Sähköos.	10 pist.
3. Korjauspaja	8 „
4. Rakennusosasto	4 „
5. Konttori ja Koneet	2 „

JOULULEIVONNAISKURSSIT

Kuten päivälehdissä on ilmoitettu, järjestää Janakkalan Kotitalouslautakunta Tervakosken uudella koululla 3-päiväiset leivontakurssit, lähinnä joululeivonnaisten merkeissä. Onhan vakiintunut tapa leipoa kotona mahdollisimman monet jouluherkut. Niidenkin, jotka jo leipomisen jalon taidon osaavat, on syytä käydä jotain uutta oppimassa, sillä nykyinen opetussuunta pyrkii kaikessa työn yksinkertaistamiseen.

Opetustunnit pidetään joulukuun 1, 2 ja 3 p:nä iltaisin klo 18. Koska nämä ovat ensimmäiset Kotitalouslautakunnan toimeenpanemat kurssit paikkakunnallamme, toivokaamme runsasta osanottoa. Kurssimaksuna peritään 100:— ja sekin tulee korvatuksi lopettajaisiksi järjestetyillä yhteisillä maistajaisilla, jolloin saamme nähdä oikein joulupöydän herkkuihin.

Suunnatkaamme siis maanantai-iltana tiemme uudelle koululle oikein joukolla!

Janakkalan
Kotitalouslautakunta.

— SAIRASVAUNU, uusi komea "Volkswagen" mallinen, on tällä viikolla saapunut yhtiölle. Sairas- tai loukkaustapauksissa on auto tilattava kuljetusosastolta.

NYT SE PYÖRII

KONDITTORI-LEIPOMOMME

joka on yksi maamme ajanmukaisimpia, Tervakoskella.

Kun työstä myöskin vastaa ammattimies — leipurimestari Soralehto — joka aikaisemmin on työskennellyt maamme eturivin leipomoissa, toivomme sen tyydyttävän Teitä kaikin tavoin.

Antakaapa meidän leipoa puolestanne niin arki- kuin juhlapöytäinkin.

JANAKKALAN OSUUSKAUPPA r.l.

Arvoisa yleisö

A v a a m m e jälleen liikkeemme joulukuun 1 päivänä klo 9.00. — Tervetuloa tutustumaan uuteen myymäläämme.

Kunnioittaen

TEMPPELIKADUN LYHYTTAVARA

A. Virtanen.

Riihimäki, Hämeenkat. 22.

LEPPÄKOSKEN
TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖ
esittää

Napialan työväentalossa sunnuntaina t.k.
30 p:nä klo 20

Kaikenlaisia vieraita

3-näytöksinen hupailu
Kirj. Agapetus. Ohj. Aino Mattila.
T a n s s i a.

Lippuja ennakolta työv. talon vah-
timestarilta 120:—, 100:— ja 50:—.

JOULUKIRJOJEN ESITTÄMIS- JA
MYYNTITILAISUUS

Seuratalossa maanantaina joulukuun 8
p:nä klo 16 — 21.

Turengin
Kirja- ja Paperikauppa.

M i e l u i s i a
L A H J A E S I N E I T Ä
löydätte meiltä.

R I I H I M Ä E N
U U S I K E M I K A L I K A U P P A O Y.
Riihimäki, Shellin vieressä.

Kun hankitte kunnan

HUOPASAAPPAAT

meidän jalkineymälästämme, niin eipä varpaitanne palele pahimmillakaan pak-
kasilla.

Janakkalan Osuuskauppa r.l.
Jalkineymälä.

Myytäväänä
N U K K A M A T T O
Läh. puh. 333.

M Y Y T Ä V Ä N Ä
vähän käytetty keittiön kalusto.

Lähemmin E. Heinonen, Hallakorpi.

KANTAKERHON ELOKUVAT

"David ja Batseba"

(Gregory Peck — Susan Hayward)

N ä y t ä n n ö t:

Lauantaina klo 19.30.

Sunnuntaina klo 16.00 ja 19.30.

Laps. pääsy päivänäytant.

Tervakosken tehtaan työntekijäin
sairaus- ja hautausavustuskassan marras-
kuun varsinainen

kassankokous

pidetään Tervakosken Seuratalossa sun-
nuntaina marraskuun 30 p:nä 1952 klo
13.00 alkavana.

Hallitus.

VPK:n naisjaoston

K O K O U S

maanantaina joulukuun 1 p:nä klo 18
Lempi Uutilalla.

Olemme avanneet tänään

a s u s t e l i i k k e e n

M e i l t ä l ö y t y y:

NAISILLE: Leninkejä, puseroita, hameita, alusvaatteita ja sukkia.

LAPSILLE: Alusvaatteita, sukkia ja suo-
japukuja.

MIEHILLE: Alusvaatteita, päiväpaitoja
ja puseroita.

KAIKILLE: Kankaita, lankoja, vuode-
vaatteita y. m. y. m.

Tervetuloa tutustumaan valikoimiimme.

Hellén Oy.
Eväsojan talo.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1952.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 200:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 5:— mm.

Viikkolista:

Lääkäriin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15 — 16.30
pöytä laut. klo 9 — 11.

Muut potilaat: arkipäiv. klo 9 — 11.
Torstaiamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkäriin vastaanotto
tilstaisin klo 16 — 18 sekä keskiviikkoisin ja
torstaisin klo 9.30 — 11.30.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10 — 12 ja 15 — 16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aattoina klo 10 — 12.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8 — 18. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 8 — 17. Sunnuntaisin klo
9 — 13. Puh. 444 tai 445, (ellei 444 vastaa, soi-
tettava 445).

Kansallisen Osake-Pankki
avoinna arkipäivisin klo 9.30 — 14. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 9.30 — 13. Puh. 429.

Janakkalan Osuuskassa
Tervakosken sivukonttori, Eino Uotilalla puh.
410. Auki 8.30 — 13.30, lauant. 8.30 — 12.30.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Huomenna Itsenäisyyspäivänä on
jumalanpalvelus klo 10 Tervakosken kir-
kossa. Jumalanpalveluksen jälkeen kun-
niakäynti sankarihautoilla torvisoittokun-
nan kanssa.

Kaikkia maamme itsenäisyyttä kun-
niassa pitäviä kansalaisia Tervakoskelta
ja ympäristökylistä kehoitetaan saapu-
maan näihin tilaisuuksiin. Kolehti kan-
netaan sotainvaliideille.

Jumalanpalvelus Leppäkoskella Seu-
rakuntatalossa Itsenäisyyspäivänä klo 13.

Ylihuomenna sunnuntaina on iltai-
kirkko Tervakoskella klo 18. Päiväjuma-
lanpalvelusta ei tuolloin ole Tervakosken
kirkossa. Pyhäkoulu on klo 9.

Tervakosken nuorisopiiri maanan-
taina klo 19.30 kerhohuoneessa. Raina-
filmi-ilta.

Vähikkälän Agricola-kerho maanan-
taina klo 19.30 Antti Kekillä. Vieraana
nuorisiohjaaja Kaino Tolvanen.

Napialan — Uhkoilan — Melkkolan
seurakunta-iltat tiistaina klo 19 Martti
Uotilassa.

Poikakerhot tiistaina (kansakoululla)
ja torstaina (Keilalla) klo 18.

Kelhän ja Kukonnokan seurakunta-
ilta keskiviikkona klo 19 Niinimäessä.

Tyttökerho torstaina klo 18 kerho-
huoneessa.

Tervakosken ja ympäristökylien yhe-
teiset lähetyksenyöiset lauantaina joulu-
kuun 13 p:nä klo 14 — 17 kirkon kerho-
huoneessa. Myytävänä mm. käsitöitä, lei-
vonnaisia, juurikkaita. Kahvitarjoilu.
Lähetyksen ystäviä kehoitetaan tuomaan
myytävä tavara hyvissä ajoin esim. neiti
Teilvero Sillantielle.

ÄITIYSAVUSTUS JA VERITUTKIMUS

Koska viime aikoina lapsilisäys sekä
avioliitossa että sen ulkopuolella on ollut
sangen runsas, lienee paikallaan julkais-
ta seuraava tohtori Väinö Pensalan kir-
joitus.

Taistelussa sukupuolitauteja vastaan
muodostaa erään oleellisen osan taistelu
syynnästä syfilistä vastaan. Suoritet-
tujen tutkimusten mukaan n. 1 %:lla
äideistä on syfilikseen viittaavia muu-
toksia veressä. Synnynäisesti syfilittisiä
lapsia syntyy Suomessa vuosittain n.
25 — 40. Senlisäksi tulevat syfiliksen
aiheuttamat keskenmenot, ennenaikaiset
synnytykset ja kuolleena syntyneet, joista
ei ole olemassa tarkkoja lukuja.

Mitä edellyttää äitiys-
avustuslaki.

Odottavan äidin ja tulevan lapsen
pelastaminen syfiliksestä on pidetty niin
tärkeänä, että on katsottu aiheelliseksi
ryhtyä lakisäätöihin toimenpiteisiin. Tä-
mä oli eräänä syynä äitiysavustuslain
muuttamiseen, mikä muutos tuli erikoi-
sen asetuksen muodossa voimaan 1. 7.
1949. Tällöin annetun asetuksen 2 §:n
ensimmäisen momentin kuuluu:

”Naisen, joka haluaa saada äitiys-
avustuksen, tulee äitiysavustuslain
1 §:n toisessa momentissa mainitussa
tarkoituksessa viimeistään ennen ras-
kaudentilansa neljännen kuukauden
päättymistä käydä lääkärin, kättilön
tai kunnallisen äitiysneuvolan vas-
taanotolla tarkastettavana sekä nou-
dattaa tarkastuksessa tarpeelliseksi
katsottuja neuvoja ja hoito-ohjeita”.

Lex veneris täydentää
edellistä.

Ei vain äitiysavustuslaki, vaan myös
sukupuolitautilaki, Lex veneris, edellyt-
tää, että kaikista odottavista äideistä suo-
ritetaan veritutkimus mahdollisen syfilik-
sen paljastamiseksi. Kuluvan vuoden hui-
tikuun 1 p:nä voimaan tulleen uusitun
sukupuolitautilain 7 §:ssä sanotaan näin:

”Lääkäriin tai kättilön, joka tutkii ras-
kaana olevaa naista tahi antaa hän-
nelle synnytysapua, on otettava hän-
nen hoidettavanaan olevasta naisesta
verikoe mahdollisen sukupuolitaudin
toteamiseksi lääkintöhallituksen an-
tamien ohjeiden mukaisesti”.

Lakien sanamuoto ja tulkinta ovat
täysin selvät, Monista seikoista päätellen
niillä on jo tähän mennessä ollut positi-
ivinen vaikutuksensa. Koska kuitenkin

Sukupuolitautilain Vastustamisyhdistyksen
tietoon oli tullut, ettei äitiysavustuslain
määrämiä ehtoja aina oltu täytetty, eikä
vaadittu, yhdistys päätti keväällä 1952
suorittaa erikoisen tutkimuksen. Yhdistyk-
sen toimesta käännyttiin maan kaikkien
kuntien sosiaalilautakuntien puoleen tied-
ustellen heiltä äitiysavustuksen ehtojen
täyttämistä ja siihen liittyviä kysymyksiä
v:n 1951 aikana.

Yhdistyksen kysely sai sosiaalilau-
takuntien taholta täydellisen ymmärtä-
myksen. Voidaan sanoa, että tulos oli
melkein sataprosenttinen.

Mitä tiedusteluista ilmeni?

Vastausten perusteella saattoi tode-
ta, että vuoden 1951 aikana oli k. o. 501
kunnan sosiaalilautakunnille tehty yhe-
teensä 86.938 äitiysavustusanomusta.
Näistä anomuksista sosiaalilautakunnat
olivat hyväksyneet kaikkiaan 85.128 eli
97,9%.

Yleisenä ilmiönä voi todeta sen, että
todistus äitiysavustuksen saamiseksi yleensä
on hankittu lain määräämässä ajassa
eli ennen IV raskauskuukauden pääty-
mistä.

Maaseudulla lain määräs jätetään
noudattamatta useammassa tapauksessa
kuin kaupungeissa ja kauppaloissa.

Syyt, miksei todistusta ole
hankittu ajoissa.

Vaikka äitiysavustuksen saantia kos-
keva muutos on asetuksena ollut voi-
massa jo yli kolme vuotta, niin yhä
vieläkin osa äideistä hankkii avustuksen
saamista varten tarvittavan todistuksen
raskaudesta vaaditun määräajan jäl-
keen. Syyt tähän saattavat olla mitä
moninaisemmat. Kuitenkin tuntuu oudolta,
että 501 kunnasta 247 ilmoittaa, että
yhtenä syynä on ollut äitien tietämättö-
myys määräyksen voimassaolosta. Missä
vika?

Tietämättömien määrä on prosen-
tuaalisesti yhtä suuri kaupungeissa, kaup-
paloissa ja maalaiskunnissa.

Ottaen huomioon maalaiskuntien
erikoisolosuhteet, on luonnollista, että suu-
remmissa ja harvaanasuissa maalaiskun-
nissa pitkät matkat saattavat olla
eräänä esteenä todistuksen ajoissa hank-
kimiseen. Niinpä 204 maalaiskuntien so-
siaalilautakuntaa pitää pitkiä matkoja
yhtenä syynä. Mutta kun kolme kaupun-
kia ja saman verran kauppaloita ilmoit-
taa myös pitkiä matkoja esteenä, niin
sitä on sentään vaikea ymmärtää, eikä
liene käytäntöä vastaava.

Varsinkin maalaiskunnissa näyttää
yksi syy olevan siinä, ettei äiti ole ajoissa

päässyt liikkeelle kotimiehen puut-
teessa. Näin ainakin ilmoitetaan 62 maa-
laiskunnasta. Kaupunki- ja kaupaloissa
tämä haitta on huomattavasti vähäisempi,
mikä on hyvin ymmärrettävää.

Turhaa kainoutta eli häveliäisyyttäkin on vielä olemassa. Jopa kaupunkilaistenkin keskuudessa, sillä 10 kaupunkia ilmoittaa tämän syyksi. Maalaiskunnissa tämä syy on yhtä yleinen päätellen siitä, että 117 maalaiskuntaa ilmoittaa häveliäisyyden olevan syynä siihen, ettei todistusta hankita ajoissa. Ilmeistä on, että aviottomien raskauksien määrä on omiaan lisäämään näitten äitien lukumäärää.

Lopuksi eräs, ehkä oleellisin syy ja se on odottavien äitien välinpitämättömyys. Ei pidetä niin välttämättömänä hankkia todistusta niin aikaisessa vaiheessa. "Ehtiihän sen", ajattelevat äidit 209 maalaiskunnassa. Samalla tavalla tekevät äidit 18 kaupungissa ja 24 kauppalassa.

PUNAISEN RISTIN

Tervakosken osaston toimihenkilöt ovat jo aikaisimpinakin vuosina muistaneet näin joulun alla Salpausselän parantolaa Nastolassa, mutta tänä vuonna on asia erikoisesti haluttu saada suuren yleisön tietoisuuteen paikkakunnallamme, sillä laitoksen jouduttua valtiolle ei se enää saa minkäänlaisia avustuksia, ja siksi joulua siellä ei odoteta yhtä valoisin mielin kuin ennen.

Parantola on yksinomaan lapsia varten. Nuorin on vajaan 1½ vuoden ikäinen ja vanhimmista ovat jotkut ehtineet täysi-ikäisiksi, koska heitä ei ole voitu siirtää muuallekaan. Parantolassa toimii täydellinen kansakoulu ja lastentarhakin voi aloittaa toimintansa vuoden alusta, jolloin sinne saadaan opettaja. Tärkeintä harrastusmuotoa askartelua varten on myöskin oma opettajansa, mutta välineitä ei ole riittävästi: tarvitaan paperia, kyniä jne., ja yleensäkin lasten toivomukset supistuvat näin vaatimattomiin asioihin. Monet lapset ovat myöskin niin köyhistä tai välinpitämättömistä kodeista, ettei heitä vuosikausiin muisteta siltä taholta, jonka vuoksi pienikin lahja on tervetullut.

Viime kesänä on perustettu sekä tyttöjen että poikien Sisupartiot, jotka nekin osaltaan kertovat siitä elämänmyönteisyydestä, joka kaikesta huolimatta on kaikkien toiminnan alkuunpanevana voimana.

Ensi Kaiussa saamme lukea otteita lasten kirjeistä ja kuulla tarkemmin elämästä parantolassa ja varmastikin lukiesamme huomaamme, kuinka rikas elämä sentään on meidän kohdallamme ja kuinka pienellä uhrauksella voimme antaa oikean joulun tuntua vähempiosaisille.

ak

— 50 vuotta täyttää täällä tänään 5. 12. rouva Elvi Syrjänen.

TERVAKOSKEN TEHTAAN TYÖNTEKIJÄIN SAIRAUS- JA HAUTAUSAVUSTUSKASSAN

marraskuun varsinainen kassankokous pidettiin viime sunnuntaina Tervakosken Seuratalossa. Kokouksen avasi hallituksen varapuheenjohtaja Jukka Keskitalo, jonka jälkeen kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Niilo Niittunen ja sihteeri kokouksen avaja. Hallituksen erovuoroiset työntekijäjäsentien edustajat Lauri Tammi ja Saima Laitinen sekä varajäsen Aapeli Alén valittiin uudelleen. Yhtiö puolestaan ilmoitti nimenneensä hallituksen entiset jäsenet, nimittäin Leevi Syrjäsen varsinaiseksi ja Martti Postin varajäseneksi. Tilintarkastajiksi valittiin Antti Virtanen ja Niilo Niittunen sekä varalle Kalle Sohiman ja Väinö Vuorela. Yhtiö puolestaan nimesi varsinaiseksi tilintarkastajaksi Stig Nilssonin ja varalle Ester Sinivuoren. Lopuksi antoi selonteon kassan nykyisestä tilasta Jukka Keskitalo, jonka selostuksen pohjalla myöskin keskusteltiin.

TEHDAS MESTARIKSI

osastojen välisissä lentopallo-otteluissa.

Viime tiistaina taisteltiin — viimeinen kierros osastojen välisissä lentopallo-otteluissa. Alku näytti nololta, kun koneet eivät saaneet joukkuetta arenalle ja niin sai Konttori luovutusvoiton 3—0. "Oliko johdossa vika", vai mistä johtui koneen saamattomuus?

Seuraavat ottelut olivat herkullista katseltavaa. Ensimmäiset selvitettiin välissä Tehdas ja Rakennus. Tehdasta odotettiin voittajaksi ja niin tapahtuikin, mutta yhden erän vei yritteliäs Rakennus ja tulos 2—1 Tehdasta hyväksi.

Illan viimeinen ottelu oli mielenkiintoisin. Toinen voittajaehdokas Sähkö oli saanut vastaansa Korjauspajan hitaasti kiihdyttävään joukkueeseen. Alku oli tasaista, mutta hienokseltaan remontti oli niskan päällä ja voitti erän niukasti. Toinen erä oli jännittävin. Johto vaihteli tästä, ja yleisö oli asiassa mukana täysin "palkein". Lopulta Korjauspaja veti tässäkin erässä pitemmän korren. Viimeinen erä oli jo laimeampi, ja sen voitti Sähkö, joten korjauspaja voitti ottelun 2—1 ja sekoitti pistetilit. Tämän syksyn lentopallomestariksi tuli Tehdas, tosin äärimmäisen niukalla marginaalilla.

Lopulliset pisteet:

1. Tehdas	12 pist.
2. Sähköosasto	11 "
3. Korjauspaja	10 "
4. Rekennusosasto	5 "
ja Konttori	5 "
6. Koneet	2 "

— MUISTOHETKI SANKARI-
HAUDALLA itsenäisyyspäivänä välittömästi jumalanpalveluksen jälkeen noin klo 10.45. Soittokunta soittaa, pastori Kianto puhuu ja lasketaan kotiseudun seppele.

KANTAKERHON ELOKUVAT

"VALKONAAAMA"
(Bob Hope — Jane Russell)

Näytäntö:

Perjantaina 5. 12 klo 16.00 ja 19.30.

Laps. pääsy päivänäyt.

"EPÄVARMA KOHTALO"
(Barbara Stanwyck—James Mason—Van Heflin)

Näytännöt:

Sunnuntaina ja maanantaina klo 19.30.

Kiell. laps.

TERVAKOSKEN VPK

viettää

PIKKUJOULUJUHLAA

Seuratalossa joulukuun 6 p:nä klo 18.

Toimivat ja kannattavat jäsenet perheineen tervetuloa.

VPK:n puku päälle.

"ILOINEN PUOLITUNTINEN"

Napialan työv. talolla jouluk. 6 p:nä
alkaen klo 18.

Ohjelman suorituksista vastaavat Lahden, Valkeakosken, Toijalan, Ryttylän, Leppäkosken ja Napialan nuorisosastot, kukin 1/2 tunnin pirteällä ohjelmalla. — Lopuksi tanssia.

JOULUMYYJÄISET

Pelastusarmeijan toiminnan tukemiseksi Tervakosken Seuratalossa jouluk. 9 p:nä klo 19.

Tervakosken Paperiteollisuustyöväen osasto 54:n

ALUSTAVA VUOSIKOKOUS

pidetään Tervakosken Seuratalon kerhuhuoneessa joulukuun 7 p:nä klo 10. Käsiteltävät asiat: valitaan ensivuodelle toimihenkilöehdokkaat sekä osastolle luottamusmiehet y.m.

Puheenjohtaja.

Kaikkia

VAAATTURINALAAN

kuuluvaa työtä otetaan vastaan, myös naisten sisäturkkia ja kävelypukuja tehdään.

Vaatturi V. Ocker, Vähikkälä.

ARV. ROUVAT JA NEITOKSET!

Vihdoinkin saimme kampaamomme toimintaan, saatuaamme liikkeemme palvelukseen rva Lyyli Vaitniemen, joka tunnetaan etevänä kampaajana 20 vuoden ajan. Suoritamme kampauksia, kylmää, kemiallista- ja sähköpermanenttia. Kulumien ja ripsien värjäystä sekä hiuksien tyyllileikkausta.

Myös miesten jäykille hiuksille antaa kemiallinen käsittely taipuisuuden.

Aikatilaukset puh. 515.

PARTURI-KAMPAAMO

V. Roine.

LIIKKEESTÄMME SAA:

Leninkejä, puseroita, hameita, alusvaatteita, kankaita, lankoja ja vuodevaatteita.

Hellén Oy, Eväsojan talo.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1952.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 200.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 5.— mm.

Viikkolista:

Lääkäriin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15 — 16.30
päital lauant. klo 9 — 11.

Muut potilaat: arkipäiv. klo 9 — 11.
Torstai- ja lauantai-ilta vastaanottoa.

Hammaslääkäriin vastaanotto
tiistaisin klo 16 — 18 sekä keskiviikkoisin ja
torstaisin klo 9.30 — 11.30.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10 — 12 ja 15 — 16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aattoina klo 10 — 12.

Äitiys- ja lastenneuvola
0 — 7 v. lapsille lääk. vast. otto kk. III tiistai
klo 13 — 14. Terv. sis. tiistaisin klo 13 — 15,
perjantaisin klo 8 — 10.

Odottaville äideille lääk. vast. otto kk. II
tiistai klo 11 — 13. Kätilön tiistaisin klo 10 — 12.
Synnyttäneille 2 kk. synn. jälkeen II:sta tiistaita
edell. torstaina klo 11 — 13.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8 — 18. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 8 — 17. Sunnuntaisin klo
9 — 13. Puh. 444 tai 445, (ellei 444 vastaa, soi-
tettava 445).

Tervakosken postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin klo 10.30 — 11.30,
arkipäivinä klo 9 — 12 ja 15 — 17 ja lauantaisin
klo 9 — 12 ja 15 — 16.

Kansallis-Osake-Pankki
avoinna arkipäivisin klo 9.30 — 18. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 9.30 — 13. Puh. 429.

Janakkalan Osuuskassa
Tervakosken sivukonttori, Eino Uotilalla puh.
410. Auki 8.30 — 13.30, lauant. 8.30 — 12.30.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Lähetysmyyjäiset tänään klo 14—17
kirkon kerhohuoneessa. Myytävänä erilaisia
käsitöitä, Karjalan pirakoita, joulu-
limppuja, torttujen, vehnästä y. m. leivon-
naisia, juurikkaita y. m. s. sekä kirjalli-
suutta, m. m. Päivän Tunnusanoja, Raa-
mattuja, Uusia Testamentteja ja Virsikir-
joja.

Jumalanpalvelus huomenna klo 10
Tervakosken kirkossa, saarnaa pastori
Mäkinen. Tervakosken pyhäkouluun joulu-
juhla huomenna klo 16 kerhohuoneessa.

Hallakorven seurakuntavaen joulu-
juhla sunnuntaina klo 19 koululla.

Nuorisopiiriin joulujuhla maanantai-
na klo 19 Kerhohuoneessa.

Punkan seurakuntavaen joulujuhla
keskiviikkona klo 19 koululla.

Poika- ja tyttökerhojen yhteinen joulu-
juhla torstaina klo 17.30 kerhohuo-
neessa.

Kirkkokuoron joulujuhla ja joulu-
laulujen harjoittelaisuus torstaina klo
19.30 kerhohuoneessa.

Paiston seurakuntavaen joulujuhla
perjantaina klo 19 Antti Seitsoella Pa-
tahovissa.

Tämän syksyn Tervakosken rippi-
koulu kutsutaan kokonaisuudessaan kirk-
koon sunnuntaina joulukuun 21 p:nä klo
10 jumalanpalvelukseen, minkä jälkeen
on rippikoulutunti kerhohuoneessa.

— 99 vuotta täyttää t. k. 19
p:nä eläkeläinen rva Eva Forström
Napialassa.

KIIITOS

Parhaimmat kiitoksemme kaikille
niille, jotka muistivat meitä häääpäivä-
nämme 30. 11. 1952.

Pirkko ja Eero Nyholm.

SALPAUSSELÄN PARANTOLAN LAPSET

ovat muistaneet meitä paksulla pinolla
joulupukille osoitettuja kirjeitä ja näistä
olimme seuraavaan valinneet joitakin
otteita. —

Kukapa uskoisi, millainen murhe-
näytelmä mahtuu niihin muutamiin rivei-
hin, jotka eräs Salpausselän parantolan
potilaista on meille kirjoittanut:

"Vieläkö joulupukki muistaa minua?
Nimenihän on Leena, niinkuin varmaan
muistat. Minä pääsen kai tässä kuussa
kävemään. Minä toivoisin, jos pukki
voisi tuoda minulle semmoisen plastiikki-
sen laukun missä voi pitää kampaa ja
peiliä ym. sellaista. Jos ei sellaista saa
niin sitten mä haluaisin jonkunlaisen ran-
nerenkaan. Kyllä mä olen ainakin koit-
tanut olla kiltti. Täällä kävi yhtenä päi-
vänä tonttukin ja se toi toisille pienen
paketinkin."

Voiko joku kovettaa sydämensä,
kun kuulee tämän jo naiseksi kehittyvän
Leenan tarinan. Hän on sotaorpo, kaiken
lisäksi täysorpo Sallasta ja on maannut
15 vuotta — ymmärrätkö: 15 vuotta!
— samojen seinien sisällä, eikä koskaan
muista kävelleensä ennen parantolaan tulo-
aan, mutta ihme tapahtui ja Leena nos-
tettiin ylös tammikuussa -51. Leena har-
joitteli vuoden ajan ja sai jo käydä ul-
konakin savuain avulla, mutta kun to-
dettiin, että jalat olivat vääressä ase-
nossa korjattiin kesäkuussa toinen jalka
ja nyt on toinen vielä kipsissä. Ennen
joulu poistetaan kipsi ja toivotaan
tietysti hartaasti, että kaikki olisi onni-
stunut. Mutta tragedia ei lopu tähän,
sillä tuskin koskaan voi Leena istua,
sillä vika on selkärangan alanikamissa
ja lantio on jäykistynyt. Märkä on juo-
sut vuosikautia molemmista pakaroista.
Lähtään Leena on jo iso ihminen, mutta
mitä hän tietää lapsuuden iloista. Ei ole
sukkaa, ei kenkiä, ei alusvaatteita, ei
mitään, mutta rannerengasta tekee mieli.
Kyllä sen ymmärtääkin, onhan meillä ta-
vallisilla ihmisillä välttämättömän lisäksi
vähän muutakin ja se tuntuu aivan luon-
nolliselta.

12-vuotias Liisa taasen on kahdek-
san vuotta maannut halvaantuneena pa-
rantolassa ja kirjoittaa kuitenkin: "Minä
voin hyvin. Minä olen ollut täällä 8 vuot-
ta. Nyt minä olen 12 vuoden vanha. Nyt
alan harjoittelemaan kävelyä". Kuinka
suuremmoista elämänmyönteisyyttä sisäl-
tyykään noihin sanoihin ja kukahan meis-
tä voi yhtä vaatimattoman kiitollisena
sanoa: "Minä voin hyvin. Minulle on elä-
mä antanut aivan liian paljon". Liisan
toivomuslistassa ovat kampa, peili, ru-
setti ja "muutakin pientä semmosta kou-
lutyttöjen tavaraa".

Entä osaisimmeko suhtautua elä-
mään yhtä luottavaisesti kuin 16 vuoden
ikäinen Katri, jos olisimme olleet paran-
tolassa 7 vuotta. Hän vain toteaa itses-
tään selvänä asiana, että on mukavaa
päästä parvekkeelle hiljaisen tunnin aika-
na ja että kävelevät pääsevät
ulos maahan — kelkkamäkeen. Onhan
Katrilla kotiväkeäkin, mutta äiti on kir-
joittanut, ettei hänellä ole rahaa kirjeiden
lähettämiseen, ja niin ei häntä ole liaksi

muistettu. Viimeisen neljän vuoden aika-
na hän on saanut yhden paketin, joten
varmaan joku meistä voisi tänä vuonna
ilahduttaa Katria paketilla, varsinkin kun
toivomuksetkaan eivät ole liialliset. Katri
kirjoittaa nim.: "Rakas pukki ole niin
hyvä ja tuo minulle valkoiset plastik hel-
met ja hiusharja, jossa on plastik varsi".

Raakel on ollut parantolassa 8 vuot-
ta ja päässyt siellä ripille -49. Hän kir-
joittaa: "Minulla olisi pieni toivomus
pukille. Olisiko joulupukki hyvä ja toisi
minulle käsipeilin, sillä entinen peili meni
rikki, ja voisiko pukki tuoda vielä sellai-
sen pienen plastiikkipussin, jossa on eri-
laisia pieniä lokeroita, joissa voisi pitää
kynsisaksia ym."

Hänestä kertoo hoitajatartti seu-
raavaa: "Raakel on selkäpotilas ja ala-
puoli halvaantunut. Saa sanoa, ettei kos-
kaan kävele, ajaa rullatuolilla, mutta
vaikeutensa siinäkin, sillä kaikki menee
alle tietämättä. Tyttö kärsii kovasti täs-
tä. Jos täältä lähetetään pois, on epä-
varmaa, tuleeko hän yhtä hyvin hoi-
detuksi. Kaksi — kolme kertaa päi-
vässä hänet kylvetetään ja sittenkin on
vaikea pitää ihoa ehjänä. Raakel ku-
too aika paljon, sen kuin jaksaa, ja lukee
miehelleen. Jos jollakulla on hyljätty pu-
sero, niin olisi tervetullut tai pikkusuk-
kia, jaloissa kun on huono verenkierto.
Mekkoa ei Raakel voi pitää, alapuoli
kiedotaan huopaan. Kuuluu kesällä perus-
tettuun Sisu-partioon. Ensi kesänä toivoo
pääsevänsä myös Lahden lähistölle tule-
valle maailmanleirille. Eiköhän sinne tule
muidenkin maiden Sisu-partiolaisia".

Kaikista sydäntäriipaisevin lienee
Liisa Mannisen kirje: "Rakas joulupuk-
ki, tiedän, että saat satoja kirjeitä ja
kortteja. Jaksavatko tonttusi kaikkea lu-
keakaan. Jospa minä voisin Sinua joten-
kin auttaa, etsiä esim. silmälasiasi, jot-
ka aina ovat hukassa. Sinähän olet jo
niin vanha. Mutta lupaathan minulle,
että luet tämän minun kirjeeni ja vas-
taat sitten jouluna. Minulla on niin kova
suru, ettei tiedäkään, että Liisa tyttö
on muuttanut Nastolaan jouluksi ja sen-
tähdän pyydän Sinua kuuntelemaan. Olen
6-vuotias Liisa Manninen Pudasjärveltä.
Selkäni on kipeä. Äitini on kuollut ja
isälle jäi 5 lasta huollettavaksi. Tiedätkö,
joulupukki, että minulla ei ole koskaan
ollut omaa nukkea, ei helmiä, ei nuken-
astioita, ei mitään omia leluja. Toithan
minulle viime vuonnakin paketin, muis-
tatto itse, mitä siellä oli — ethän taida
muistaa, kun olet niin vanha. Siellä oli
4 — 5 hyvää pullaa ja muistatto, siinä
pullan päällä oli marjaa, ja se oli niin
hyvää pullaa. Ja tiedätkö sinä, joulu-
pukki, että täällä Nastolassa on hyvä olla,
täällä on lapsia, on leluja, on ruokaa.
"Kun minä olin Läänninsairaalassa syötiin
siellä 2 kertaa päivässä, kunnalliskodissa
syötiin 3 kertaa päivässä ja tietääkö täti,
se oli ihan keittoruokaa, ei meillä koto-
na ollut aina ruokaa, ei isä voinut ostaa
niin paljon leipää, joskus oli niin kova
nälkä." Näin kerroin tädille, kun tulin
Nastolaan. Täällä on hyvä olla, olen kiltti
potilas, haluan tulla terveeksi, ei ole haus-
kaa maata ihan hiljaa kovalla patjalla,
pian saan varmaan kipsivuoteen — että
makuuta jatkuu. Saanhan, rakas pukki,

kauniin rusetin ja oman joulukynttilän kynttilänjalokineen. Ja nyt toivotan Sinulle, rakas joulupukki, hyvää terveyttä ja kiitän jo etukäteen, jos tuot pienenkin paketin."

Yhteisen, hauskan kirjeen ovat "tädin" avustuksella kirjoittaneet osasto V:n lapset:

"Rakas joulupukki, me Nastolan parantolan lapset täältä Salpausselän harjulta taas vilkuttelemme Sinulle. Odotamme joulua ihan hirveästi ja olemme odottaneet Sinun tuloasi ihan rauhallisina. Olemmehan olleet aina kilttejä. Kyllähän tänäänkin meidän pienempien salissa kaatui 8 maitomukia ja 2 kaakaopurkkia, Matti halkaisi lautasen, luuli kai lusikkaa vasaraksi ja lautasta laudaksi, mitäs hän nyt muuten olisi kiukunnut. Reijo saa jo kävellä ja sitten me kaikki pienet kävelevät menimme toiseen huoneeseen, tädit kun eivät aina ymmärrä meidän kiukuttelua ja niin me pienet menimme leikkimään leikkausta. Yksi makasi, se oli 3-vuotias Reijo, pöydällä toppatäkin päällä, ja me toiset leikattiin. Miranda oli lääkäri ja hänellä oli parafiniöljyä mukissa ja se kaatui toppatäkilä ja meidän vaatteille ja kaikki on nyt rasvassa ja Reijo jäi leikkaamatta, kun joku tädeistä taas oli vihainen, kun Tikka-pojan kädet olivat ihan kylmät, kun hän pesi kauan käsiään, niinkuin tohtoritätkin tekee ennen leikkausta ja täti oli vihainen, vaikka me ei avattu kuumaa kraanaa, siihen kun pienet eivät saa kaajota, ja sitten Tikka-pojan kädet olivat niin kylmät ja täti ei ymmärtänyt, mitä varten me otettiin tuota öljyä, mutta mitäs me olisimme tehneet, kun sinne patterin lähellekään ei saa mennä tappelemaan, siellä nurkassa olisi hauskaa, mutta kuulithan sen kovan huudon, kun me vähän tapettiin ja Seppo sai patterista haavan päähänsä, ja taas oli täti vihainen ja tohtori-täti ompeli sen haavan, ja ei meitä kukaan ymmärrä. Tulethan sinä, joulupukki, kuuntelemaan meidän huolia, sinulla on kaikkeen ymmärrystä ja neuvoja, mitä meidän oikein pitäisi tehdä. Olemmehan usein kuulleet, että tädit sanovat, että me lapset kiukuttelemme työn ja askartelun puutteessa. Kuulithan, kuinka Raisa ja Maija-Liisakin tänään huusivat, kun eivät saaneet saksia, meillä kun ei ole paljon sellaisia tyyppäpääisiä, joten kaikki eivät voi yhtäaikaan leikellä tai keittää. Meillä kun ei ole nukenastioitakaan kuin ihan vähän ja rikkinäisiä, ja eihän puuroa voi keittää rikkinäisessä kattilassa ja ilman hellaa.

Rakas joulupukki, tuothan meille jokaiselle jotakin. Eihän Sinun radiosi ole aina kunnossa ja ymmärräthän sinä, että keuhkot vahvistuu, kun huutaa, ja sentähden me joskus huudetaan ihan hirveästi. Osaamme me laulaakin ja niin kauniisti, ettet usko. Niin, sitten kuulet kun tulet, ja ellet sinä osaa Nastolaan, jos nyt yleensä pääset sen valtion omistaman tai ostaman Kemijoen yli, niin onhan hyvä, että meidän ääni kuuluu radaalle asti ja silloin jää junasta pois ja tulee kaikille joulurauha, kun me emme enää kiukuttele lelujen puutteessa. Voimme rakentaa palikoista taloja, värittää värikynillä suurelle paperille, ajaa autoa tai junaa, ja sitten ovat nuketkin hiljaa, jos saavat aikaansa ruokaa ja lämpimän tilkkutäkin päälleen. Sinikka ja Lea eivät enää riitele olemattomista kiiltokuvista, kun on oma vihko, liimapullo ja kuvat. Isot tytöt saavat rauhassa lukea herrasväen vanhoja romaaneja. Emme me kyllä ymmärrä, mikä on herasväki ja mikä on romaani, mutta kuva-

kirja ja aapiskukkukirja on meidän ilomme. Tätiä jo ihan naurattaa, jos joulupukki muistaa, että maineskuvista saisi tauluja, jos vaan olisi vanhoja taulun raameja, ja sitten meillä on oma joulu joulukynttilöineen, jos tytöillä on kauniit rusetit soljilla kiinni, etteivät heti huku ja täti ei kiukkaa mistään, kun jokainen lapsi on saanut paketin. Ketään ei ole unohtettu Korvatunturin nimikirjasta, ei 1 v. 5 kk. vanhaa Raimo-poikaakaan, jonka jalat ovat aina kylmät, kun ei ole tossuja. Tule sitten varmasti. Kiitos jo etukäteen."

Lopuksi vielä lainaamme joitakin kohtia parantolan yllöhoitajattaren kirjeestä:

"Kuinka pitkä meillä isoilla on 10 min., jos joudumme odottamaan. Arvatkaa, miten pitkiä ovat minuutit, tunnit ja vuodet lapsen näkökulmasta, lapsen joka odottaa, että joskus vuorollaan pääsis kävelemään, kuten toverit tuossa. Kun olisi edes tylpät saksat ja sanomalehtiä, niin kuvia tekisi. Olisipa nappeja, joita panisi lankaan. Lähetimme kerran erilaisia nappeja langassa 3-vuotiaalle Eeva-Maijalle ja se oli paras tavara. Olisiko Tervakosken tädeillä nappeja, paljon nappeja? — Isommilla lapsilla on talvella koulu, mutta paljon on alle kouluikä. Isommilla on myöskin kesällä perustettu Sisu-partio. 22 tyttöä ja 12 poikaa antoi kesällä partiolupauksen.

Ja sitten tulee mukana hirveän paljon kirjeitä, joista saatte valita. Eihän niitä kaikkia tarvitse, vaikka siellä voikin olla pitkiä rivejä toivomuksia."

Edelläoleva puhuu jo kaikesta puolestaan, eikä tämän kirjoittajan tarvitse enää muuta lisätä, kuin että pienikin lahja on tervetullut ja että jokaisella on varmasti varaa antaa jotakin.

Joka haluaa lähettää henkilökohtaisen paketin, saa käydä hakemassa rouva Kirsti Josefssonilta mieleisensä lapsen nimen ja osoitteen. Lisäksi järjestetään Vesavarassa pakettien teko talkoot, joista lähemmin ilmoituksessa.

ak

— PIENOISRAUTATIE-NÄYTTELY on Riihimäellä, "Voimapesässä", Kallionkatu 15, ja pidetään avoimna parin viikon aikana päivittäin klo 13 — 19.25.

Mielenkiintoinen. Kannattaa katsoa.

K I I T O S

Sydämellinen kiitoksemme Tervakoski Osakeyhtiölle, sekä kaikille sukulaisille ja tuttaville, jotka kunnioittivat rakkaamme **K o n s t a L i n t u s e n** muistoa ja ottivat osaa suruumme.

O m a i s e t.

K I I T O S

Korjauspajalla olevia tovereitani kiitän saamastani rahalahjasta,

T o p i E l o.

KANSALLIS-OSAKE-PANKKI

Tervakosken konttori suljetaan jouluaattona 24. 12. klo 12 sekä pidetään suljettuna lauantaina 27. 12. 52. Muina arkipäivinä pidetään konttori avoimna viikkolistassa mainittuun tapaan.

LEIKKIMINEN

on lapsille kehittävä työtä.

MIELUISIA LELUJA

löydätte meiltä.

Riihimäen

Uusi Kemikalikauppa Oy.
Riihimäki, Shellin vieressä.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT

"VAKOILIJANA OMASSA MAASSAAN"

Richard Basehart — Gary Merrill —

Oskar Werner — Hildegard Neff

N ä y t ä n n ö t:

Lauantaina ja maanantaina klo 19.30.

Kiell. laps.

Tervakosken Padon

PIKKUJOULUA

vietetään Seuratalossa sunnuntaina joulukuun 14 p:nä klo 19.00. — Tervetuloa.

P a t o.

ERÄTOVERIEN PIKKUJOULU

on Vähikkälän Seuratalossa 14. 12 klo 19.30. Maiden vuokraajat sekä jäsenet perheineen tervetuloa.

"Kyöstilä" lähtee Punkan kaupan luota klo 19.00 yöllä takaisin.

Et. Janakkalan Erätoverit r.y.

Yhteinen Salpausselän Parantolaan lähetettävien joulupakettien

PAKETOIMIS-ILTA

pidetään Vesavarassa keskiviikkona 17. 12 klo 19.

Kaikkia asiasta innostuneita henkilöitä pyydetään joukolla saapumaan silloin ja ottamaan mahdolliset lahjatavarat mukaan.

Paiston — Piilonsuon Tiekunnan jäsenten

K O K O U S

19. 12. 52 Paistossa Sairasella klo 19.30.

Asia: talviauraus.

Hoitokunta.

Tervakosken Rakennustyöväen osasto 338:n

ALUSTAVA VUOSIKOKOUS

pidetään Seuratalon kerhuhuoneessa sunnuntaina joulukuun 14 p:nä klo 12. Jöhtökunta tuntia ennen.

P u h e e n j o h t a j a.

Et. Janakkalan Maatalousseuran ja Maatalousnaisten

SYYSKOKOUS

on Mattilassa joulukuun 18 p:nä klo 19.

J o h t o k u n n a t.

TYÖNJÖHTAJAT!

Lähtö Turengin Sokeritehtaalte pääportilta 13. 12. 52 klo 15.00.

Rouvat mukaan.

P u h. j o h t.

"JOULU ON JO OVELLA"

Kuusen koristeita ja kynttilöitä, joululiinoja, käärepaperia, lahjapakkauksia, plastikliinoja y. m.

Myös tammikuun raha-arpoja.

Tervakosken

P a p e r i - j a K e m i k a l i k a u p p a.

Oletteko muistaneet jättää

KINKKUTILAUKSENNE

myymälöihimme, vielä ennättää jos asia on unohtunut.

Samalla pyydämme huomauttaa, että varmistaaksenne itsellenne joulutäytekkä, pyydämme myöskin näiden tilaukset jättämään hyvissä ajoin ja viimeistään 20. 12. mennessä.

J a n a k k a l a n O s u u s k a u p p a r. l.

JOULUKSI VERHOKANKAITA

eri laatuista ja hintaisia. Lasten kerrastoja sekä ns. "Nukku Matti" yöpaitoja.

J a n a k k a l a n O s u u s k a u p p a r. l.

Tervakosken kangasmyymälä.

MYYTÄVÄNÄ hokkarit (amerik. mall.) N:o 39 halvalla. Puh. 291.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1952.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 200.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 5.— mm.

Viikkolista:

Lääkäriin vastaanotto
yhtlön henkilökunta arkipäiv. klo 15 — 16.30
pöytä laut. klo 9 — 11.

Muut potilaat: arkipäiv. klo 9 — 11.
Torstai- ja lauantai-iltoihin ei vastaanottoa.

Hammaslääkäriin vastaanotto
tiistaisin klo 16 — 18 sekä keesiviikkoisin ja
torstaisin klo 9.30 — 11.30.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10 — 12 ja 15 — 16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aattoina klo 10 — 12.

Äitiys- ja lastenneuvola
0 — 7 v. lapsille lääk. vast. otto kk. III tiistai
klo 13 — 14. Terv. sis. tiistaisin klo 13 — 15,
perjantaisin klo 8 — 10.

Odottaville äideille lääk. vast. otto kk. II
tiistai klo 11 — 13. Kätilön tiistaisin klo 10 — 12.
Synnyttäneille 2 kk. synn. jälkeen II:sta tiistaita
edell. torstaina klo 11 — 13.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8 — 18. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 8 — 17. Sunnuntaisin klo
9 — 13. Puh. 444 tai 445, (ellei 444 vastaa, soi-
tettava 445).

Tervakosken postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin klo 10.30 — 11.30,
arkipäivinä klo 9 — 12 ja 15 — 17 ja lauantaisin
klo 9 — 12 ja 15 — 16.

Kansallisen Osake-Pankki
avoinna arkipäivisin klo 9.30 — 14. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 9.30 — 13. Puh. 429.

Janakkalan Osuuskassa
Tervakosken sivukonttori, Eino Uotilalla puh.
410. Auki 8.30 — 13.30, lauant. 8.30 — 12.30.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Jumalanpalvelus huomenna klo 10
Tervakosken kirkossa. Kolehti kannetaan
jouluavun jakamiseksi Tervakosken ja
ympäristökylien puutteessa oleville per-
heille.

Syksyn rippikoulu kutsutaan huomenna
kirkkoon klo 10 jumalanpalveluk-
seen ja sen jälkeen kerhohuoneeseen, jossa
on rippikoulutunti.

Vähikkälän seurakuntaväen joulu-
juhla huomenna klo 19 Seuratalossa.

Kastesurat huomenna klo 14 Kel-
hässä Eemeli Puhalla.

Jouluaaton hartaushetki Tervakos-
ken kirkossa jouluaattona klo 17. Ohjel-
massa mm. lapsikuoron laulua urkujen ja
jousien säestyksellä. Tilaisuus kestää noin
45 minuuttia ja toivotaan, että monissa
perheissä voitaisiin joulunvietto aloittaa
tällä tilaisuudella.

Jumalanpalvelus jouluaamuna klo 7
Tervakosken kirkossa. Kirkkokuoro lau-
laa. Lastenjumalanpalvelus 2. joulupäi-
vänä, Tapaninpäivänä klo 12 Tervakos-
ken kirkossa. Tilaisuus on tarkoitettu kai-
kille seurakuntalaisille, mutta toivotaan
sinne runsaasti lapsia.

Vuoden viimeisenä sunnuntaina 28.
12 viattomien lasten päivänä vietetään
jumalanpalvelus Tervakoskella klo 18
iltakirkkona.

— 80 vuotta täytti t. k. 18
p:nä rouva Maria Tammi Lepolassa.

— 70 vuotta täyttää täällä
t. k. 24 p:nä työnjohtaja Väinö Helle.

— Kunnan terveysisä-
lemällä 19. 12. — 30. 12. 1952.

INS. SERLACHIUKSEN PUHE VANHUSTENJUHLASSA

Arvoisat kutsuvieraat!

Vuosi 1952 lähentelee loppuaan ja
olemme hyvien perinteiden mukaan saa-
puneet tähän juhla- ja kirkkoristettuun Seuran sa-
liin joulukuusen ympärille yhdessä viettä-
mään vanhusten juhlaa. Haluan lausua
Teidät sydämellisesti tervetulleiksi ja toi-
von, että tulette täällä viihtymään.

Martat ovat kauniisti somistaneet
juhlahuoneemme ja huolehtivat illan
tarjoilusta, mistä lausun heille parhaat
kiitoksemme.

Jälleen on vuosi vierinyt siitä, kun
viimeksi vietimme yhteisen joulujuhlam-
me. Rivit ovat hertvuneet ja moni
uskollinen palvelijamme on poistunut
joukostamme. Kunnioitettu olkoon heidän
muistonsa. Joukossamme on myöskin
uusia eläkkeelle siirtyneitä, jotka ensi
kerran ovat mukana tässä perinteiden-
mukaisessa illanvietossamme.

Olen näissä juhlissa viime vuosina
antanut Teille lyhyen katsauksen vuoden
tapahtumista, jotka ovat vaikuttaneet
tehtävämme toimintaan ja tuotantoelä-
män rytmiin. Sallittakoon minun nytkin
muutamalla sanalla valaista taloudellista
elämää vuoden 1952 aikana.

Tulevaisuudenkuva ei tällä hetkellä
ole erikoisen valoisia. Tilauksia on niukan-
laisesti ja koneita on pysäytetty tai py-
säytetään. Tämä luonnollisesti painaa
mieltämme. Toivon kuitenkin, että kaikki
saamme viettää rauhallisen joulun ja
että uusi vuosi muodostuu meille kaikil-
le menestykselliseksi ja onnelliseksi.

Kulunut vuosi on taloudellisessa
mielessä ollut varsin merkityksellinen.
Maamme on suorittanut loppuun raskaan
sotakorvauksen ja siten vapautunut niis-
tä velvollisuuksista, jotka aina sodan
jälkeen ovat sitoneet sen talouselämää
ja joiden vaikutukset ovat tuntuneet
myöskin yksityisen kansalaisen elämässä.
Syytä on toivottu, että tämän jälkeen
verorasitus ainakin jossakin määrin ke-
ventyisi, mutta näin ei liene asian laita
johtuen tämä sekä poliittisista että talou-
dellista seikoista. Joka tapauksessa on
tyytytyksellä todettava, ettemme enää
ole pakotettuja vastikkeetta luovutta-
maan tuotteitamme, vaan saamme va-
paasti johtaa vientimme niihin maihin,
jotka ovat niistä kiinnostuneita. — Mut-
ta myöskin muussa suhteessa on vuosi
ollut varsin mielenkiintoinen. Olympia-
kisat muodostuivat urheilullisesti, vai-
kei kenties taloudellisesti, erittäin onnis-
tuneiksi. Tosin ulkomainen matkailija-
määrä oli laskettua huomattavasti pie-
nempi, mutta kisojen mainosarvo tule-
vaisuutta silmälläpitäen oli suurimerki-
tyksellinen, joskaan tällaisia arvoja, jotka
ovat vaikeasti mitattavissa, ei pidä yli-
arvioida. — Kuluneen vuoden tilinpäät-
östä tehtäessä on myöskin tulopuolelle
kirjattava se seikka, että maassamme
vallitsisi työrauha ja että valtiollinen
asemamme on vahvistunut ja poliittinen
elämä sujunut suurin piirtein häiriinty-
mättä.

Olen tässä luetellut joukon myönteisi-
ä seikkoja, jotka eivät ole olleet vaikut-
tamatta kansamme elämään tämän vuo-
den aikana. Valitettavasti näihin ei voida
laskea suhdanteiden kehitystä ja maata-
louden satoa, joka sateisten korjuuilmoin-
jen takia tuli heikonlaiseksi. — Kuten
tiedämme, elimme vuoden vaihteessa kor-
keakonjunktuurin merkeissä. Selluloosan
hinta kiipesi arvaamattoman korkealle
nostaen samalla paperinkustannusten ta-
soa varsin arveluttavasti. Paperin hinnat
seurasivat vähitellen mukana, mutta eivät
saavuttaneet selluloosan huipputasoa.
Pahinta oii kuitenkin, että muidenkin
teollisuudessa tarvittavien hyödykkeiden
ja kustannusten taso seurasi samaa kehi-
tystä ja kun paperin hintataso laski suh-
danteiden kääntyessä laskusuuntaan hel-
mikuusta lähtien, muu kustannustaso,
m. m. palkat, ei seurannut mukana. Olem-
me nyt joutuneet varsin outoon asemaan
sikäli, että paperin hinnat ovat alhaiset,
mutta valmistuskustannukset kautta lin-
jan liian korkeat. Jokapäiväisessä työssä
joudumme päivittäin seuraamaan va-
mistuskustannusten tasoa ja on meidän poik-
keuksetta todettava, että kaikki kustan-
nuserät ovat kiinnilyödyt. Päättävänä
taustana päättyy tutkimus sis. lehduttomaan
umpikujan, josta olisi päästävää. Yksi
keino päästä ainakin osittain korkeista
tuotantokustannuksista on tehdaslaitok-
sien ja menetelmien uusiminen, yksinker-
taistuttaminen ja rationalisointi. Tätä
silmälläpitäen onkin Tervakoskella jatket-
tu sitä uusimistyötä, josta viime vuosina
olemme Teille kertoneet. Kesän alussa
alkoi jo menekkipula tuntua, ja olimme
pakotettuja pysäyttämään yhden, ajoit-
tain kaksikin koneetta. Tätä aikaa käy-
timme hyväksemme korjaamalla ja hie-
man uusimalla koneita. Lisäksi asenneti-
in paikolleen uusi suuri loppukattila
ja pantin alulle uuden koneen paperihal-
lin rakennustyöt. Lukuisia viimeistelytyöitä
saatiin loppuunsaoritetuiksi. Näistä mai-
nittakoon keskusvarasto, hakkurirakennus
laitteinen ja kuljettiminen sekä voima-
laitoksen laajennustyöt. Lokakuun lopus-
sa saatiin uusi vastapaineturpiini pyöri-
mään. Ryttylän makasiinin laajennustyöt
on myöskin saatu miltei loppuunsaorite-
tuiksi ja uusi autohalli korjaamoinen on
pääpiirteisään valmistunut. Työn alla on
sitäpaitsi uusi, suuri liike- ja asuintalo.
Näin ollen voidaan sanoa, että kulunut
vuosi laskusuhdanteista huolimatta on
Tervakoskella ollut vilkkaan työn ja ra-
kennustouhun aikaa.

Ehkä moni tervakoskelainen, joka
on seurannut tätä kenties kiihottavaa ja
vilkasta työtä rakennustyömailla, ihmet-
telee, että näin on voinut jatkua, vaikka
suhdanteet ovat muuttuneet siinä määrin,
että valtionkin taholta lopetettiin n. s.
suhdannepäätökset. Tähän voin vastata,
että vaikka laajennusohjelma päätettiin-
kin hyvien suhdanteiden vallitessa, olimme
tietoisia siitä, etteivät ne voi kauan jat-
kua, mutta toivoimme, että uusi laajen-
nettu ja osittain uusittu tuotantokoneisto
olisi valmiina, kun markkinat jälleen tulle-
vat normaaleiksi ja kysyntä vilkastuu.
Tuleeko näin käymään, on luonnollisesti
ennenaikaista ennustella.

Myöskin sosiaalisella alalla on erinäisiä parannuksia vuoden aikana saatu aikaan, ja laskisin niihin kuuluviksi lääkärin ja hammaslääkärin vastaanottotilat ja myöskin röntgenkoneen sekä n. s. Huunan omakotialueen raivaus- ja viemäri-työt. Paikkakunnan kasvot ovat myöskin muuttuneet uudenaikaisen apteekin valmistuttua sekä saatuaamme uuden, kauan kaipaamamme hotellin ja ravintolan.

Kuluneen vuoden aikana on siis varsin paljon saatu aikaan ja on meidän oltava kiitollisia siitä, että olosuhteet ovat sallineet ohjelman toteuttamisen ja että työrauha on säilynyt koko vuoden ajan. Toivokaamme, että maailmassa säilyy rauha ja että teollisuutemme häiriintymättä saa toimia ja kehittyä siten myötävaikuttaen kansamme elintason nostamiseen.

MAISTERI AIMO MARKKULA

Kansakoulunopettaja Aimo Markkula, joka useamman vuoden on toiminut "epäpätevänä" opettajana Tervakosken Yhteiskoulussa, on vapaa-ajoinaan tarkokkaasti opiskellut ja kesäisin käynyt Jyväskylän Kasvatustieteellisen Korkeakoulussa ja siellä suorittanut tutkintoja jotka ovat johtaneet siihen, että hänestä nyt on tullut pätevä suomenkielen maisteri.

Maisteri Markkula on osoittanut oikeata suomalaista sisua, kun otetaan huomioon, että hän koulussa on suorittanut täydet työpäivät, on muodostanut perheen ja ahtaissa oloissa kasvattanut lapsiaan. Lukemiseen eivät päivät ole riittäneet, vaan usein on yön hiljaiset hetket pitänyt ottaa avukseen. Tiedämme myöskin, ettei maisteri Markkula tänä aikana ole vetäytynyt syrjään kylän siivostelämästä, vaan on säännöllisesti käynyt esim. mieskuoron harjoituksissa ja monessa juhlassa esiintynyt omine tuotteineen.

Lakki päästä tällaiselle tarmon miehelle.

PARHAAT KIITOKSEMME

Tervakoski Oy:n johdolle meille järjestystä erittäin arvokkaasta joulujuhlasta ja lahjoista. Samoin haluamme lausua kiitoksemme myös kaikille niille henkilöille, jotka muodossa tai toisessa olivat mukana juhlien järjestelyssä.

Siunausrikasta Joulua teille kaikille toivottaen

E l ä k e v a n h u k s e t .

KIITOS

Kiitän työtovereitani ja V. P. K:n jäseniä, jotka muistivat minua rahalahjalla.

Hj. M u s t o n e n .

— POSTITOIMISTO on avoinna jouluaattona klo 9 — 15,15 sekä uudenvuoden aattona klo 9 — 12 ja 15 — 16.

— SEURAAVA KAIKU ilmestyy vasta uudenvuoden aattona ja sitä seuraava vasta tammikuun 10 p:nä.

Monet oivat JOULULAHJAT sekä lapsille että aikuisille ehditte vielä ostaa Tervakosken Paperi- ja Kemikalikaupasta.

MYYTÄVÄNÄ 4—5 vuotiaan lasten harrastusmaata kaniturkki. Puh. 247 (Liljelund).

ILMOITUKSIA

TERVAKOSKEN MIESKUORON

Uuden Vuoden vastaanottajaiset

pidetään Seuratalossa 31. 12 klo 20.

S i r p a l e o h j e l m a a — T a n s s i a

Mieskuoro, Orkesteri, Reino Salmela, Kalle Väänänen, Heimo Lehmusvuori (säestys), SAMI yhte, Yleisö.

Ohjelma aloitetaan tasan klo 20. — Ovet suljetaan klo 21.30.

Pidennetty aika.

Liput:	Lippujenmyynti Seuratalossa:
pöytäpaikat aihaalla: 300:— 200:—	27. 12 klo 17 — 19
pöytäpaikat parvella: 200:— 150:—	28. 12 » 15 — 17
seisomapaikat: 150:—	31. 12 » 18 —

Pöydät ovat numeroidut. Liput on lunastettava ennakkomyynnissä, tilauksia ei siis oteta vastaan.

Napialan Työväen Näyttämö

esittää Napialan työväentalossa 1:nä joulupäivänä klo 20 3-näytöksisen näytelmän

"VIERASHUONEEN SALAISUUS"

Kirj. Akseli Tola, ohj. Pentti Lähde

T a n s s i a

Liput 120:— ja 100:—. Ennakolta vahtimestarilta.

Tapanin tanssiaiset

Tervakosken Seuratalossa perjantaina t. k. 26 p:nä klo 20 — 24.

Soittaa: S a m i n y h t y e .

Liput 120:—. Järj. P a t o .

JOLUKUUSEN

sähkökynttiläsarjat y. m. jouluun liittyvät valaistus- ja sähkölaitteet on tarkistettava hyvissä ajoin ennen joulua, sillä jouluaattona ei työskennellä sähköverstailla eikä näin ollen ollen saada aattona korjaajaa. Jos kuitenkin kuluttajien omilla laitteissa huomataan vikoja vasta aattona, on tällöin käännytävä suoraan jonkun sähköasentajan puoleen, joka auttaa, mikäli omilta joulukiireiltä kerkiää.

Tervakoski Osakeyhtiö.

PUHELIN- JA SÄHKÖLASKUT

maksettava kassaan 5. 1. 53 mennessä. Tervakoski Osakeyhtiö.

VESAVARA

on suljettuna 22. 12. alkaen. Päiväkotiiin otetaan lapsia perjantaina 2. 1. -53 ja lastentarhaan 12. 1. -53.

ARV. NAISET

Paljon kysyttyä Henna hoitoa hiuksillenne suoritamme.

Soittakaapa puh. 515, niin varaamme ajan haluamaanne käsittelyyn.

Kampaajamme on suorittanut Diplomin m. m. kylmäpermanenttauksessa.

Miesten jäykille hiuksille kemiallinen käsittely antaa taipuisuuden. Tähän käsittelyyn varaamme ajan myös itäisin.

Toivotamme hyvää joulua.

PARTURI-KAMPAAMO ROINE.

PARAS JOULULAHJA

on miellyttävä huonekalusto. Vielä ennen joulua on mahdollisuus saada hauskoja, erimallisia lepotuolia, vuodesohvia kalustoja, rottinki kalustoja, peiliä, patjoja ym. Myöskin huonekalukangasta saatavana.

Perttulan Huonekaluliike, Ryttylä.

Välittäjä R. Virtanen, Rauhala.

Puh. Tervakoski 471.

KANTAKERHON ELOKUVAT

Lauantaina 20. 12 klo 19.30
Sunnuntaina 21. 12 klo 16.00 ja 19.30

"PROFESSORI"

(Danny Kaye — Virginia Mayo)

Lauantaina 27. 12 klo 19.30
Sunnuntaina 28. 12 klo 16.00 ja 19.30

"KUOLEMATON CARUSO"

(Mario Lanza — Ann Blyth)

Torstaina 1. 1 klo 16.00 ja 19.30
Perjantaina 2. 1 klo 19.30

"PUNAISET KENGÄT"

(Anton Walbrook — Marius Goring — Moira Shearer)

Laps. pääsy kaikkiin päivänäytnt.

Joulukirjojen

ESITTÄMIS- JA MYYNTITILAISUUS
Seuratalossa maanantaina joulukuun 22 p:nä klo 16 — 21.

Turengin
Kirja- ja Paperikauppa.

Toivotamme asiakkaillemme

RAUHALLISTA JOULUA

ja

HYVÄÄ UUTTA VUOTTA

Tervakosken Osuuskauppa r.l.

Liikkeemme maito-osasto on auki Tapaninpäivänä 26. 12 klo 8 — 10.

Saimme

PIKAMYYMÄLÄMME

ensimmäisen erän useamman laatuista jouluhedelmiä, joita suosittelimme ostettavaksi nyt ennen joulukiireitä.

Janakkalan Osuuskauppa r.l.
Pikamyymälä.

VIELÄ EHDITTE

kutoa villalangoistamme jotain pientä joululahjoiksi sopivaa. Meiltä saatte joululahjoja koko perheellenne. Olemme saaneet kaunista kylpytakki- ja verhokangasta.

H e l l e n O y .

SUNNUNTAILEHDET

Niitä henkilöitä, jotka haluavat v. 1953 aikana saada lehdet sunnuntaisin Tervakosken postitoimistosta, pyydetään ilmoittamaan tilaamiansa lehtien nimet sekä sen nimen, jolla lehti on tilattu, rouva Eila Miettiselle sunnuntaina joulukuun 21 tai 28 päivänä. — Huom. tammikuussa ei enään voida ottaa jakeluilmoituksia vastaan.

Jakelumaksu v. 1953 on 150:—, mikä pyydetään suorittamaan ilmoittautumisen yhteydessä.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1952.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 52

Keskiviikkona joulukuun 31 p:nä

1952

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 200.— VUODELAT
ILMOITUSHINTA 5.— mm.

Viikkolista:

Lääkäriin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15 — 16.30
pöytälauant. klo 9 — 11.

Muut potilaat: arkipäiv. klo 9 — 11.
Torstaiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkäriin vastaanotto
tiistaisin klo 16 — 18 sekä keskiviikkoisin ja
torstaisin klo 9.30 — 11.30.

Tehtaan ensiapuasema
on avoinna arkipäivisin klo 10 — 12 ja 15 — 16.
Lauantaisin ja juhlapäivien aattona klo 10 — 12.

Äitiys- ja lastenneuvola
9 — 7 v. lapsille lääk. vast. otto kk. III tiistai
klo 13 — 14. Terv. sis. tiistaisin klo 10 — 12.
perjantaisin klo 8 — 10.

Odottaville äidille lääk. vast. otto kk. II
tiistai klo 11 — 13. Kätilön tiistaisin klo 10 — 12.
Synnyttäneille 2 kk. synn. jälkeen II:sta tiistaita
edell. torstaina klo 11 — 13.

Tervakosken apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8 — 18. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 8 — 17. Sunnuntaisin klo
9 — 13. Puh. 444 tai 445, (ellei 444 vastaa, soi-
tettava 445).

Tervakosken postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin klo 10.30 — 11.30,
arkipäivinä klo 9 — 12 ja 15 — 17 ja lauantaisin
klo 9 — 12 ja 15 — 16.

Kansallis-Osake-Pankki
avoinna arkipäivisin klo 9.30 — 14. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 9.30 — 13. Puh. 429.

Janakkalan Osuuskassa
Tervakosken sivukonttori, Eino Uotilalla puh.
410. Auki 8.30 — 13.30, lauant. 8.30 — 12.30.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Uudenvuoden vastaanotto uuden-
vuodenyönä klo 24 torilla ison kuusen
juurella. Ohjelmassa m. m. puhe ja tor-
visoittoa.

Uudenvuodenpäivänä jumalanpalve-
lius klo 12 Tervakosken kirkossa.

Ensi sunnuntaina 4. 1. 53 klo 18
jumalanpalvelus ja Herran Pyhän ehtoole-
n vietto Tervakosken kirkossa.

Loppiaisena jumalanpalvelus klo 10.

— 60 vuotta täytti 23. 12. enti-
nen tervakoskelainen, Vesi- Putkitus Oy:n
toimitusjohtaja, talousneuvos Uno W.
Salmio Helsingissä.

— Suomen Autoklubin
hallitus on 22. 11. 52 myöntänyt ammat-
tiautonkuljettajain hopeaisen ansiomerkin
m. m. Väinö Ilmari Laaksolle ja Uno
Armas Niittyselle Tervakoskelta.

PADON TOIMINTAA

Ihmisten vapaa-ajan harrastukset
yhteiskuntaelämässä jakautuvat kunkin
yksilön niihin kohdistuvan mielenkiinnon
mukaan. Nykyinen yhteiskuntaelämä
kykenee m. m. meillä täällä Tervakoskel-
la tarjoamaan paljon hyviä harrastus-
kohteita, joiden toiminta ja aikaansaam-
okset kieltämättä tuovat paljon arvo-
kasta lisää ja vaihtelua yhteiskuntamme
elämään.

Tervakosken Padon äskettäin viet-
täessä 50-vuotista toimintakauttaan voim-
me sanoa sen tähänastisella toiminnallaan
myös antaneen oman panoksensa tämän
yhteiskuntarakenteen hyväksi. Se on näi-
nä vuosikymmeninä koonnut huomatta-
van paljon nuorisoa riveihinsä, sekä tuo-
nut näille sellaista toimintaa, mikä osal-
taan on myös koitunut tämän yhteisöm-
me yhteiskuntarakenteen hyväksi. Se on
ylläpitänyt ja toiminnallaan edesauttanut
terveitä elämäntapoja vaativia harras-
tuksia.

Jos olemme olleet tilaisuudessa seu-
raamaan entisten seuran toiminnassa mu-
kana olleiden yksilöiden ponnistuksia
jokapäiväisen elämän alalla, huomaamme
hämmästyttävän monen heistä nousseen
ja menestyneen olemassaolon kamppai-
lussa ulkopuolella oman yhdyskuntamme.
— Varmaan tähän menestykseen on
suurelta osaltaan edesauttanut urheiluel-
ämän kasvattamat terveet elämäntavat
sekä sen kehittämä voimakas tahto.

Kun seura nyt lähtee uudelle puo-
livuosisataiselle taipaleelle, pitääkää mie-
lessänne, varsinkin Te nuoret, että silloin
kun taasen joskus laaditaan historiikka
seuran toiminnasta, sieltä löytyisi mah-
dollisimman monta nimeä, joiden elämän-
kaari kertoisi ponnistuksista ja pyrki-
myksistä uusiin elämänarvoisiin tavoit-
teisiin.

* * *

Silmäillessämme hieman kuluneen
vuoden toimintaa voimme katsoa sen
olleen verrattain vilkasta. Kevättalvella
jääkiekko, joka uudelleen on tullut seu-
ran ohjelmaan, herätti hyvin vilkasta mie-
lenkiintoa ripeillä otteluilla, joita jaoston
puolelta jo useita ehdittiin järjestää.

Pesäpallolijat voivat katsoa kulu-
neen kilpailukautensa olleen yhden me-
nestyksellisimpiä, sillä olihan sen nuoret
kolmessa sarjassa saavuttaneet piirin
mestaruuden ja seniorit toisen tilan, ko-
hoten jälkinmäiset lisäksi Suomisarjaan.

Yleisurheilussa kykeni seura edel-
leen vuoden saavutusten johdosta pysy-
mään I luokassa, johon se jo edellisenä
vuonna oli onnistunut kohoamaan. Tun-
tuu lisäksi siltä, että se tässä lajissa on
edelleen kipuamassa ylemmille portaille
piirin asteikossa, sillä sen nuoret miehet
ovat tuloksillaan valtaamassa kärkitiloja,
myös tytöt ovat kehittyneet ja vanhem-
pi polvi toivottavasti on edelleen edellis-
ten tukena. Majuri Antti Koskisen Padon
50-vuotisjuhlassa isänsä Vihtori Koski-
sen muistoksi lahjoittaman, yleisurhei-
lussa kilpailtavan palkinnon sai vuodeksi
haltuunsa Leo Pihlajamäki 100 m. tulok-
sestaan 11,5 sek.

Painin kohdalta, joka on ollut mon-
net vuodet seuran eräs menestyksellisem-
mistä aloista, on ensi vuonna odotetta-
vissa voimakasta edustusta. Painijain
joukosta on kuluneen vuoden saavutus-
ten perusteella Eero Ahonen saanut seu-
ran parhaana urheilijana ensimmäisen
kiinnityksen Tervakoski Osakeyhtiön, toi-
mitusj. ins. Serlachiuksen lahjoittamaan
Padolle 50-vuotisjuhlassa, luovuttamaan
aistikkaaseen sekä hyvin arvokkaaseen
hopeakannuun.

Voimistelussa ovat pojat R. Salme-
lan johdolla edelleen vallinneet telinevoi-
mistelua piirissämme. H. Laitimo puo-
lestaan on kuntovoimistelullaan pitänyt
huolta kaikenikäisistä, sekä Mirjam Lehto
tyttöjen kohdalta.

Hiihtoharrastus on viime vuosina
jäänyt melkein pä vain nousevan nuori-
son varaan, mutta ehkä sen nousu myös
aikanaan tulee varttuneempienkin koh-
dalle.

Huvi-toimikunta naisjaostoineen tuli
kuluneena vuotena tehneeksi tavallista
suuremman urakan hoitaessaan talous-
puolta, seuran talousarvio kun toimivuote-
na nousi ennätysmäisen suureksi, lähinnä
50-vuotisj. ja uuden painimaton hankki-
misen johdosta syksyllä. — X.

PYLVÄSSÄNKY TERVAKOSKELLE!

Tammikuun 5 päivänä Tervakosken Seuratalossa mielenkiintoinen teatterivierailu. Ella Eronen ja Edvin Laine esittävät näet silloin pääkaupungissa ainutlaatuisen menestyksen saavuttaneen huvinäytelmän. Näytelmän on kirjoittanut hollantilainen Jan de Hartog, sen on suomentanut Albert Saloranta, näytelmäsovituksen on tehnyt Ella Eronen ja yleisohjauksesta vastaa pääjohtaja Verner Veistäjä.

Pylvässänkä vetää yhä edelleen täysiä katsomoita Helsingin näyttämöille. Huom! alhaiset pääsylippujen hinnat.

JOULUTOIVOMUS ENSI VUODELLE

Nyt siitä joulustakin sitten on päästy. Ei enää saada penkoja parantamaan tapojansa pelottelemalla heitä tonttujen kurkisteluilla ja lahjattomalla joululla, meitä aikaihmissä taas askarruttaa se, mistä löytäisimme uuden tekosyn saattomuudellemme, sillä emmehän enää voi syyttää joulukiireitämme.

Toivottavasti Teillä täällä Tervakoskella oli yhtä hauskaa kuin allekirjoittaneella oli ulkomailla Teiskossa. Minulla oli senkin vuoksi pätevä syy tuohon ulkomaanmatkaani, kun ei näyttänyt ollenkaan lupaavalta saada joulukuusen jalkaa, jolle lähtenyt sitä sieltä asti hakemaan. Niin! Aaton aattona minulle ilmoitettiin ilosanoma, että olen kuin olenkin saanut joulukuusen pirttini jouluisiksi komeudeksi. Kiirehän minullakin oli enkä ehtinyt organisoida koko tuttavapiiriäni yhden kuusenjalan hommaamiseen ja niin sitten aattoamuna huomasi seisovani sen tosiasian edessä, että kuusi oli, mutta mitäs iloa siitä oli ilman jalkaa, ja niin se sai jäädä "sulamaan" kellariin ja odottamaan aikaa parempaa.

Aattona yritin sitten hienovaraisesti vihjailla liki 70-vuotiaalle isälleni, että olisihan se jalkakin mukava olemassa ja ehtisihän se vielä, jos sen joulupukki toisi. Onnettomuudekseni jouduin kuitenkin itse esittämään sankarin osaa lasten jouluaattonäytelmässä, ja koska minulle syntymälahjana on annettu mahdollisimman vähän nikkarin vaistoja ja koska lisäksi kuuliaisena lapsena muistin, että ihmisille on annettava joulurauha, ja olihan minulla itsellänikin sen verran tervettä järkeä, etten halunut menettää loppuakin taivasosueistani sen takia, että 90% iskuista olisi osunut peukalooni ja vain 10 naulanpään, niin ei pukki-kaan voinut auttaa asiassa. Kun sitten yhden varpaan varassa taiteilin bussimatkan Suomen Manchesteriin, mietin mielessäni, että oli se sentään hyvä, ettei sitä jalkaa perästäkään tullut minulle.

Niinpä taidankin jo ajoissa kirjoittaa pukille Salpausselän lasten tyyliin: Kiltti Joulupukki! Tuo minulle ensi jouluna standarti lautoja, työkalulaatikko ja sellaisia nauvoja, joissa on oikein suuri kanta, jotta siihen varmasti osuisi. Toivoo jouluna -52 kuusenjalatta jäänyt ak.

ILMOITUKSIA

TERVAKOSKEN MIESKUORON

Uuden Vuoden vastaanottajaiset

pidetään Seuratalossa tänään 31. 12 klo 20.

Sirpale ohjelmaa — Tanssia

Mieskuoro, Orkesteri, Reino Salmela, Heimo Lehmusvuori (säestys), SAMI yhtye, Yleisö.

Ohjelma aloitetaan tasan klo 20. — Ovet suljetaan klo 21.30.

Lippujenmyynti alkaa klo 18.00. — Pidennetty aika.

KANTAKERHON ELOKUVAT

Torstaina 1. 1 klo 16.00 ja 19.30

Perjantaina 2. 1 klo 19.30

Punaiset kengät

(Anton Walbrook — Marius Goring — Moira Shearer)

Sunnuntaina 4. 1 klo 19.30

Loppiaisena 6. 1 klo 16.00 ja 19.30

Maailmat kohtaavat

(olympiafilmi I)

Lapsille pääsy päivänäytäntöön.

Jan de Hartog'in

huvinäytelmä

"Pylvässänkä"

Ella Eronen ja Edvin Laine
Seuratalossa 5. 1. klo 19.30.

Pääsylippuja 200:— ja 150:— ennakolta Pauli Pajuselta.

JÄSENTENVALISET HIIHTO-KILPAILUT

uudenvuodenpäivänä 1. 1. 1953 klo 10 Napialan työ.talon luona. Kilpaillaan kaikissa sarjoissa ja nämä ovat karsintaa Riihimäen aluepiirin hiihtoja varten 4. 1. Herajoella.

Kansanhiihtosuoritukset otetaan huomioon myöskin ja matkat ovat sopivat. Napialan Pyrkivä.

KAUPANMALJA-HIIHDOT

loppiaisena, tammikuun 6 p:nä klo 9.00, matka 15 km.

Samalla alkavat nuorten sarjahiihdot, joista ilmoitetaan tarkemmin "taululla". Kokoonnutaan Keilan luona.

Padon hiihtojaosto.

PALOKUNNAN HARJOITUS

5. 1. - 53 klo 14.

Päällikkö.

ARV. NAISET!

Tutustukaapa uusiin hintoihimme permanenttauksessa, se kannattaa.

Toivotamme hyvää uutta vuotta kaikille asiakkaillemme.

PARTURI-KAMPAAMO ROINE.

Kiittäen kuluneesta vuodesta, toivotamme matkustavalle yleisölle

HYVÄÄ UUTTA VUOTTA

Airikkalat.

Tiedoitus

HÄMEEN LÄÄNIN RADIO-KUUNTELIJOILLE

Uusille radiokuuntelijoille ilmoitetaan, että jouluksi hankitulle radiovastaanottimille on ehdottomasti lunastettava kuuntelulupa vielä kuluvan vuoden aikana. Kuuntelulupia voidaan lunastaa lähimmästä posti- tai lennätintoimipaikasta.

Oy YLEISRADIO Ab.

KIITÄN

kaikkia tervakoskelaisia kuluneena vuonna osoittamastanne luottamuksesta, jonka toivon edelleen jatkuvan ja toivotan

HYVÄÄ UUTTA VUOTTA

Tervakosken Talouskauppa
V. Lempinen

Kiittäen kuluneesta vuodesta toivotan kaikille asiakkailleni

HYVÄÄ UUTTA VUOTTA

Tervakosken
Ruoka- ja Tarvikekauppa.
Om. M. Mäkinen.

Kiittäen kuluneesta vuodesta toivotamme kaikille asiakkaillemme

ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

Kansallis-Osake-Pankki.

KIITOS

Sydämellinen kiitokseni niille, jotka muistivat minua täyttäessäni 99 vuotta.

Eva Sofia Forström.

KIITÄN

kaikkia, jotka muistivat minua 70-vuotispäivänäni.

Väinö Helle.

KIITOS

Lausumme parhaat kiitoksemme Matkaliikenne Oy:lle hyvin järjestetystä joulukirkkokyydistä, jonka saimme joululahjana, sekä toivotamme menestystä liikenteellenne alkavalle vuodelle.

Tervakoskelaiset.

— KAIULLE on tuotu joukko kiitoskirjeitä, joita tilanpuutteen takia ei tässä numerossa voida julkaista.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1952.